

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԴԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Չ Ե Կ ՈՒ Յ Ց

ԲԻԶՆԵՍ - ՌԵԳԻՍՏՐԻ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ

ՍԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	4
2. ԲԻԶՆԵՍ ՌԵԳԻՍՏՐՆԵՐԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	5
3. ԲԻԶՆԵՍ ՌԵԳԻՍՏՐԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎ-ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ.....	5
4. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ.....	7
5. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ.....	8
6. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ.....	10
6.1. Տնտեսավարող սուբյեկտների տնտեսական ակտիվությունը և չափերը.....	10
6.2. Կազմակերպությունների կազմակերպական-իրավական ձևերն ու հիմնադիրները	20
6.3. Տնտեսավարող սուբյեկտների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների	23
6.4. Տնտեսավարող սուբյեկտների բաշխումն ըստ հասույթի	26
6.5. Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղված միջոցները.....	32
6.6. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ մասնաճյուղերի ու ներկայացուցչությունների	35
6.7. Կանանց և տղամարդկանց տնտեսական ակտիվությունը.....	35
6.8. Տնտեսավարող սուբյեկտների ապագա տնտեսական ծրագրերը.....	37
6.9. Տնտեսական գործունեության զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները.....	41
6.10 Տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ հավաքագրված տեղեկությունները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրումը.....	44
ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	45
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1 ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՂՅՈՒՄԱԿՆԵՐ.....	49
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2 ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԱՂՅՈՒՄԱԿՆԵՐ.....	81
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3 ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԲԻԶՆԵՍ (ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՌԵԳԻՍՏՐԻ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ.....	101

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

2013 թվականի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրի համաձայն վարվող բիզնես ռեգիստրի տվյալների բազայի արդիականացման, համալրման և ամբողջականացման նպատակով 2013թ. հունվար-մարտ ամիսներին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից անց է կացվել իրավաբանական անձանց (կազմակերպությունների) և անհատ ձեռնարկատերերի հետազոտություն, որի նպատակն էր տեղեկատվություն ստանալ հանրապետությունում գործող կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի գործունեության տեսակների (հիմնական և երկրորդային), աշխատողների թվաքանակի, հիմնադիրների և գործադիր մարմնի ղեկավարների, գրանցման և գործունեության հասցեների, ինչպես նաև գործունեության արդյունքներով ձևավորված հասույթի, աշխատանքի վարձատրությանն ուղղվող միջոցների և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության բիզնես ռեգիստրի վարման համար անհրաժեշտ այլ ցուցանիշների վերաբերյալ: Հետազոտությունը նպատակ ուներ նաև բացահայտելու հանրապետությունում հաշվառված տնտեսավարող սուբյեկտների գործարար ակտիվությունը, բիզնեսի ծավալմանն ու զարգացմանը խոչընդոտող խնդիրները: Հետազոտությունը հնարավորություն է տվել բացահայտելու տնտեսական գործունեություն իրականացնողների զենդեբային բնութագիրը: Հետազոտությամբ ընդգրկվել են 3244 կազմակերպություն և 6207 անհատ ձեռնարկատեր:

Հետազոտությունն իրականացվել է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2010թ դեկտեմբերի 13-ի N22-Ն և N23-Ն որոշումներով հաստատված անհատ ձեռնարկատերերի և իրավաբանական անձանց վիճակագրական բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի հարցաթերթերի միջոցով (հավելված 3):

Հարցաթերթում ներառված ցուցանիշները հնարավորություն են տվել համալրել և արդիականացնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության բիզնես ռեգիստրում ընդգրկված կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի վերաբերյալ համապատասխան տեղեկությունները:

Ձեկույցը նախատեսված է սպառողների լայն շրջանակի համար, կարող է օգտակար լինել գործարարության աջակցության ծրագրեր կազմողների, բնագավառում քաղաքականություն մշակողների, տնտեսությունում ներդրումներ իրականացնելու մտադրություն ունեցողների, գործարարների, ինչպես նաև ոլորտում ուսումնասիրություններ իրականացնողների համար:

ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայությունը շնորհակալություն է հայտնում բոլոր ռեսպոնդենտներին (տեղեկատվություն տրամադրողներին), որոնց կողմից լրացված հարցաթերթերի վրա է խարսխված սույն զեկույցը և ողջունում նրանց, ինչպես նաև զեկույցի բոլոր օգտագործողների արձագանքներն ու առաջարկությունները վերոհիշյալ նկատառումներով վիճակագրական հրապարակումների հետագա կատարելագործման համար:

ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայություն

Պայմանական նշաններ

երևույթը բացակայում է	-
չնշին մեծություն	0.0
ցուցանիշը չի հաշվարկվում	X
Առանձին դեպքերում բաղադրիչների գումարի և արդյունքի միջև աննշան տարբերությունները բացատրվում են տվյալների կլորացմամբ:	

2. ԲԻԶՆԵՍ ՌԵԳԻՍՏՐՆԵՐԻ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ազատական տնտեսակարգի ձևավորմանն ու արմատավորմանը միտված բարեփոխումների պատճառահետևանքային կապերի տրամաբանությամբ պայմանավորված, էական փոփոխությունների ենթարկվեց ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվող սուբյեկտների կազմն ու կառուցվածքը, հանգեցնելով ինչպես դրանց քանակի շարունակական ընդլայնմանը, այնպես էլ իրականացվող գործունեության տեսակների բազմազանությանը: Փոփոխությունների ենթարկվեցին նաև անհատ ձեռնարկատերերի հիմնական բնութագրիչները՝ նրանց վերապահվեց վարձու աշխատող ունենալու իրավասություն և այլն: Այդ համատեքստում, վիճակագրական տեղեկատվության ամբողջականության ու արժանահավատության տեսանկյունով, թերևս, առանձնակի կարևորություն է ստանում պաշտոնական վիճակագրությունում ընտրանքային դիտարկման եղանակների ներդրումն ու կիրառումը, ինչն էլ իր հերթին խարսխվում և պայմանավորված է հնարավորինս ամբողջական, արդիական ու համընդգրկուն վիճակագրական բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի առկայության հանգամանքով: Լայն տարածում ունենալով միջազգային վիճակագրական պրակտիկայում, բիզնես ռեգիստրները խարսխվում են միջազգային չափանիշների և դրա հենքի վրա մշակված ու տեղական առանձնահատկությունները բնութագրող վիճակագրության միասնական մեթոդաբանության վրա և ուղղված են վիճակագրական դիտարկումների համար անհրաժեշտ ընտրանքի իրականացման, դրանց արդյունքների տարածման, ինչպես նաև իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի ժողովրդագրական շարժի ուսումնասիրության (ստեղծում, գործունեության դադարեցում, վերակազմակերպում, գործունեության տեսակի փոփոխություն և այլն), տնտեսական ցուցանիշների հավաքագրման և այլ վիճակագրական խնդիրների իրագործման ապահովմանը:

Ելնելով վերոնշյալ հիմնական խնդիրներից, ընդհանուր առմամբ, բիզնես ռեգիստրի վարման նպատակով հավաքագրվող ցուցանիշների համակազմն, ըստ բնույթի (նպատակի) տարանջատվում է հետևյալ չորս հիմնական խմբերի.

- նույնականացման ցուցանիշներ (օրինակ՝ իրավաբանական անձանց անվանումը և անհատ ձեռնարկատերերի անունն ու ազգանունը, գտնվելու վայրը և գործունեության իրականացման վայրը, պետական գրանցման համարը, հարկ վճարողի հաշվառման համարը),
- ընտրանքի ցուցանիշներ (օրինակ՝ իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի կողմից իրականացվող հիմնական և երկրորդային գործունեությունները, չափը (ըստ աշխատողների թվաքանակի, հասույթի կամ այլ չափորոշիչի), շրջանը),
- ժողովրդագրական ցուցանիշներ (օրինակ՝ ստեղծման ամսաթիվը, լուծարման կամ վերագրանցման ամսաթիվը),
- այլ ցուցանիշներ:

3. ԲԻԶՆԵՍ-ՌԵԳԻՍՏՐԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎ-ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

Բիզնես ռեգիստրների վարումը հարկ է դիտարկել ոչ թե որպես առանձին գործառույթ, այլ որպես վիճակագրական և վարչական ռեգիստրների համակարգման միասնական գործիք, ինչը հիմնավորված է նաև ՍԱԿ-ի Եվրոպական տնտեսական

հանձնաժողովի 47-րդ նստաշրջանում (Ժն, 15.04.1992թ.) և ՄԱԿ-ի վիճակագրական հանձնաժողովի կողմից (14.04.1994թ) ընդունված պաշտոնական վիճակագրության հիմնարար 10 սկզբունքներից հետևյալ երկու սկզբունքների մեկնաբանությունների համատեքստում (որոնք էլ, ըստ էության, հստակ նախանշում են վարչական տեղեկատվական ռեգիստրներից վիճակագրական ռեգիստրներ տեղեկատվության միակողմանի փոխանցման բնույթը)։

Սկզբունք 5. Արդյունավետություն.

Վիճակագրական նպատակների համար տվյալները կարող են ներգրավվել բոլոր տեսակի աղբյուրներից՝ լինեն դրանք վիճակագրական հետազոտություններ կամ վարչական փաստաթղթեր։ Վիճակագրական գերատեսչությունները պետք է ինքնուրույնաբար ընտրեն աղբյուրը, հաշվի առնելով այնպիսի գործոններ, ինչպիսիք են որակը, ժամանակայնությունը, ծախսերը և ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածությունը։

Սկզբունք 6 Գաղտնիություն.

Վիճակագրական գերատեսչությունների կողմից վիճակագրական տեղեկատվության կազմման համար վիճակագրական կոնկրետ միավորների վերաբերյալ հավաքագրվող տվյալները, անկախ նրանից, դիտարկվող միավորը ֆիզիկական թե իրավաբանական անձ է, պետք է դիտարկվեն որպես խիստ կոնֆիդենցիալ և օգտագործվեն բացառապես վիճակագրական նպատակներով։

Բիզնես ռեգիստրի, որպես առանցքային նշանակության վիճակագրական գործիքի, վերաբերյալ առանձին դրույթ, ի թիվս ընդհանրական այլ միջոցառումների, ամրագրված է նաև 2006թ. նոյեմբերի 14-ին Բրյուսելում ստորագրված «Եվրոպական Միություն-Հայաստան գործողությունների ծրագրի»՝ վիճակագրությանը վերաբերող համապատասխան մասում՝ «բարելավել բիզնես ռեգիստրի որակը և ծածկույթը» ձևակերպմամբ։

Պետական վիճակագրությունում միջազգայնորեն ընդունված՝ վերը նշված և մյուս սկզբունքների իրագործման նկատառումներով պայմանավորված էլ, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Ազգային Ժողովի կողմից 2002թ. ապրիլի 30-ին ընդունված «Պետական վիճակագրության մասին» ԼՂՀ օրենքի 13-րդ հոդվածով ամրագրվեց համապատասխան դրույթ, համաձայն որի «Ծառայությունը ստեղծում և վարում է բիզնես (ձեռնարկատիրական) - ռեգիստր։

Բիզնես-ռեգիստրի ստեղծումը և վարումն իրականացվում է իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի հիման վրա։ Բիզնես-ռեգիստրը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձանց իրական գտնվելու վայրի, գործունեության հիմնական և ոչ հիմնական տեսակների, աշխատողների թվաքանակի և Խորհրդի կողմից սահմանված լրացուցիչ այլ ցուցանիշների մասին մշտական արդիականացման ենթակա տվյալների բազա է։ »։

Մյուս կողմից, ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից բիզնես ռեգիստրի վարմանն առնչվող դրույթներ ամրագրվել են նաև պետական վիճակագրական աշխատանքների՝ ինչպես նախորդ երեք, այնպես էլ 2012-2014 թվականների եռամյա ծրագրերում, համաձայն որի նախատեսված է,

-վարչական ռեգիստրների(մասնավորապես՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստր, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայություն և այլն) կողմից վարվող տվյալների բազաների հիման վրա իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի մասով բիզնես ռեգիստրի բազայի

ամբողջականացման ապահովում և դրանում ներառված ցուցանիշների պարբերաբար արդիականացում՝ համաձայն միջազգային ընդունված չափորոշիչների.

-բիզնես ռեզիստրի բազայի ծրագրային ապահովման շարունակական կատարելագործում՝ ուղղված պետական վիճակագրության ընտրանքային դիտարկման մեխանիզմների կիրարկման ընդլայնմանը.

-բիզնես ռեզիստրի բազայում առկա ցուցանիշների որակի բարձրացման նպատակով ուղղակի և անուղղակի աղբյուրներից հավաքագրվող տեղեկատվության մշակման գործիքների կատարելագործում:

Այս առումով հարկ է նշել, որ սույն հետազոտության իրականացումն ուղղորդված է նաև պետական վիճակագրական աշխատանքների եռամյա ծրագրերի համապատասխան դրույթների իրագործման ապահովմանը:

Բիզնես ռեզիստրի վարման բնագավառը կարգավորող ենթաօրենսդրական դաշտի առումով, «Պետական վիճակագրության մասին» ԼՂՀ օրենքի ընդունմանը հաջորդած ժամանակահատվածում, ԼՂՀ վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից հաստատվել և գործողության մեջ են դրվել հետևյալ նորմատիվ-իրավական ակտերը՝

- ԼՂՀ վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեզիստրի վարման կարգը հաստատելու մասին» N6 որոշումը: Որոշմամբ հաստատված կարգը սահմանում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում գրանցված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի բիզնես ռեզիստրի վարման, պահվող տեղեկությունների հավաքագրման, արդիականացման, ինչպես նաև օգտագործման կարգն ու պայմանները,
- վարման համար անհրաժեշտ տվյալների ներկայացման հարցաթերթերի նոր ձևերը և դրանց լրացման հրահանգները:

4. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ ԵՎ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Սույն հետազոտության հիմնական նպատակն է արդիականացնել, համալրել և ամբողջականացնել բիզնես ռեզիստրի վարման համար անհրաժեշտ տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ տվյալները:

- Հետազոտության նպատակներն ընդհանուր առմամբ կարելի է ձևակերպել հետևյալ կերպ.
- համալրել ԼՂՀ ԱՎԾ բիզնես ռեզիստրի տվյալների բազան և ձևավորել նախադրյալներ դրա պարբերական արդիականացման համար,
  - արդիականացնել բիզնես ռեզիստրում ներառված տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ տեղեկությունները և ձևավորել մեխանիզմներ դրա պարբերական իրացման համար,
  - ուսումնասիրելով տնտեսավարող սուբյեկտների գործունեության (հիմնական և երկրորդային) տեսակները, աշխատողների թվաքանակը և այլն՝ կատարել համապատասխան դասակարգումներ,
  - ապահովել վիճակագրությունում միջազգային ստանդարտների և դասակարգումների կիրառությունը,
  - ձևավորել նախադրյալներ պետական վիճակագրությունում ընտրանքային դիտարկման մեխանիզմների կիրարկումն ընդլայնելու համար,
  - ուսումնասիրել տնտեսավարող սուբյեկտների ժողովրդագրությունը,
  - ներկայացնել տնտեսական գործունեության բնագավառում գենդերային

հիմնահարցերը,

- բացահայտել տնտեսավարող սուբյեկտների գործարար ակտիվությանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիրները:

Նշված համատեքստում, սույն հետազոտության անցկացման անհրաժեշտությունը հիմնավորվել է նաև հետևյալ փաստարկներով.

- գերփոքր, փոքր և միջին բիզնեսի զգալի շարժով, հիմնականում ի հաշիվ դրանց ստեղծման, գործունեության տեսակների փոփոխման կամ գործունեության դադարեցման արագ տեմպերի, ինչը նվազեցնում է ժողովրդագրական փոփոխություններին հետևելու հնարավորությունը,
- վարչական ռեգիստրներում առկա՝ տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ տվյալների ոչ ամբողջականությամբ, մասնավորապես՝ գործունեության տեսակների, աշխատողների թվաքանակի, գործունեության իրականացման վայրի և այլ ցուցանիշների բացակայության հանգամանքով,
- տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի՝ ՏԳՏԳ (Եվրամիության համանուն՝ NACE դասակարգչի հիման վրա) ներդրման հետ կապված ծածկագրման և վերածածկագրման աշխատանքներով:

Ամփոփելով հարկ է նշել, որ սույն հետազոտության իրականացման համար կիրառվել են վիճակագրական այնպիսի ստանդարտ գործիքներ, ինչպիսիք են դասակարգիչները, ծրագրային ապահովումը և այլն:

5. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

ԼՂՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի միասնական գրանցամատյանում առկա տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ տվյալների բազան և ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության աշխատակազմի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում առկա՝ պետական վիճակագրական դիտարկումներում ընդգրկված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի վերաբերյալ տվյալների բազաները հիմք են հանդիսացել հետազոտության կազմակերպման համար:

Հետազոտության տիրույթում ներառվել են 2012թ պետական ռեգիստրի միասնական գրանցամատյանում առկա տնտեսավարող սուբյեկտները՝ անկախ նրանց տնտեսական ակտիվությունից(այդ թվում 2012թ ընթացքում լուծարվածները):

2013թ հունվարի 1-ի դրությամբ, ըստ ԼՂՀ արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի բաժնի տվյալների, առևտրային իրավաբանական անձանց թվաքանակը կազմել է 3145 միավոր, անհատ ձեռնարկատերերի թվաքանակը՝ 6186 միավոր: Տվյալների բազաների ճշգրտման արդյունքում սույն հետազոտությամբ ընդգրկվել են 3244 կազմակերպություն և 6207 անհատ ձեռնարկատերեր:

Հետազոտությամբ ընդգրկված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի շրջանային բաշխումն արտացոլված է ստորև բերված աղյուսակ 1-ում:

Հետազոտությանը ընդգրկված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռարկատերերի բաշխումն ըստ շրջանների

Շրջան	Ընդամենը		իրավաբանական անձինք		անհատ ձեռնարկատերեր	
	քանակը	տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ	քանակը	տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ	քանակը	տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	9451	100.0	3244	100.0	6207	100.0
ք.Ստեփանակերտ	5257	55.6	2118	65.3	3139	50.6
Ասկերանի	752	8.0	173	5.3	579	9.3
Հաղրուփի	533	5.7	148	4.6	385	6.2
Մարտակերտի	873	9.2	198	6.1	675	10.9
Մարտունու	1104	11.7	286	8.8	818	13.2
Շահումյանի	116	1.2	19	0.6	97	1.6
Շուշիի	331	3.5	123	3.8	208	3.3
Քաշաթաղի	485	5.1	179	5.5	306	4.9

ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից իրականացված սույն հետազոտությունը հանդիսանում է բիզնես ռեգիստրի տվյալների բազայի ձևավորման և արդիականացման ուղղակի աղբյուրներից մեկը:

Տնտեսավարող սուբյեկտներից՝ բիզնես ռեգիստրի վարման համար անհրաժեշտ տեղեկությունների հավաքագրման աշխատանքների ողջ գործընթացն իրականացվել է ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության աշխատակիցների (այսուհետ՝ հարցազրուցավարների) կողմից, հարցումների միջոցով:

Մինչ այդ, հետազոտության նախապատրաստման և անցկացման նպատակով, իրականացվել են հարցազրուցավարների հրահանգավորման աշխատանքներ, նրանց են հանձնվել դիտարկման համար անհրաժեշտ հարցաթերթերը, լրացման հրահանգները, համապատասխան կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի ցուցակները, ինչպես նաև, հարցաթերթում գործունեության տեսակների գրանցման (ծածկագրման) համար անհրաժեշտ՝ ՏԳՏԴ մեկական օրինակները:

Հրահանգավորման ընթացքում, հարցազրուցավարներին պարզաբանումներ են տրվել հարցաթերթում ներառված ցուցանիշների լրացման, ինչպես նաև ՏԳՏԴ կիրառման վերաբերյալ: Մանրամասն պարզաբանումներ են տրվել նաև, կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի գործունեություն չիրականացնելու, հասցեի անհամապատասխանության և այլ դեպքերի ժամանակ հարցաթերթերի լրացման առանձնահատկությունների վերաբերյալ:

Ստացվող տեղեկատվության հնարավոր բարձր որակ ապահովելու նպատակով ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից իրականացվել են նաև մի շարք միջոցառումներ հետազոտության անհրաժեշտության և դրա նպատակների պարզաբանման, հարցաթերթերի լրացման առումով հետազոտության մեջ ընդգրկված կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի ակտիվության բարձրացման և վերջիններիս կողմից գործուն օժանդակություն ցուցաբերելու նպատակով:

Տվյալների հավաքագրումն իրականացվել է ըստ Ստեփանակերտ քաղաքի և հանրապետության շրջանների, ամփոփումը՝ ըստ կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի գրանցման վայրերի: Հարցազրուցավարների կողմից լրացված

հարցաթերթերը թվաբանական և տրամաբանական ստուգման ենթարկվելուց հետո ենթարկվել են համակարգչային մշակման:

Հետազոտության արդյունքների մուտքագրման նպատակով կազմվել է համապատասխան ծրագիր, որի հիման վրա և իրականացվել է հարցաթերթերի տվյալների մուտքագրումը:

6. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

6.1. Տնտեսավարող սուբյեկտների տնտեսական ակտիվությունը և չափերը

2012թ. ըստ ԼՂՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի միասնական գրանցամատյանում գրանցվել են 927 տնտեսավարող սուբյեկտ, որից 817 անհատ ձեռնարկատեր:

Աղյուսակ 2.

2012թ. պետական գրանցում ստացած տնտեսավարող սուբյեկտներն ըստ իրավակազմակերպական ձևերի

Շրջանը	Արտադրական կոդերատիվ	ՍՊԸ	ՓԲԸ	Անհատ ձեռնարկատեր
Ընդամենը	3	94	13	817
ք.Ստեփանակերտ	2	76	12	471
Ասկերան		6		60
Հաղրուք				38
Մարտակերտ		6		62
Մարտունի	1	2		100
Շուշի		1		56
Քաշաթաղ		3	1	30

Գրանցված իրավաբանական անձանց 30.9%-ը նախատեսել է գործունեություն ծավալել առևտրի ոլորտում, 16.4%-ը վերամշակող արդյունաբերությունում, 13.6 %-ը շինարարությունում:

Աղյուսակ 3.

2012թ. պետական գրանցում ստացած իրավաբանական անձինք ըստ գործունեության տեսակների

Գործունեության տեսակը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	110	90	6	0	6	3	1	4
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն, անտառաբուծություն	9	6	2		1			
Լեռնահանքային արդյունաբերություն, բաց հանքերի շահագործում	7	6	1					
Վերամշակող արդյունաբերություն	18	14	1		2	1		
Էլեկտրաէներգիա, գազ և ջրամատակարարում	1							1
Շինարարություն	15	12	1		1			1
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների, կենցաղային ապրանքների նորոգում	34	29	1		2	1		1
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ	3	3						

Գործունեության տեսակը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շուշի	Քաշաթաղ
Տրանսպորտ, պահեստային տնտեսություն և կապ	7	5				1	1	
Անշարժ գույքի գործառնություններ, վարձակալություն և առևտրական (կոմերցիոն) գործունեություն	9	9						
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայություններ	1							1
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական այլ ծառայություններ	6	6						

Հատկանշական է , որ տնտեսավարող սուբյեկտների տարեցտարի գրանցվող թվաքանակի աճը էական փոփոխություն չի առաջացնում գործող տնտեսավարող սուբյեկտների թվաքանակում. պատճառը տարվա ընթացքում գործունեությունը դադարեցնող տնտեսավարող սուբյեկտների թվաքանակն է: Հաշվետու ժամանակաշրջանում ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային ստորաբաժանումներ գործունեության դադարեցման դիմումներ են ներկայացրել 813 տնտեսավարող սուբյեկտներ:

Աղյուսակ 4.

Գործունեությունը դադարեցրած տնտեսավարող սուբյեկտները ըստ իրավակազմակերպական ձևերի

Շրջանը	Արտադրական կոդայերատիվ	ՍՊԸ	ՓԲԸ	ՀԲԲԸ	ՀԿ	Անհատ ձեռնարկատեր
Ընդամենը	13	114	27	1	3	655
ք.Ստեփանակերտ	10	98	26		2	469
Ասկերան	3	4	1	1		59
Հաղրուք		2				20
Մարտակերտ						41
Մարտունի		2				13
Շահումյան		2			1	15
Շուշի		6				27
Քաշաթաղ						11

Աղյուսակ 5.

Գործունեությունը դադարեցրած տնտեսավարող սուբյեկտները ըստ գործունեության տեսակների

Գործունեության տեսակը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	813	605	68	22	41	15	18	33	11
Գյուղատնտեսություն	10	5	1	1				2	1
Արդյունաբերություն	55	30	11	3	3	4		2	2
Շինարարություն	35	25	4	2			2	2	
Առևտուր	432	326	24	13	30	7	15	10	7
Ծառայություններ	276	217	28	3	7	3		17	1
Տրանսպորտ	2				1	1			
Այլ	3	2					1		

6.1.1. Կազմակերպությունների տնտեսական ակտիվությունը և չափերը

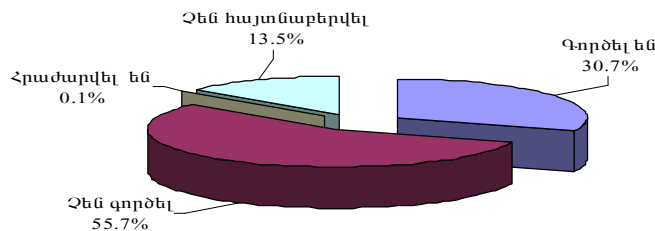
Իրավաբանական անձանց բիզնես ռեզիստրի հետազոտությունն ընդգրկել է հանրապետության տարածքում գրանցված 3244 կազմակերպություն: Նշված կազմակերպություններից հարցման ժամանակաընթացքում գործել են 996-ը կամ ընդամենի 30.7 տոկոսը, չեն գործել 1809-ը կամ ընդամենի 55.7 տոկոսը, հրաժարվել են 3-ը կամ ընդամենի 0.1 տոկոսը, իսկ 436-ը (13.5 տոկոսը) չեն հայտնաբերվել (հասցեների անհամապատասխանություն, հանրապետությունից բացակայություն և այլն) (հավելված 1, աղյուսակներ 1, 2, 3):

Ստեփանակերտ քաղաքին բաժին է ընկնում հանրապետությունում գրանցված կազմակերպությունների 65.3 տոկոսը, գործող կազմակերպությունների 71.9 տոկոսը, չգործող կազմակերպությունների 53.9 տոկոսը, հրաժարվողների 66.7 տոկոսը և չհայտնաբերվածների 97.5 տոկոսը:

Չնայած հանրապետությունում գրանցված կազմակերպությունների 8.8 տոկոսը հաշվառված է Մարտունու շրջանում, գործող կազմակերպությունների միայն 6.2 տոկոսն է հաշվառված շրջանում, այնինչ չգործողների բաժինը կազմել է 12.2 տոկոս:

Հետազոտված կազմակերպությունների տնտեսական ակտիվությունը և դրանց չհայտնաբերվելու հանգամանքն արտացոլված է գծապատկեր 1-ում:

Գծապատկեր 1. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու, հրաժարվելու և չհայտնաբերվելու հատկանիշների, %

Ըստ շրջանային բաշխվածության դիտարկելու պարագայում, գործող կազմակերպությունների տեսակարար կշիռն առավել բարձր է եղել Ստեփանակերտում, Ասկերանի, Հաղբուֆի և Մարտակերտի շրջաններում, որտեղ այն կազմել է գրանցված կազմակերպությունների, համապատասխանաբար, 33.8 տոկոսը, 33.5 տոկոսը, 30.4 տոկոսը և 28.8 տոկոսը, ցածր է եղել Քաշաթաղի և Շահումյանի շրջաններում՝ համապատասխանաբար 14.5 տոկոս և 15.8 տոկոս: Չգործող կազմակերպությունների առումով, առավել բարձր տեսակարար կշիռով առանձնացել են Քաշաթաղի, Շահումյանի, Մարտունու, Շուշիի շրջանները՝ համապատասխանաբար 84.9 տոկոս, 84.2 տոկոս, 76.9 տոկոս և 75.6 տոկոս, իսկ առավել ցածր տեսակարար կշիռով՝ ք. Ստեփանակերտը՝ 46.0 տոկոս:

Չհայտնաբերված կազմակերպությունների բարձր տեսակարար կշիռով աչքի է ընկել Ստեփանակերտ քաղաքը. քաղաքում հաշվառված կազմակերպությունների 20.1 տոկոսը հետազոտության ընթացքում հարցազրուցավարների կողմից չեն հայտնաբերվել: Հետազոտությանը մասնակցելուց հրաժարվածներ արձանագրվել են Ստեփանակերտում և Քաշաթաղի շրջանում:

Հետազոտության հարցաթերթը հնարավորություն է ընձեռել նաև տեղեկատվություն ստանալ գործող կազմակերպությունների պետական գրանցման վայրի(հասցեի), գործունեության իրականացման փաստացի վայրի (հասցեի) և դրանց տարբերությունների

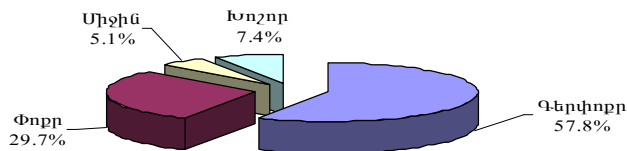
վերաբերյալ: Ուշագրավ է, որ համաձայն հետազոտության արդյունքների, գործող կազմակերպությունների 30.4 տոկոսը (կամ 303 կազմակերպություններ) գործունեություն է իրականացրել գրանցման վայրից տարբերվող հասցեում: Ընդ որում, նշված քանակի կազմակերպություններից 233-ը որպես գործունեության իրականացման վայր է նշել նույն շրջանի (քաղաքի) մեկ այլ հասցեն, 56-ը՝ հանրապետության այլ շրջանը (քաղաքը), իսկ 14-ը՝ հանրապետությունից դուրս(հավելված 1, աղյուսակներ 4.5):

Կազմակերպությունների պետական գրանցման և փաստացի գործունեության իրականացման վայրերի տարբերություններ են արձանագրվել բոլոր շրջաններում, իսկ հանրապետությունից դուրս այլ վայրում՝ Ստեփանակերտում, Ասկերանի և Հաղարծնի շրջաններում:

Գիտարկելով կազմակերպությունները ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի*, հետազոտությամբ պարզվել է, որ գերփոքր են եղել գործող կազմակերպությունների 57.8 տոկոսը, փոքր՝ 29.7 տոկոսը: Միջին և խոշոր կազմակերպությունների տեսակարար կշիռները կազմել են, համապատասխանաբար, 5.1 տոկոս և 7.4 տոկոս: Ընդ որում, խոշոր կազմակերպությունները չեն եղել ձկնորսության և ձկնաբուծության ու ֆինանսական գործունեության տեսակներով զբաղվող կազմակերպությունների համակցություններում(հավելված 1, աղյուսակ 6):

Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 2-ում:

Գծապատկեր 2. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի

Գյուղատնտեսությունը, որսորդությունը և անտառային տնտեսությունը ներկայացնող կազմակերպությունների 50.0 տոկոսը փոքր և 45.8 տոկոսը գերփոքր կազմակերպություններ են, որոնք կազմել են փոքր և գերփոքր կազմակերպությունների ընդամենի, համապատասխանաբար, 2.1 տոկոսը և 3.7 տոկոսը:

Հանքագործական արդյունաբերությունը ներկայացնող կազմակերպությունների 55.6 տոկոսը փոքր, 33.3 տոկոսը գերփոքր և 11.1 տոկոսը խոշոր կազմակերպություններ են:

Մշակող արդյունաբերության բաժնին դասված կազմակերպությունների 48.8 տոկոսը գերփոքր, 45.7 տոկոսը փոքր, 2.4 տոկոսը միջին և 3.1 տոկոսը խոշոր կազմակերպություններ են: Ըստ որում, այս ոլորտի փոքր կազմակերպությունները կազմում են փոքր կազմակերպությունների ընդամենի 19.6 տոկոսը, խոշոր կազմակերպությունները՝

* Հիմք են ընդունվել «Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ԼՂՀ օրենքի հոդված 2-ով գործունեության տարբեր տեսակների համար սահմանված աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչները, համաձայն որոնց. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում՝ ՓՄՁ սուբյեկտները դասակարգվում են՝ գերփոքր (որոնց աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը չի գերազանցում 5 մարդը), փոքր (որոնց աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը չի գերազանցում՝ արդյունաբերության և նյութական արտադրության այլ ճյուղերում՝ 50, շինարարության և էներգետիկայի բնագավառում՝ 25, գիտության և կրթության բնագավառում՝ 25, տրանսպորտի, առևտրի և ծառայությունների բնագավառում՝ 15 մարդը), միջին (որոնց աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը չի գերազանցում՝ արդյունաբերության և նյութական արտադրության այլ ճյուղերում՝ 100, շինարարության և էներգետիկայի բնագավառում՝ 50, գիտության և կրթության բնագավառում՝ 50, տրանսպորտի, առևտրի և ծառայությունների բնագավառում՝ 30 մարդը)

5.4 տոկոսը:

Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրության և բաշխման բաժինը ներկայացնող կազմակերպությունների 36.4- ական տոկոսը խոշոր (ընդամենը խոշոր կազմակերպությունների 5.4 տոկոսը) և փոքր (ընդամենը փոքր կազմակերպությունների 1.4 տոկոսը), 18.1 տոկոսը գերփոքր , 9.1 տոկոսը միջին կազմակերպություններ են:

Շինարարության բաժինը ներկայացնող կազմակերպությունների մեջ, գերակշռում են փոքր և գերփոքր կազմակերպությունները, համապատասխանաբար, 47.5 տոկոսը և 37.4 տոկոսը: Փոքր կազմակերպությունների 25.0 տոկոսը, միջին կազմակերպությունների 25.5 տոկոսը ներկայացված են այս բաժնում:

Առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման բաժնում գերակայում են գերփոքր կազմակերպությունները՝ կազմելով բաժնի կազմակերպությունների 69.1 տոկոսը, ընդհանուրի՝ 45.6 տոկոսը:

Ծառայությունների բաժինը ներկայացնող կազմակերպությունների շարքում ևս գերակայում է գերփոքր կազմակերպությունների կշիռը՝ 56.3 տոկոս, ինչը կազմում է գերփոքր կազմակերպությունների ընդամենի 24.2 տոկոսը: Չնայած այս հանգամանքի խոշոր կազմակերպությունների կեսից ավելին(52.7 տոկոսը) բաշին է ընկել այս ոլորտին:

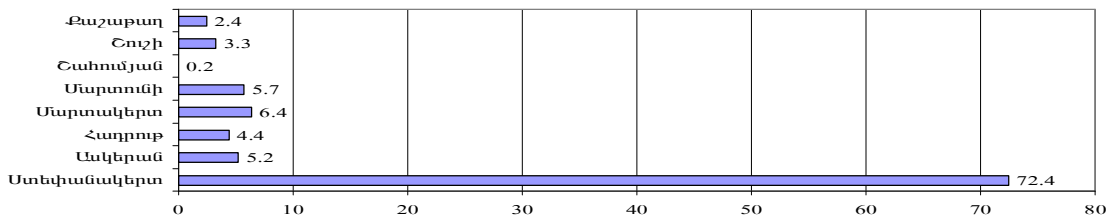
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններով, վարձակալության և սպառողներին ծառայությունների մատուցման գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպությունները կազմել են ծառայությունների ոլորտի կազմակերպությունների 26.7 տոկոսը, տրանսպորտ և կապ ոլորտի կազմակերպությունները՝ 21.9 տոկոսը:

Խոշոր կազմակերպությունների 22.9 տոկոսը ներկայացված են շինարարության, 17.6 տոկոսը՝ առողջապահության և սոցիալական ծառայությունների մատուցման, 12.1 տոկոսը՝ տրանսպորտի և կապի բաժիններում:

Ըստ շրջանների բաշխվածության, գործող գերփոքր կազմակերպությունների 72.4 տոկոսը հաշվառված է քաղաք Ստեփանակերտում: Տեսակարար կշռի առումով Ստեփանակերտ քաղաքին հաջորդում են Մարտակերտի (6.4 տոկոս), Մարտունու (5.7 տոկոս), Ասկերանի (5.2 տոկոս), Հաղրոթի (4.4 տոկոս), Շուշիի (3.3 տոկոս) շրջանները (հավելված 1, աղյուսակ 7):

Գործող գերփոքր կազմակերպությունների բաշխումն ըստ շրջանների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 3-ում:

Գծապատկեր 3. Գործող գերփոքր կազմակերպությունների բաշխումն ըստ շրջանների (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

Խոշոր կազմակերպությունների 79.7 տոկոսը հաշվառված է մայրաքաղաքում, 8.1 տոկոսը՝ Ասկերանի, 5.4 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 2.7- ական տոկոսը՝ Մարտունու և Շուշիի շրջաններում, 1.4 տոկոսը՝ Հաղրոթի շրջանում:

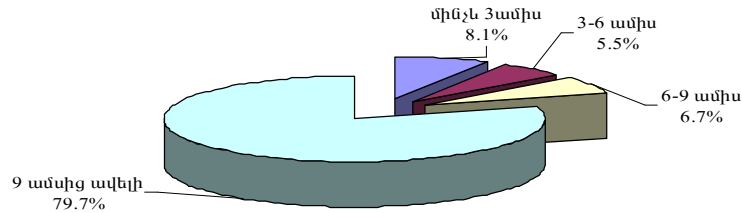
Բոլոր շրջաններում (բացի Շահումյանի շրջանից) հաշվառված կազմակերպությունների մեծամասնությունը՝ 51.7 տոկոսից (Ասկերանի շրջան) մինչև 64.9 (Մարտակերտի շրջան) տոկոսը, դասվել է գերփոքր կազմակերպությունների շարքին:

Հետազոտության արդյունքներով Շահումյանի շրջանում չեն արձանագրվել միջին և խոշոր,իսկ Քաշաթաղի շրջանում` խոշոր կազմակերպություններ(հավելված 1,աղյուսակ 7):

Գիտարկելով կազմակերպությունները ըստ 2012թ. ընթացքում գործելու տևողության որոշվող չափանիշի, հետազոտությամբ պարզվել է, որ գործող կազմակերպությունների 79.7 տոկոսը գործել են 9 ամսից ավելի, 6.7 տոկոսը` 6-9 ամիս, 5.5 տոկոսը` 3-6 ամիս, 8.1 տոկոսը` գործել են մինչև 3 ամիս (հավելված 1, աղյուսակներ 11, 12, 13):

Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 4-ում:

Գծապատկեր 4. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

Ստեփանակերտ քաղաքում և բոլոր շրջաններում գործող կազմակերպությունների ճնշող մեծամասնությունը 57.7 տոկոսից (Քաշաթաղի շրջան) մինչև 100.0 տոկոսը (Շահումյանի շրջան) հաշվետու ժամանակաշրջանում 9 ամսից ավել են գործել:

Ստեփանակերտ քաղաքում գործող կազմակերպությունների 8.4 տոկոսը 2012թ. գործել է մինչև 3 ամիս, 6.4 տոկոսը` 6-9ամիս և 5.6 տոկոսը` 3-6 ամիս ժամկետներով:

Մինչև 3 ամիս գործունեություն իրականացրած կազմակերպությունների 75.0 տոկոսը բաժին է ընկել Ստեփանակերտ քաղաքին, 8.8 տոկոսը` Քաշաթաղի, 7.5 տոկոսը` Ասկերանի, 3.8 տոկոսը` Մարտունու, 2.5 տոկոսը` Շուշիի, 1.2-ական տոկոսը` Հաղբուքի և Մարտակերտի շրջաններին: Հաղբուքի շրջանում 3-9 ամիս և Շահումյանի շրջանում մինչև 9 ամիս գործունեություն իրականացրած կազմակերպություն հետազոտությամբ չի արձանագրվել:

Գյուղատնտեսությունը, որսորդությունն ու անտառային տնտեսությունը ներկայացնող կազմակերպությունների 79.2 տոկոսը հաշվետու ժամանակաշրջանում գործել է 9 ամսից ավել, 8.3- ական տոկոսը` մինչև 6 ամիս ժամկետներով (հավելված 1, աղյուսակներ 16):

Հաշվետու ժամանակաշրջանում մինչև 3 ամիս գործունեություն իրականացրած կազմակերպությունների 30.0 տոկոսը ներկայացնում են շինարարության, 18.8 տոկոսը` առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման բաժինները:

9 ամսից ավել են գործել ձկնորսության, ձկնաբուծության, պետական կառավարման և կրթության ոլորտի կազմակերպությունների 100.0 տոկոսը, առողջապահության ու սոցիալական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների 90.0 տոկոսը, առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման կազմակերպությունների 88.4 տոկոսը:

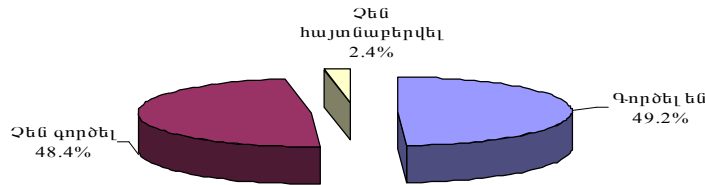
6.1.2. Անհատ ձեռնարկատերերի տնտեսական ակտիվությունը և չափերը

Ինչպես արդեն նշվեց սույն հետազոտությամբ ընդգրկվել է 6207 անհատ ձեռնարկատեր: Նշված անհատ ձեռնարկատերերից հարցման ժամանակաընթացքում

գործել են 3051-ը, կամ ընդամենի 49.2%-ը, չեն գործել 3005-ը կամ ընդամենի 48.4%-ը, իսկ 151-ը (2.4%) չեն հայտնաբերվել (հասցեների անհամապատասխանություն, հանրապետությունից բացակայություն և այլն) (հավելված 2, աղյուսակներ 1, 2, 3):

Հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերի տնտեսական ակտիվությունը և դրանց չհայտնաբերվելու հանգամանքն արտացոլված է գծապատկեր 5-ում:

Գծապատկեր 5. Հետազոտության մեջ ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերվելու հատկանիշների

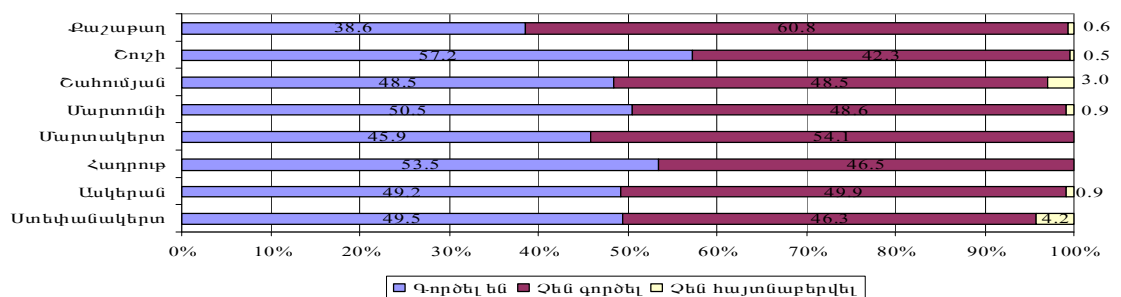
Ստեփանակերտ քաղաքին բաժին է ընկնում հանրապետությունում գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի 50.6տոկոսը, գործողների՝ 50.9տոկոսը, չգործողների՝ 48.4 տոկոսը և չհայտնաբերվածների՝ 88.1տոկոսը:

Գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի ըստ շրջանային բաշխվածության կառուցվածքում զգալի կշիռ ունի Մարտունու շրջանը՝ 13.2տոկոս, շրջանին է պատկանում նաև գործող անհատ ձեռնարկատերերի 13.5տոկոսը, չգործողների՝ 13.2տոկոսը, համեմատաբար բարձր է չհայտնաբերվածների կշիռը ընդհանուրի մեջ՝ 4.6 տոկոս:

Մարտակերտի շրջանում հաշվառված է հանրապետությունում գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի 10.9տոկոսը, չհայտնաբերվածներ շրջանում չեն արձանագրվել: Հաղբուքի շրջանում հաշվառված է հանրապետությունում գրանցված անհատ ձեռնարկատերերի 6.2տոկոսը, չհայտնաբերվածներ շրջանում նույնպես չեն արձանագրվել: Հետազոտությանը մասնակցելուց հրաժարվածներ սույն հետազոտությամբ չեն արձանագրվել :

Ըստ շրջանների բաշխվածության, գործող անհատ ձեռնարկատերերի տեսակարար կշիռն առավել բարձր է եղել Շուշիի շրջանում, որտեղ այն կազմել է տվյալ շրջանի ընդամենի 57.2 տոկոսը, ցածր է եղել Քաշաթաղի շրջանում, որտեղ գործող անհատ ձեռնարկատերերը կազմել են տվյալ շրջանի ընդամենի 38.6 տոկոսը: Չգործող անհատ ձեռնարկատերերի առումով առավել բարձր տեսակարար կշռով առանձնացել է Քաշաթաղի շրջանը, որտեղ չգործող անհատ ձեռնարկատերերը կազմել են տվյալ շրջանի ընդամենի 60.8 տոկոսը, իսկ համեմատաբար ցածր տեսակարար կշռով՝ Շուշիի շրջանը՝ 42.3 տոկոս:

Գծապատկեր 6. Հետազոտության մեջ ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու, հրաժարվելու և չհայտնաբերվելու հատկանիշների՝ շրջաններով

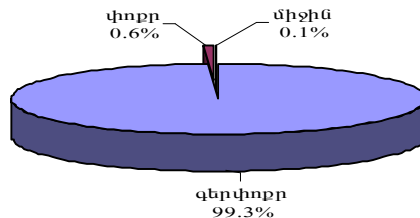
Համաձայն հետազոտության արդյունքների, գործող անհատ ձեռնարկատերերի 28.3 տոկոսը (կամ 863 անհատ ձեռնարկատերեր) գործունեություն է իրականացրել գրանցման վայրից տարբերվող հասցեում(հավելված 2, աղյուսակներ 4, 5):

Գրանցման վայրից տարբերվող գործունեության իրականացման վայր ունենալու դեպքերը արձանագրվել են բոլոր շրջաններում, բացի Հաղրուփի և Շահումյանի շրջաններից, իսկ Քաշաթաղի շրջանում տարբերությունները դիտարկվել են շրջանի սահմաններում:

Գիտարկելով անհատ ձեռնարկատերերն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի, հետազոտությամբ պարզվել է, որ գերփոքր են եղել գործող անհատ ձեռնարկատերերի 99.3 տոկոսը, փոքր՝ 0.6 տոկոսը: Միջին անհատ ձեռնարկատերերի տեսակարար կշիռը կազմել է 0.1 տոկոս(հավելված 2, աղյուսակ 6) :

Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 7-ում:

Գծապատկեր 7. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի

Միջին անհատ ձեռնարկատերերը ներկայացնում են առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման (բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 0.05 տոկոսը) ու տրանսպորտ և կապի (բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 0.4 տոկոսը) բաժինները ունենալով 50.0-ական տոկոս կշիռներ:

Փոքր անհատ ձեռնարկատերերը ներկայացնում են մշակող արդյունաբերությունը (բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 6.3 տոկոսը), շինարարությունը (բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 10.0 տոկոսը), առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման և ծառայությունների (բաժինների անհատ ձեռնարկատերերի համապատասխանաբար 0.3 և 0.4 տոկոսը) բաժինները՝ ունենալով համապատասխանաբար 50.0, 5.0, 30.0 և 15.0 տոկոս կշիռներ:

Գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության ու ձկնորսության, ձկնաբուծության ոլորտներում գործում են ընդամենը համապատասխանաբար 2 և 1 անհատ ձեռնարկատեր կամ գործող անհատ ձեռնարկատերի 0.07 և 0.03 տոկոսը:

Մշակող արդյունաբերության ոլորտում գործող անհատ ձեռնարկատերի թիվը 158 է, ինչը կազմում է գործող անհատ ձեռնարկատերերի թվի 5.18 տոկոսը: Գործող անհատ ձեռնարկատերերի գերակշիռ մասը՝ 71.78 տոկոսը կամ 2190 անհատ ձեռնարկատեր ներկայացնում է առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման բաժինը, 22.58 տոկոսը կամ 689 անհատ ձեռնարկատեր գործունեություն են իրականացնում ծառայությունների ոլորտում:

Ըստ շրջանների բաշխվածության քաղաք Ստեփանակերտում հաշվառված են գործող գերփոքր, փոքր և միջին անհատ ձեռնարկատերերի համապատասխանաբար 50.7, 75.0 և 100.0 տոկոսը (հավելված 2, աղյուսակ 7):

Գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության բաժինը

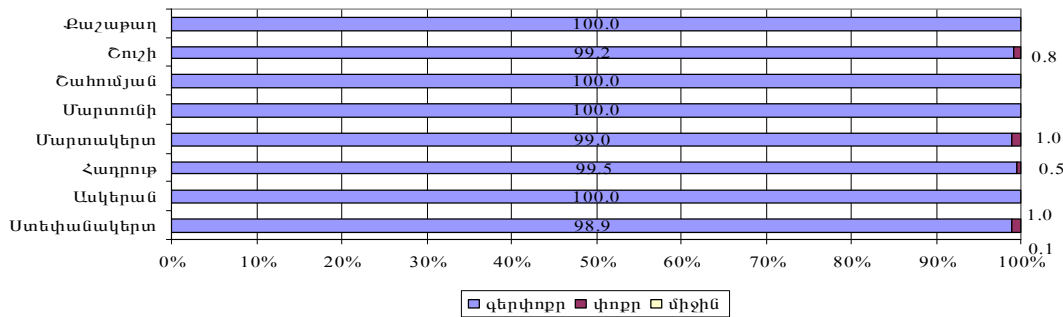

ներկայացնող անհատ ձեռնարկատերերը գործում են Ստեփանակերտում և Մարտունու շրջաններում (համապատասխանաբար 50.0-ական տոկոս): Մշակող արդյունաբերության ոլորտում գործող անհատ ձեռնարկատերերի 46.8 տոկոսը հաշվառված են Ստեփանակերտ քաղաքում, 12.7 տոկոսը՝ Մարտունու, 11.4 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 9.5 տոկոսը՝ Քաշաթաղի, 8.9 տոկոսը Ասկերանի, 6.3 տոկոսը՝ Հաղրուփի, 3.8 տոկոսը՝ Շուշիի և 0.6 տոկոսը՝ Շահումյանի շրջաններում:

Շինարարության ոլորտում գործում է 10 անհատ ձեռնարկատեր, որից՝ 80.0 տոկոսը՝ Ստեփանակերտ քաղաքում:

Գործող գերփոքր և փոքր անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ շրջանների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 8-ում:

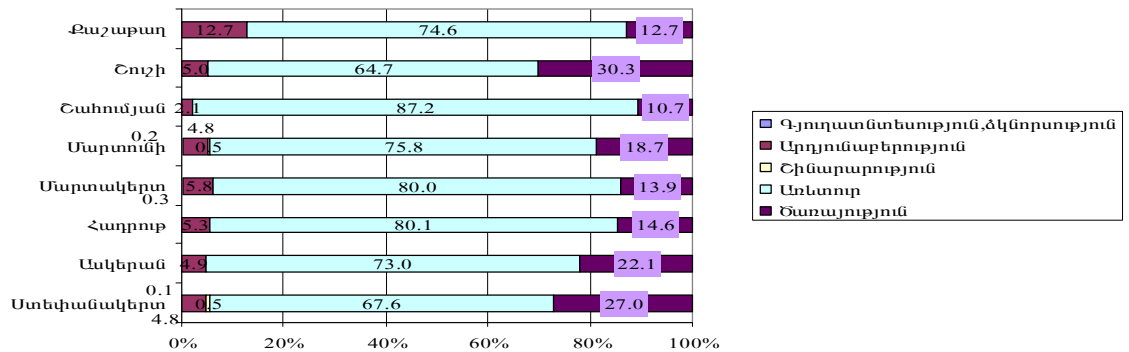
Գծապատկեր 8. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ շրջանների(տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ) և աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի

Առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման ոլորտում գործող անհատ ձեռնարկատերերի 48.0 տոկոսը բաժին է ընկնում Ստեփանակերտ քաղաքին, 14.3 տոկոսը՝ Մարտունու, 11.3 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 9.5 տոկոսը՝ Ասկերանի, 7.5 տոկոսը՝ Հաղրուփի շրջաններին:

Գործող անհատ ձեռնարկատերերի տարածքային բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների բերված է գծապատկեր 9-ում:

Գծապատկեր 9. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի տարածքային բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

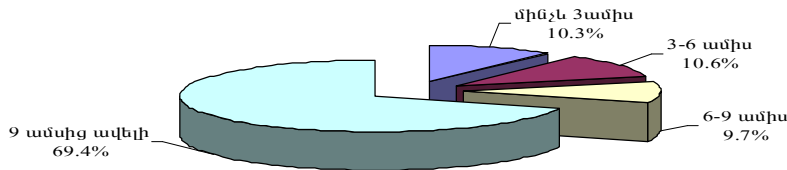

Հետազոտությամբ պարզվել է, որ անհատ ձեռնարկատերերի 10.3 տոկոսը գործել է մինչև 3 ամիս, ընդ որում այս միջակայքում տեսակարար կշիռն առավել բարձր է եղել Շուշիի շրջանում, որտեղ նշված ցուցանիշը կազմել է տվյալ շրջանի ընդամենի 14.3 տոկոսը: Հաշվետու տարում 3-6 ամիս և 6-9 ամիս գործունեություն իրականացրած անհատ

ձեռնարկատերերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար՝ 10.6 տոկոս և 9.7տոկոս: 9 ամսից ավելի գործել են ձեռնարկատերերի 69.4%-ը (հավելված 2, աղյուսակներ 8, 9, 10):

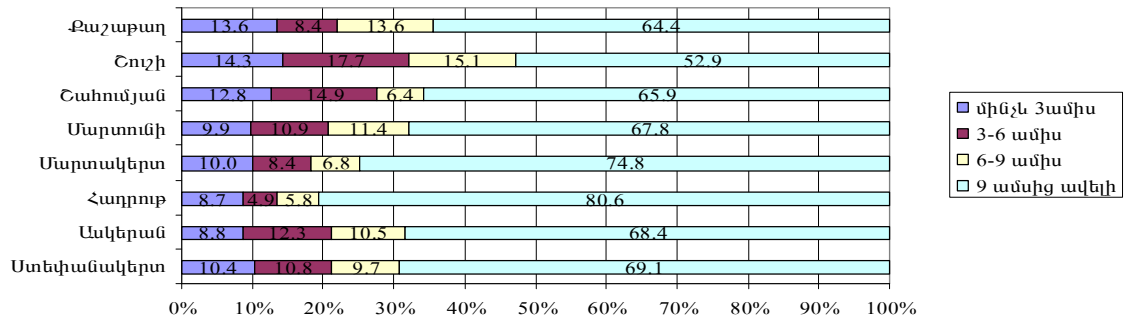
Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 10-ում:

Գծապատկեր 10. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության(տոկոսով ընդամենի նկատմամբ)

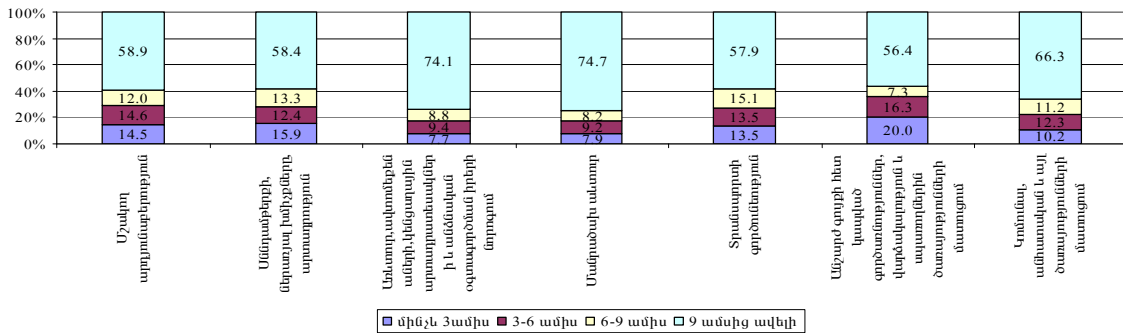
Ըստ գործունեության ժամանակաշրջանի անհատ ձեռնարկատերերի դիտարկումը տարածքային կտրվածքով խոսում է բոլոր շրջաններում 9 ամսից ավելի գործունեություն իրականացնողների տեսակարար կշիռների առաջանցիկության մասին՝ 52.9 տոկոսից (Շուշիի շրջան) մինչև 80.6 տոկոս(Հաղրուքի շրջան): Ստեփանակերտ քաղաքում գործող անհատ ձեռնարկատերերի 69.1 տոկոսը գործել է 9 ամսից ավելի, 10.8 տոկոսը՝ 3-6 ամիս, 10.4 տոկոսը՝ մինչև 3 ամիս և 9.7 տոկոսը՝ 6-9 ամիս ժամանակաշրջանի միջակայքում:

Գծապատկեր 11. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության շրջանային կտրվածքով(տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Գործող անհատ ձեռնարկատերերի տարվա ընթացքում գործելու տևողության՝ ըստ ՏԳՏԳ բաժինների դիտարկումը ցույց է տալիս, որ հաշվետու տարում 9 ամսից ավելի գործունեություն են ծավալել շինարարության 60.0%-ը, առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 88.0%-ը, առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 74.1%-ը, կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 66.3%-ը, մշակող արդյունաբերություն բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 58.9%-ը,անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 56.4%-ը, տրանսպորտի և կապի բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 54.8%-ը, հյուրանոցների և ռեստորանների բաժնի անհատ ձեռնարկատերերի 46.7%-ը (հավելված 2, աղյուսակ 11):

Գծապատկեր 12. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների ու հատվածների և գործելու տևողության

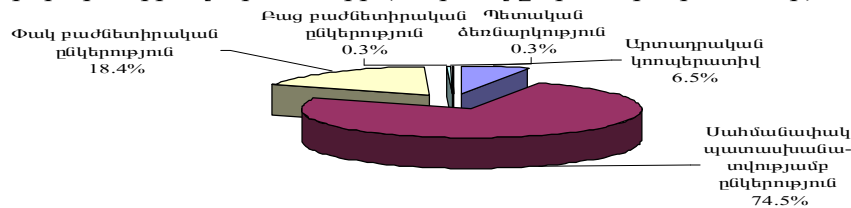
6.2 Կազմակերպությունների կազմակերպական-իրավական ձևերն ու հիմնադիրները

Հետազոտության արդյունքների համաձայն, գործող կազմակերպությունների գերակշիռ մեծամասնության համար կազմակերպական-իրավական ձև է հանդիսացել սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը, որի տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 74.5 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 17,18,19):

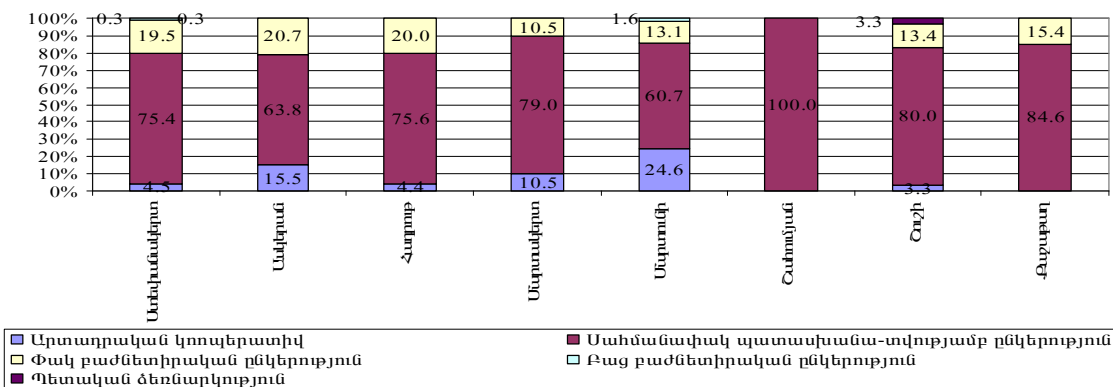
Բաժնետիրական ընկերությունների (փակ և բաց) տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 18.7 տոկոսը կամ 186 կազմակերպություն: Ընդ որում, փակ բաժնետիրական ընկերությունները կազմել են բաժնետիրական ընկերությունների ընդամենի 98.4 տոկոսը: Ինչ վերաբերում է կազմակերպական-իրավական այլ ձևերին, ապա դրանք են՝ արտադրական կոոպերատիվներ և պետական ձեռնարկություններ, որոնց տեսակարար կշիռը հանրագումարով կազմել են ընդամենի 6.8 տոկոսը:

Դիտարկված գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի բերված է գծապատկեր 13-ում.

Գծապատկեր 13. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի (տոկոսով ընդամենի նկատմամբ)

Գծապատկեր 14. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի շրջանային կտրվածքով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Արտադրական կոդերատիվների 49.2 տոկոսը հաշվառված են Ստեփանակերտ քաղաքում, 23.1 տոկոսը՝ Մարտունու շրջանում, 13.9 տոկոսը՝ Ասկերանի շրջանում: Կազմակերպական իրավական այս ձևով գործող կազմակերպություններ չկան Շահումյանի և Քաշաթաղի շրջաններում(հավելված 1, աղյուսակ 17,18,19):

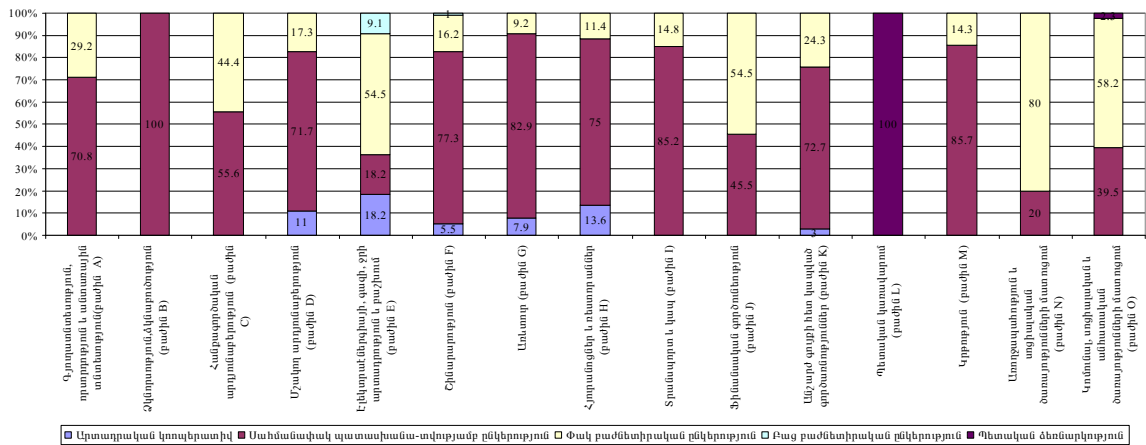
Գործող սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների 72.8 տոկոսը հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքում, 6.0 տոկոսը՝ Մարտակերտի շրջանում, 5.0-ական տոկոսը՝ Ասկերանի և Մարտունու շրջաններում:

Գործող փակ բաժնետիրական ընկերությունների զգալի մասը (76.5 տոկոսը) ևս հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքում, 6.5 տոկոսը՝ Ասկերանի, 4.9 տոկոսը՝ Հաղբուփի, 4.4 տոկոսը՝ Մարտունու, 3.3 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 2.2-ական տոկոսը՝ Շուշիի և Քաշաթաղի շրջաններում:

Պետական ձեռնարկություն իրավակազմակերպական ձևով կազմակերպությունները գործում են Ստեփանակերտ քաղաքում և Շուշիի շրջանում:

Բաց բաժնետիրական ընկերությունների 66.7 տոկոսը գործել է շինարարության ոլորտում, 33.3 տոկոսը՝ էլեկտրաէներգիայի, գազի արտադրության և բաշխման ոլորտում: Առողջապահության և սոցիալական ծառայությունների մատուցման ոլորտին առավել բնութագրական է փակ բաժնետիրական ընկերությունները՝ 80.0 տոկոսը, մնացած 20.0 տոկոսը սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություններ են: Գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության, հանքագործական արդյունաբերության, տրանսպորտի և կապի, ֆինանսական գործունեության, կրթության և առողջապահության ոլորտներում գործող կազմակերպությունները ևս ներկայացված են իրավակազմակերպական երկու՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների և փակ բաժնետիրական ընկերությունների ձևերով:

Գծապատկեր 15. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ գործունեության բաժինների և իրավակազմակերպական ձևերի, %

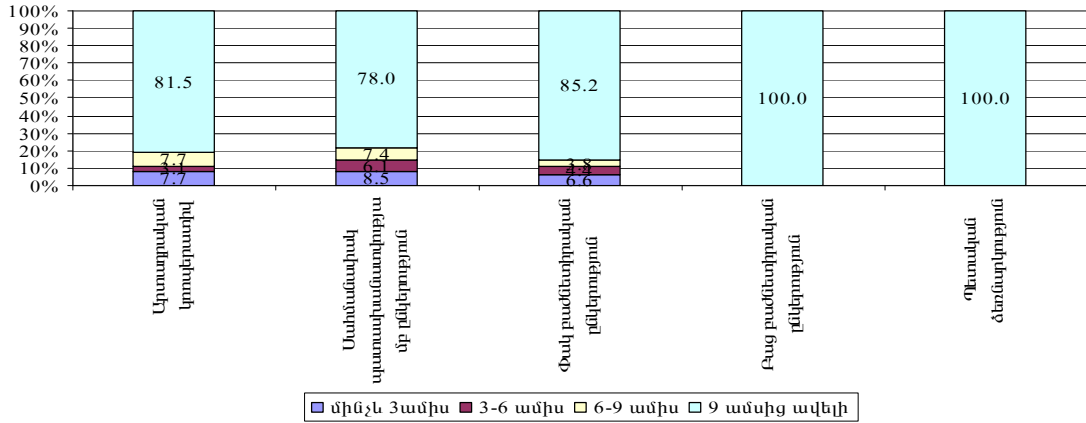
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունները մեծամասնություն են կազմում գործունեության բոլոր ոլորտներում, բացառությամբ պետական կառավարման, էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրության և բաշխման, առողջապահության, սոցիալական ծառայությունների և կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցման բնագավառների:

Արտադրական կոդերատիվների մեծ մասը՝ 46.2 տոկոսը, գործել է առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման բաժնում, 21.5 տոկոսը՝ մշակող արդյունաբերության, 16.9 տոկոսը՝

շինարարության ճյուղերում:

Հաշվետու ժամանակահատվածում բոլոր պետական ձեռնարկությունները և բաց բաժնետիրական ընկերությունները գործել են 9 ամսից ավել ժամկետով, փակ բաժնետիրական ընկերությունների 6.6 տոկոսը գործել է մինչև 3 ամիս ժամկետով, 85.2 տոկոսը՝ 9 ամսից ավել ժամկետով: Իրավակազմակերպական մյուս տեսակների ճնշող մեծամասնության համար ևս բնորոշ էր գործելու 9 ամսից ավել ժամկետը՝ 79.6 տոկոսից մինչև 82.4 տոկոսը(հավելված 1, աղյուսակ 14, 15):

Գծապատկեր 16. Գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը կազմակերպական-իրավական ձևերով ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

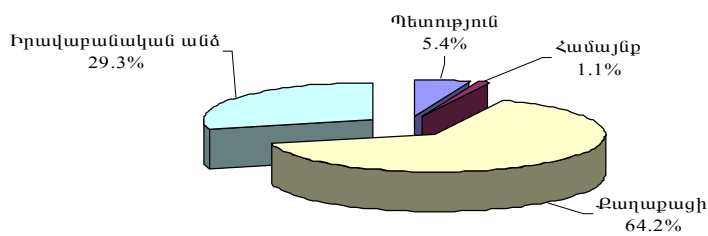

Հետազոտության արդյունքներով, որպես կազմակերպությունների հիմնադիրներ գերազանցապես հանդես են եկել քաղաքացիները, որոնց սեփականության իրավունքով պատկանող կազմակերպությունների ընդհանուր քանակը կազմել է գործող կազմակերպությունների 64.2 տոկոսը (կամ 639 կազմակերպություն):

Գործող կազմակերպությունների ընդհանուր քանակում իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող կազմակերպությունների ընդհանուր քանակը կազմել է 29.3 տոկոս, պետությանը՝ 5.4 տոկոս, համայնքին՝ 1.1 տոկոս (հավելված 1, աղյուսակ 20, 21, 22):

Դիտարկված գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր(մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (կրողների) բերված է գծապատկեր 17-ում.

Գծապատկեր 17. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր(մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (տոկոսով ընդամենի նկատմամբ)

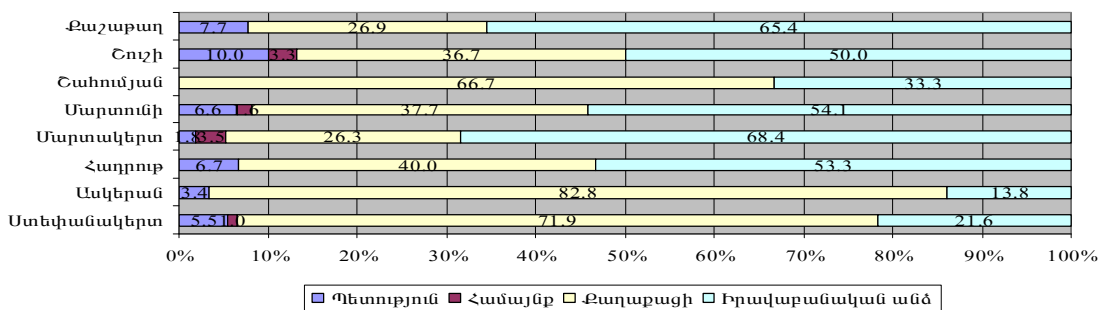
Ըստ հետազոտության հարցաթերթերի տվյալների գործող կազմակերպությունների 4.6 տոկոսի հիմնադիրների (մասնակիցների) կազմում առկա են նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձինք և քաղաքացիներ: Այս առումով արձանագրված ամենաբարձր ցուցանիշը՝ 11.5 տոկոս, դիտարկվել է Քաղաքապետի շրջանում:

Ստեփանակերտ քաղաքում գործող կազմակերպությունների 71.9 տոկոսի հիմնադիրները քաղաքացիներ են, 21.6 տոկոսինը՝ իրավաբանական անձինք, 5.5 տոկոսինը՝ պետությունը, 1.0 տոկոսինը՝ համայնքը:

Ըստ հիմնադիրների դիտարկման Ասկերանի և Շահումյանի շրջաններում ևս գերակայում է քաղաքացիների մասնակցությունը՝ գործող կազմակերպությունների համապատասխանաբար 82.8 և 66.7 տոկոսների հիմնադիր են հանդիսանում քաղաքացիները: Մարտակերտի, Քաշաթաղի, Մարտունու, Հաղբուքի և Շուշիի շրջաններում, համապատասխանաբար, 68.4 տոկոսի, 65.4 տոկոսի, 54.1 տոկոսի, 53.3 և 50.0 տոկոսի հիմնադիրները իրավաբանական անձինք են:

Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիրների՝ շրջանային կտրվածքով բերված է գծապատկեր 18-ում:

Գծապատկեր 18. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիրների՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով ընդամենի նկատմամբ)

6.3. Տնտեսավարող սուբյեկտների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների

6.3.1. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների

Հետազոտության արդյունքներով պարզվել է, որ գործող կազմակերպությունների 81.2 տոկոսը զբաղվել է գործունեության միայն մեկ, իսկ 18.8 տոկոսը՝ երկու և ավելի տեսակով: Ընդ որում, միայն մեկ գործունեության տեսակով զբաղվող կազմակերպությունների 38.9 տոկոսը, որպես գործունեության տեսակ նշել է «առևտուրը և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգումը», 20.3 տոկոսը՝ «շինարարությունը», 12.1 տոկոսը՝ «մշակող արդյունաբերությունը»: Տեսակարար կշռով, թվարկվածներին հաջորդում է «անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում» գործունեության տեսակը՝ 7.4 տոկոսը, այնուհետև «տրանսպորտը և կապը», որի տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 5.0 տոկոսը, «կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցումը»՝ 4.2 տոկոսը, «հյուրանոցները և ռեստորանները»՝ 3.5 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 6, 23):

Ինչ վերաբերում է գործունեության երկու և ավելի տեսակով զբաղվող կազմակերպությունների քանակին, սպա որպես ոչ հիմնական գործունեության տեսակ հիմնականում գերակայող է եղել «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգում» գործունեության տեսակը (34.2%) :

Մեկ, ինչպես նաև երկու և ավելի գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ գործունեության հիմնական տեսակների (ոլորտների) բերված է աղյուսակ 6-ում:

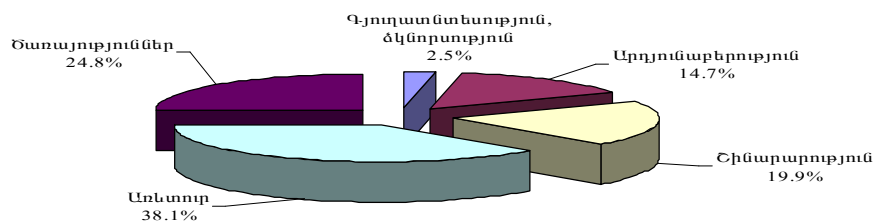
Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հիմնական գործունեության ոլորտների

Գործունեության ոլորտը	Կազմակերպությունների քանակը	Տոկոսով ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	996	100.0
Գյուղատնտեսություն, ձկնորսություն	25	2.5
Արդյունաբերություն, որից՝ մշակող արդյունաբերություն	147	14.7
հանքագործական արդյունաբերություն	9	0.9
էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում	11	1.1
Շինարարություն	198	19.9
Առևտուր	379	38.1
Ծառայություններ, որից՝ անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում	247	24.8
սպառողներին ծառայությունների մատուցում	66	6.6
սլեզիսական կառավարում	2	0.2
կրթություն	7	0.7

Ինչպես երևում է վերը բերված աղյուսակ 6-ից, գործող կազմակերպությունների համար, որպես գործունեության հիմնական տեսակ, ընդհանուր առմամբ, բնութագրական է եղել առևտուրը(38.1տոկոսը), ծառայությունները(24.8տոկոսը) և շինարարությունը (19.9 տոկոսը): Ընդ որում, ծառայությունների համախմբում բարձր տեսակարար կշիռ է ունեցել «անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում» գործունեության տեսակով զբաղվող կազմակերպությունների քանակը, որը կազմել է տվյալ համախմբի ընդամենի 26.7 տոկոսը, իսկ արդյունաբերության համախմբում՝ «մշակող արդյունաբերություն» գործունեության տեսակը՝ 86.4 տոկոս, որում էլ իր հերթին գերակայող են եղել «սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրություն» (տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի 39.4 տոկոսը), «այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն» (15.7 տոկոս), «կահույքի և ուրիշ խմբավորումներում չներառված այլ արտադրատեսակների արտադրություն»(15.0տոկոս), «պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն»(11.8տոկոս), «բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրատեսակների արտադրություն, բացի կահույքից (11.0տոկոս) գործունեության տեսակները:

Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ դրանց կողմից իրականացվող հիմնական գործունեության տեսակների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 19-ում:

Գծապատկեր 19. Հետազոտության մեջ ընդգրկված գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հիմնական գործունեության տեսակների

Գյուղատնտեսության և ձկնորսության ոլորտում գործող կազմակերպությունների 52.0 տոկոսը հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքում, 16.0-ական տոկոսը՝ Ասկերանի և Մարտունու, 8.0-ական տոկոսը՝ Շուշիի և Քաշաթաղի շրջաններում: Ոլորտում գործող կազմակերպություններ չկան հաշվառված Հաղրուփի, Մարտակերտի և Շահումյանի

շրջաններում: Հանքագործական արդյունաբերությունում գործող կազմակերպությունների 55.6 տոկոսը հաշվառված է Ստեփանակերտ քաղաքում, 22.2 տոկոսը՝ Ասկերանի շրջանում, 11.1-ական տոկոսը՝ Հաղթոթի և Քաշաթաղի շրջաններում: Հյուրանոցների և ռեստորանների կազմակերպման գործունեություն իրականացնողների 79.6 տոկոսը հաշվառված է մայրաքաղաքում, 9.1 տոկոսը՝ Հաղթոթի, 4.5-ական տոկոսը՝ Ասկերանի և Շուշիի, 2.3 տոկոսը՝ Քաշաթաղի շրջաններում: Ֆինանսական գործունեություն իրականացրած և պետական կառավարման ոլորտի բոլոր կազմակերպությունները հաշվառված են մայրաքաղաքում:

6.3.2. Անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների

Ըստ հետազոտության տվյալների գործող անհատ ձեռնարկատերերի 96.5%-ը զբաղվել է գործունեության միայն մեկ, իսկ 3.5 տոկոսը՝ երկու և ավելի տեսակով: Ընդ որում, միայն մեկ գործունեության տեսակով զբաղվող անհատ ձեռնարկատերերի 72.1 տոկոսը, որպես գործունեության տեսակ նշել է «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգումը», 7.7 տոկոսը՝ «տրանսպորտը և կապը», 6.4 տոկոսը՝ «կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցումը», 5.7 տոկոսը՝ «հյուրանոցները և ռեստորանները», 4.9 տոկոսը՝ «մշակող արդյունաբերությունը»: Ինչ վերաբերում է գործունեության երկու և ավելի տեսակով զբաղվող անհատ ձեռնարկատերերի քանակին, ապա որպես ոչ հիմնական գործունեության տեսակ, ինչպես և վերը նկարագրվածի պարագայում էր, հիմնականում գերակայող է եղել «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգում» գործունեության տեսակը՝ (32.7 տոկոս) (հավելված 2, աղյուսակ 12):

Մեկ, ինչպես նաև երկու և ավելի տեսակի գործունեություն իրականացնող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործունեության հիմնական տեսակների (ոլորտների) բերված է աղյուսակ 7-ում:

Աղյուսակ 7.

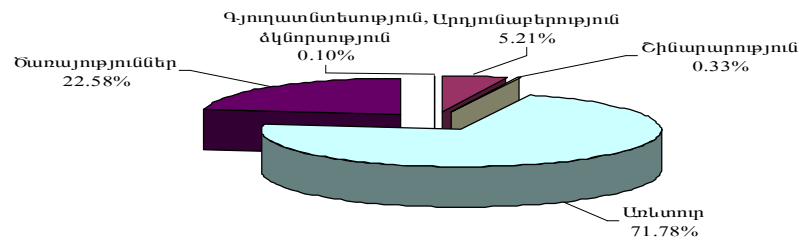
Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հիմնական գործունեության ոլորտների

Գործունեության ոլորտը	Անհատ ձեռնարկատերերի քանակը	Տոկոսով ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	3051	100.0
Գյուղատնտեսություն, ձկնորսություն	3	0.10
Արդյունաբերություն	159	5.21
<i>հանքագործական արդյունաբերություն</i>	<i>1</i>	<i>0.03</i>
<i>մշակող արդյունաբերություն</i>	<i>158</i>	<i>5.18</i>
Շինարարություն	10	0.33
Առևտուր	2190	71.78
Ծառայություններ, որից՝	689	22.58
<i>հյուրանոցներ և ռեստորաններ</i>	<i>182</i>	<i>5.97</i>
<i>տրանսպորտ և կապ</i>	<i>228</i>	<i>7.47</i>
<i>ֆինանսական գործառնություն</i>	<i>2</i>	<i>0.07</i>
<i>անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում</i>	<i>55</i>	<i>1.80</i>
<i>կրթություն</i>	<i>1</i>	<i>0.03</i>
<i>առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում</i>	<i>25</i>	<i>0.82</i>
<i>կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում</i>	<i>196</i>	<i>6.42</i>

Ինչպես երևում է վերը բերված աղյուսակ 7-ից, գործող անհատ ձեռնարկատերերի համար, որպես գործունեության հիմնական տեսակ, ընդհանուր առմամբ, բնութագրական է եղել առևտուրը, ծառայությունները և արդյունաբերությունը: Ընդ որում, ծառայությունների համախմբում բարձր տեսակարար կշիռ են ունեցել «տրանսպորտ և կապ», «կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում» և «հյուրանոցներ և ռեստորաններ» գործունեության տեսակներով զբաղվող անհատ ձեռնարկատերերի քանակը, որոնք կազմել են տվյալ համախմբի ընդամենի համապատասխանաբար 33.1, 28.4 26.4 տոկոսը, իսկ արդյունաբերության համախմբում՝ «մշակող արդյունաբերությունը»՝ 99.4 տոկոս: Այս գործունեության տեսակում էլ գերակայող է եղել «աննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրություն» (տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի 71.5 տոկոսը) գործունեության տեսակը: Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ դրանց կողմից իրականացվող հիմնական գործունեության տեսակների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 20-ում:

Գծապատկեր 20. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հիմնական գործունեության տեսակների

6.4. Տնտեսավարող սուբյեկտների բաշխումն ըստ հասույթի

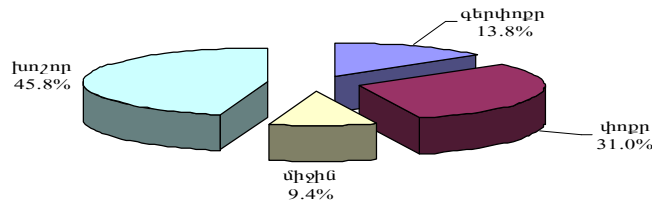
6.4. 1. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հասույթի

Հետազոտության արդյունքները հնարավորություն են ընձեռել նաև տեղեկատվություն ստանալ գործող կազմակերպությունների կողմից իրացված արտադրանքի, ապրանքների և մատուցված ծառայությունների դիմաց ստացված հասույթի ցուցանիշների վերաբերյալ: Համաձայն ստացված արդյունքների, գործող կազմակերպությունների կողմից 2012թ. ընթացքում արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթը կազմել է 154782.6 մլն դրամ, որի 23.4 տոկոսը կամ 36183.9 մլն դրամը ձևավորվել է արդյունաբերության, 17.7 տոկոսը կամ 27477.4 մլն դրամ՝ շինարարության, 43.5 տոկոսը կամ 67404.1 մլն դրամը՝ առևտրի, 14.3 տոկոսը կամ 22063.5 մլն դրամը՝ ծառայությունների ոլորտում, իսկ մյուս ոլորտների տեսակարար կշիռները եղել են աննշան (հավելված 1, աղյուսակ 24):

Հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել խոշոր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 45.8 տոկոսը (կամ 70894.5 մլն դրամ): Տեսակարար կշռով խոշոր կազմակերպությունների կողմից ձևավորված հասույթի ցուցանիշին հաջորդել են փոքր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթի ցուցանիշը 2012թ. կազմել է ընդամենի 31.0 տոկոսը կամ մոտ 47991.1 մլն դրամ:

Կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 21-ում:

Գծապատկեր 21. Գործող կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

Կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխման կառուցվածքն ըստ գործունեության ոլորտների՝ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 8.

Գործող կազմակերպությունների հասույթի կառուցվածքն ըստ գործունեության ոլորտների, %

Գործունեության ոլորտները	այդ թվում՝ ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի				Ընդամենը
	գերփոքր	փոքր	միջին	խոշոր	
Ընդամենը	13.8	31.0	9.4	45.8	100.0
Գյուղատնտեսություն, ձկնորսություն	5.0	48.7		46.3	100.0
Արդյունաբերություն, որից՝ մշակող արդյունաբերություն հանքագործական արդյունաբերություն	2.4	19.7	4.3	73.6	100.0
էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում	0.1	7.8	1.6	90.5	100.0
Շինարարություն	5.4	24.9	8.8	60.9	100.0
Առևտուր	25.2	44.6	14.0	16.2	100.0
Ծառայություններ, որից՝ անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում	9.1	14.3	4.7	71.9	100.0
պետական կառավարում	1.7			98.3	100.0
կրթություն	1.6	5.6	1.8	91.0	100.0

Գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության բաժնի կազմակերպությունների հաշվետու ժամանակաշրջանի հասույթի 48.7 տոկոսը բաժին է ընկնում փոքր, 46.3 տոկոսը՝ խոշոր և 5.0 տոկոսը՝ գերփոքր կազմակերպություններին:

Արդյունաբերության ոլորտում արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթի զգալի մասը՝ 73.6 տոկոսը բաժին է ընկնում խոշոր, 19.7 տոկոսը՝ փոքր, 4.3 տոկոսը՝ միջին, 2.4 տոկոսը՝ գերփոքր կազմակերպություններին:

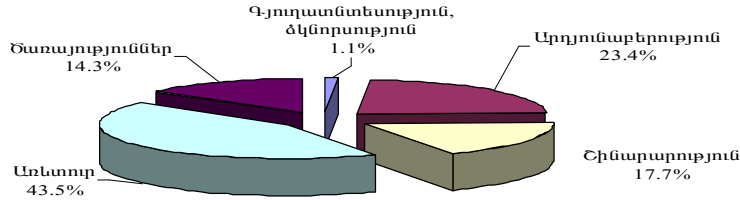
Շինարարության ոլորտում հաշվետու ժամանակաշրջանում մատուցված ծառայությունների դիմաց ստացած հասույթի 60.9 տոկոսը խոշոր, 24.9 տոկոսը փոքր, 8.8 տոկոսը միջին և միայն 5.4 տոկոսն է բաժին ընկնում գերփոքր կազմակերպություններին:

Առևտրի ոլորտում արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթի 44.6 տոկոսը բաժին է ընկնում փոքր, 25.2 տոկոսը՝ գերփոքր, 16.2 տոկոսը՝ խոշոր, 14.0 տոկոսը՝ միջին կազմակերպություններին:

Ծառայությունների ոլորտում հաշվետու ժամանակաշրջանում ստացված հասույթի 71.9 տոկոսը բաժին է ընկել խոշոր, 14.3 տոկոսը՝ փոքր, 9.1 տոկոսը՝ գերփոքր, 4.7 տոկոսը՝ միջին կազմակերպություններին:

Կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 22-ում:

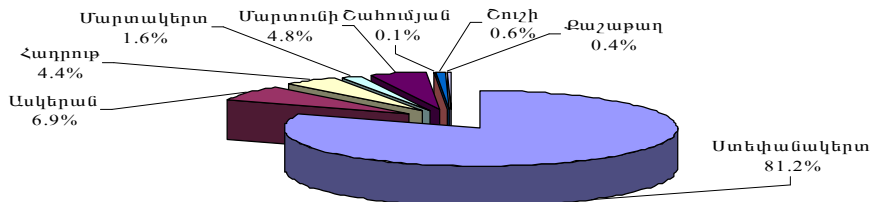
Գծապատկեր 22. Գործող կազմակերպությունների հասույթի բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների(տոկոսով)

Հաշվետու ժամանակաշրջանում գործող՝ հետազոտությամբ ընդգրկված կազմակերպությունների արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթի զգալի մասը՝ 81.2 տոկոսը բաժին է ընկել Ստեփանակերտ քաղաքին, 6.9 տոկոսը՝ Ասկերանի, 4.8 տոկոսը՝ Մարտունու, 4.4 տոկոսը՝ Հաղրուքի, 1.6 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 0.6 տոկոսը՝ Շուշիի, 0.4 տոկոսը՝ Քաշաթաղի և 0.1 տոկոսը՝ Շահումյանի շրջաններին:

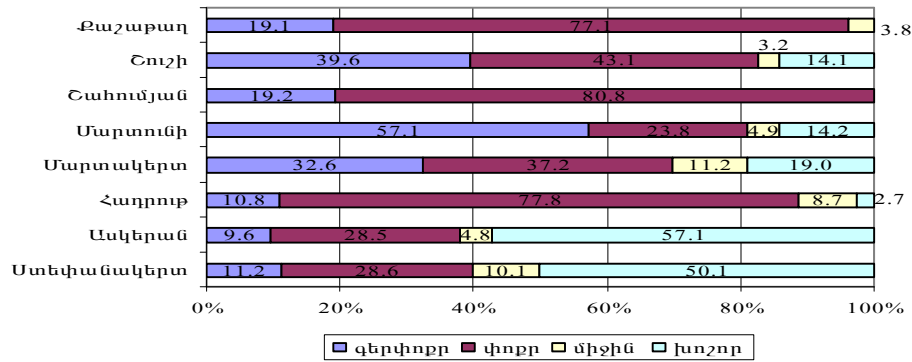
Կազմակերպությունների կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ շրջանների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 23-ում:

Գծապատկեր 23. Գործող կազմակերպությունների բաշխումն ըստ հասույթի շրջանային կտրվածքով(տոկոսով)

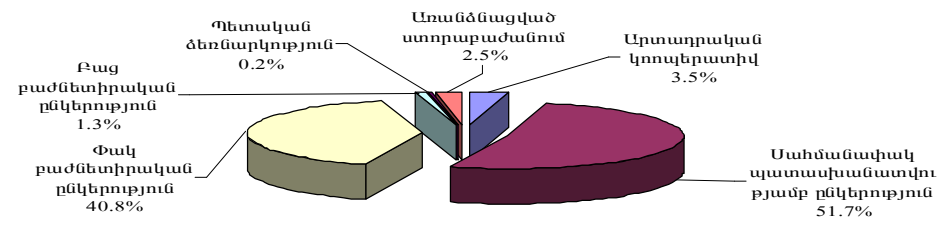
Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող կազմակերպությունների հասույթի՝ ըստ աշխատողների թվաքանակի դասակարգված կազմակերպության տեսակների շրջանային բաշխվածության դիտարկումը վկայում է, որ Ստեփանակերտ քաղաքում և Ասկերանի շրջանում հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել խոշոր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 50.1 տոկոսը Ստեփանակերտ քաղաքում և 57.1 տոկոսը Ասկերանի շրջանում, Հաղրուքի, Մարտակերտի, Շահումյանի, Շուշիի և Քաշաթաղի շրջաններում հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել փոքր կազմակերպությունները, համապատասխանաբար, 77.8 տոկոս, 37.2 տոկոս, 80.8 տոկոս, 43.1 տոկոս և 77.1 տոկոս կշիռներով, իսկ Մարտունու շրջանում՝ գերփոքր կազմակերպությունները՝ 57.1 տոկոս կշիռով:

Գծապատկեր 24. Գործող կազմակերպությունների հասույթի բաշխումը աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչով՝ շրջանային կտրվածքով(տոկոսով)

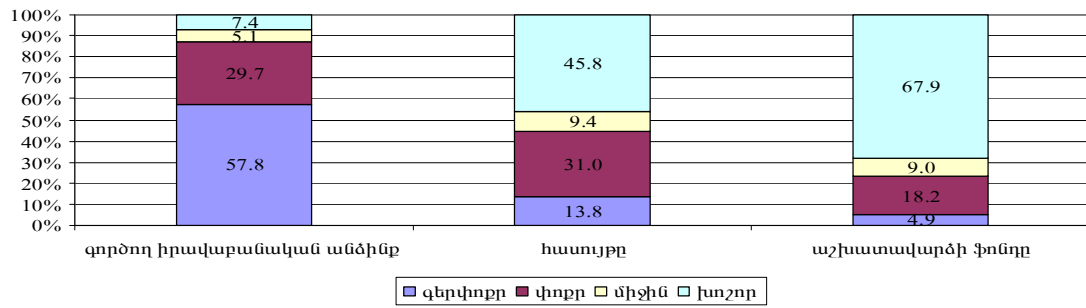
Ինչպես կազմակերպությունների ընդհանուր թվաքանակում, այնպես էլ հաշվետու ժամանակաշրջանում կազմակերպությունների ստացած հասույթի կառուցվածքում ամենամեծ կշիռն ունեն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունները՝ համապատասխանաբար 74.5 տոկոս և 51.7 տոկոս: Չնայած փակ բաժնետիրական ընկերությունները կազմել են կազմակերպությունների ընդհանուր թվի 18.4 տոկոսը, նրանց բաժին է ընկել ընդհանուր հասույթի 40.8 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 25): Հատկանշական է, որ փակ և բաց բաժնետիրական ընկերությունների հասույթում բարձր է խոշոր կազմակերպությունների հասույթի տեսակարար կշիռները՝ համապատասխանաբար 77.2 տոկոս և 99.0 տոկոս: Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների և արտադրական կոոպերատիվների հասույթներում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն փոքր, իսկ առանձնացված ստորաբաժանումներում՝ միջին կազմակերպությունները՝ համապատասխանաբար 45.9 տոկոս և 40.4 տոկոս կշիռներով:

Գծապատկեր 25. Գործող կազմակերպությունների հասույթի բաշխումը ըստ իրավակազմակերպական ձևերի

Կազմակերպությունների ընդհանուր թվաքանակում 87.5 տոկոսը կազմող գերփոքր և փոքր կազմակերպություններին բաժին է ընկել հասույթի 44.8 տոկոսը, աշխատավարձի ֆոնդի 23.1 տոկոսը, այն դեպքում, երբ կազմակերպությունների ընդհանուր թվաքանակի 12.5 տոկոսը կազմող միջին և խոշոր կազմակերպություններին բաժին է ընկել համապատասխանաբար 55.2 տոկոսը և 76.9 տոկոսը(հավելված 1, աղյուսակ 26):

Գծապատկեր 26. Գործող կազմակերպությունների բաշխումը ըստ չափերի, հասույթի և աշխատավարձի ֆոնդի

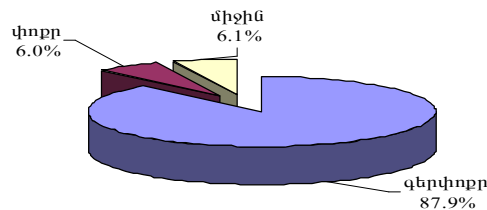

6.4.2. Անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հասույթի

Համաձայն ստացված արդյունքների, գործող անհատ ձեռնարկատերերի կողմից 2012թ. արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթը կազմել է մոտ 23395.1 մլն դրամ, որի 90.19 տոկոսը կամ 21100.8 մլն դրամը ձևավորվել է առևտրի, 4.77 տոկոսը կամ մոտ 1115.6 մլն դրամը ծառայությունների, 4.62 տոկոսը կամ մոտ 1082.1 մլն դրամը արդյունաբերության ոլորտներում, իսկ մյուս ոլորտների տեսակարար կշիռները եղել են աննշան՝ ընդհանուր առմամբ 0.42 տոկոսը(հավելված 2, աղյուսակ 13):

Հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել գերփոքր անհատ ձեռնարկատերերը, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 87.9%-ը (կամ մոտ 20577.6 մլն դրամ): Փոքր անհատ ձեռնարկատերերի գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթի ցուցանիշը 2012թ. կազմել է ընդամենի 6.0%-ը կամ մոտ 1394.6 մլն դրամ, իսկ միջին անհատ ձեռնարկատերերի նույն ցուցանիշը կազմել է ընդամենի 6.1%-ը կամ մոտ 1422.9 մլն դրամ: Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 27-ում:

Գծապատկեր 27. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի հասույթի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

Անհատ ձեռնարկատերերի ընդհանուր թվաքանակում ունենալով, համապատասխանաբար, 99.3 տոկոս, 0.6 տոկոս և 0.1 տոկոս տեսակարար կշիռներ գերփոքր, փոքր և միջին անհատ ձեռնարկատերերին բաժին է ընկել ընդհանուր հասույթի համապատասխանաբար 87.9 տոկոսը, 6.0 տոկոսը և 6.1 տոկոսը: Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխման կառուցվածքն ըստ գործունեության ոլորտների՝ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակ 9-ում:

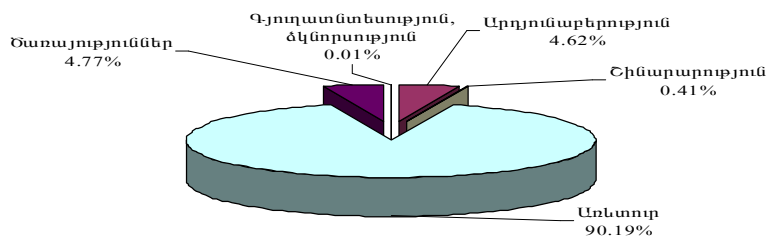
Գործող անհատ ձեռնարկատերերի հասույթի կառուցվածքն ըստ գործունեության ոլորտների, տոկոսներով

Գործունեության ոլորտները	այդ թվում՝ ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի			Ընդամենը
	գերփոքր	փոքր	միջին	
Ընդամենը	87.9	6.0	6.1	100.0
Գյուղատնտեսություն, ձկնորսություն	100.0			100.0
Արդյունաբերություն, որից՝ <i>հանքագործական արդյունաբերություն</i>	70.1	29.9		100.0
<i>մշակող արդյունաբերություն</i>	70.0	30.0		100.0
Շինարարություն	87.9	12.1		100.0
Առևտուր	88.6	4.8	6.6	100.0
Ծառայություններ, որից՝ <i>հյուրանոցներ և ռեստորաններ</i>	92.3	4.9	2.8	100.0
<i>տրանսպորտ և կապ</i>	84.0	5.9	10.1	100.0
<i>ֆինանսական գործառնություն</i>	100.0			100.0
<i>անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում</i>	72.8	27.2		100.0
<i>կրթություն</i>	100.0			100.0
<i>առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում</i>	100.0			100.0
<i>կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում</i>	100.0			100.0

Աղյուսակից բխում է, որ հաշվետու ժամանակաշրջանում գերփոքր անհատ ձեռնարկատերերի հասույթը ընդհանուրի մեջ գերակայող է եղել տնտեսական գործունեության բոլոր ոլորտներում:

Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 28-ում:

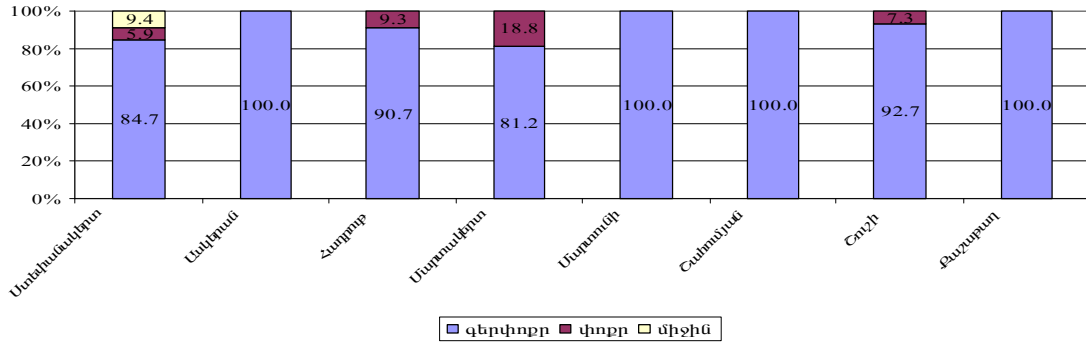
Գծապատկեր 28. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի հասույթի բաշխումն ըստ գործունեության ոլորտների(տոկոսներով)

Հաշվետու ժամանակաշրջանում գործող անհատ ձեռնարկատերերի արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթի դիտարկումը շրջանային կտրվածքով խոսում է Ստեփանակերտ քաղաքում գործող անհատ ձեռնարկատերերի հիշատակված ցուցանիշի գերակայության մասին՝ 64.9 տոկոս: Հաշվետու ժամանակաշրջանում հայտարարագրված հասույթի 9.0 տոկոսը բաժին է ընկել Մարտունու, 8.3 տոկոսը՝ Մարտակերտի, 6.7 տոկոսը՝ Ասկերանի, 4.5 տոկոսը՝ Հաղարծի, 2.8 տոկոսը՝ Քաշաթաղի, 2.4 տոկոսը՝ Շուշիի և 1.4 տոկոսը՝ Շահումյանի շրջաններում գործող անհատ ձեռնարկատերերին:

Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից հասույթի բաշխումն ըստ շրջանների և աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 29-ում:

Գծապատկեր 29. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հասույթի շրջանային կտրվածքով և աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի (տոկոսով)

Ինչպես և ներկայացված է գծապատկերում միջին անհատ ձեռնարկատերեր առկա էին միայն Ստեփանակերտ քաղաքում, որտեղ անհատ ձեռնարկատերերի թվաքանակում դրանց 0.1 տոկոս կշռին բաժին է ընկել հասույթի համապատասխանաբար 9.4 տոկոս կշիռ:

6.5. Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղված միջոցները

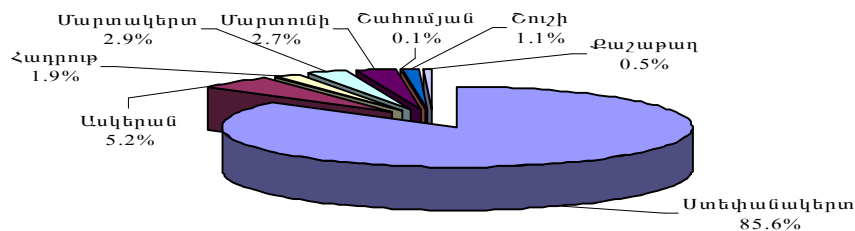
6.5.1. Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղված միջոցները կազմակերպություններում

Կատարված հետազոտությունը հնարավորություն տվեց նաև իրականացնել աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի դասակարգված կազմակերպությունների միջև:

Այսպես, 2012թ արդյունքներով գործող կազմակերպությունների աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի 67.9 տոկոսը բաժին է ընկել խոշոր, իսկ 18.2 տոկոսը փոքր, 9.0 տոկոսը միջին և 4.9 տոկոսը գերփոքր կազմակերպություններին (հավելված 1, աղյուսակ 26):

2012թ գործող կազմակերպությունների աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն շրջանային կտրվածքով արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 30-ում:

Գծապատկեր 30. Գործող կազմակերպությունների աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն շրջանային կտրվածքով (ընդհանուրի նկատմամբ, տոկոսով)

Ըստ չափերի աշխատավարձի ֆոնդի դիտարկումը ցույց է տալիս, որ խոշոր կազմակերպությունների մասնաբաժինը աշխատավարձի ֆոնդում զգալի է բաց բաժնետիրական ընկերություններում (97.8 տոկոս), պետական ձեռնարկություններում (97.6 տոկոս), փակ բաժնետիրական ընկերություններում (86.0 տոկոս) և արտադրական կոոպերատիվներում (37.0 տոկոս): Մասնաճակատապատասխանատվությամբ ընկերություններում աշխատավարձի ֆոնդում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն փոքր (47.8 տոկոս), իսկ

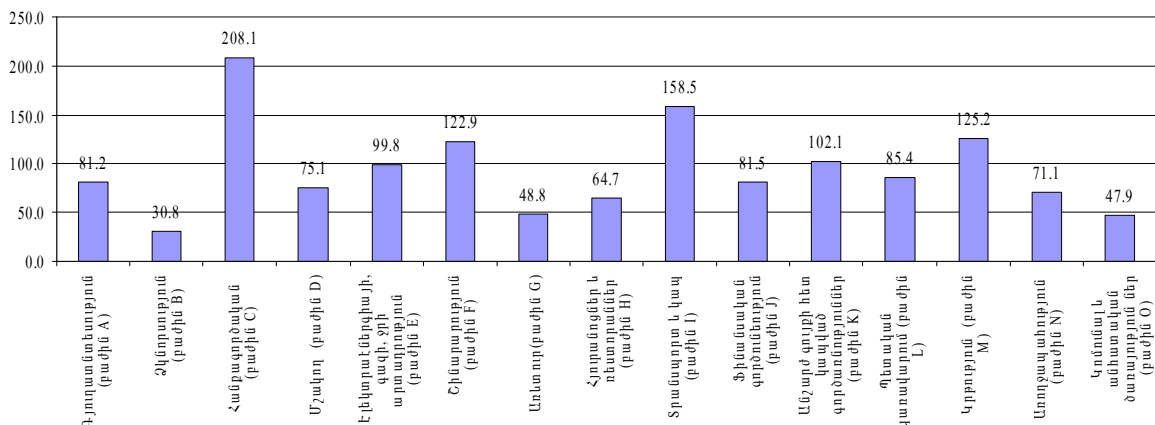
առանձնացված ստորաբաժանումներում՝ միձին կազմակերպությունները (93.2 տոկոս) (հավելված 1, աղյուսակ 27):

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի ըստ կազմակերպությունների չափերի դիտարկմամբ պարզվում է, որ միջին ամսական աշխատավարձի մակարդակից բարձր ցուցանիշ արձանագրվել է խոշոր, միջին և փոքր կազմակերպություններում՝ համապատասխանաբար 104.2, 102.0 և 100.1 տոկոս, իսկ գերփոքր կազմակերպություններում միջին ամսական անվանական աշխատավարձը կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 62.9 տոկոսը(հավելված 1, աղյուսակ 28):

Կազմակերպությունների միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի շրջանային կտրվածքով դիտարկումը վկայում է բոլոր շրջաններում դրա՝ միջին հանրապետական ցուցանիշից ցածր լինելու մասին(58.9-ից Շաումյանի շրջանում մինչև 87.5 տոկոս Ասկերանի շրջանում), ք.Ստեփանակերտում այն կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 106.0 տոկոսը:

Ըստ գործունեության տեսակների կազմակերպությունների միջին ամսական անվանական աշխատավարձի համեմատաբար բարձր մակարդակ հաշվետու ժամանակաշրջանում արձանագրվել է հանքագործական արդյունաբերությունում (միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 208.1 տոկոսը),տրանսպորտ և կապում(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 158.5 տոկոսը),կրթությունում(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 125.2 տոկոսը), շինարարությունում(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 122.9 տոկոսը),անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցման (միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 102.1 տոկոսը), առավել ցածր մակարդակ դիտվել է ձկնորսության և ձկնաբուծության(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 30.8 տոկոսը), կոմունալ, անհատական ծառայությունների մատուցման (միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 47.9 տոկոսը), առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 48.8 տոկոսը),հյուրանոցներ և ռեստորաններում(միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 64.7 տոկոսը), առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցման (միջին ամսական անվանական աշխատավարձի 71.1 տոկոսը) ոլորտներում:

Գծապատկեր 31. Միջին ամսական աշխատավարձը ըստ գործունեության որոշ տեսակների (գործունեության տեսակի միջին հանրապետական ցուցանիշի նկատմամբ, տոկոսով)

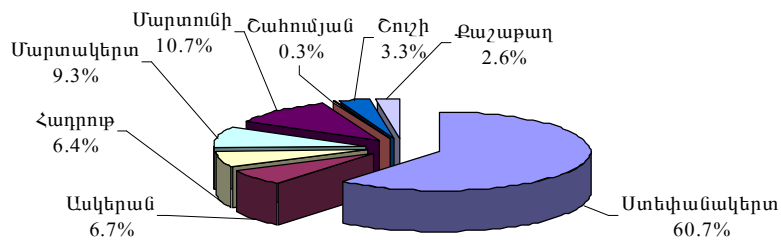

6.5.2. Աշխատանքի վարձատրությանն ուղղված միջոցները անհատ ձեռնարկատերերի մոտ

Հետազոտության արդյունքների ամփոփումը հնարավորություն է տվել գաղափար կազմել նաև աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի մեծության և բաշխվածության մասին: Այսպես, 2012թ արդյունքներով անհատ ձեռնարկատերերի աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի 84.8 տոկոսը բաժին է ընկել գերփոքր, 12.0 տոկոսը՝ փոքր, իսկ 3.2 տոկոսը միջին անհատ ձեռնարկատերերին (հավելված 2, աղյուսակ 14):

2012թ գործող անհատ ձեռնարկատերերի աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն շրջանային կտրվածքով արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 32-ում:

Գծապատկեր 32. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի բաշխումն շրջանային կտրվածքով (ընդհանուրի նկատմամբ, տոկոսով)

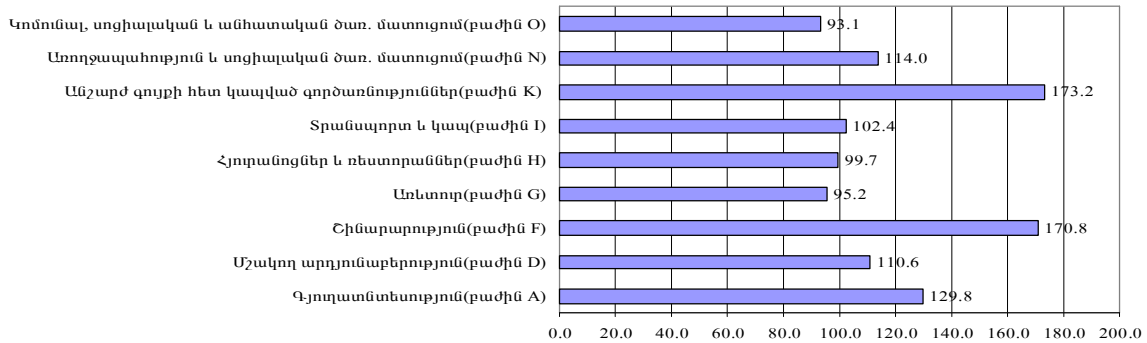

Միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի դիտարկումը ըստ անհատ ձեռնարկատերերի չափերի հանրապետության մասշտաբով վկայում է դրանց ուղիղ համեմատական կախվածության մասին. այսպես, միջին ամսական անվանական աշխատավարձը կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 97.4 տոկոսը գերփոքր, 114.7 տոկոսը փոքր և 129.2 տոկոս միջին անհատ ձեռնարկատերերի մոտ (հավելված 2, աղյուսակ 15):

Անհատ ձեռնարկատերերի միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի շրջանային կտրվածքով դիտարկումը վկայում է Ստեփանակերտի, Մարտակերտի և Շուշիի շրջաններում դրա՝ միջին հանրապետական ցուցանիշից ցածր լինելու մասին (համապատասխանաբար 97.6 տոկոս, 99.8 տոկոս և 98.4 տոկոս):

Ըստ գործունեության տեսակների անհատ ձեռնարկատերերի միջին ամսական անվանական աշխատավարձի համեմատաբար բարձր մակարդակ հաշվետու ժամանակաշրջանում արձանագրվել է անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցման ոլորտում, շինարարությունում, գյուղատնտեսությունում, առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցման, մշակող արդյունաբերությունում, տրանսպորտ և կապի ոլորտներում, միջին հանրապետական ցուցանիշի, համապատասխանաբար, 173.2 տոկոսը, 170.8 տոկոսը, 129.8 տոկոսը, 114.0 տոկոսը, 110.6 տոկոսը և 102.4 տոկոսը: Միջին հանրապետական ցուցանիշից առավել ցածր մակարդակ արձանագրվել է կոմունալ, անհատական ծառայությունների մատուցման ոլորտում՝ 93.1 տոկոս:

Գծապատկեր 33. Միջին ամսական աշխատավարձը ըստ գործունեության որոշ տեսակների (գործունեության տեսակի միջին հանրապետական ցուցանիշի նկատմամբ, տոկոսով)

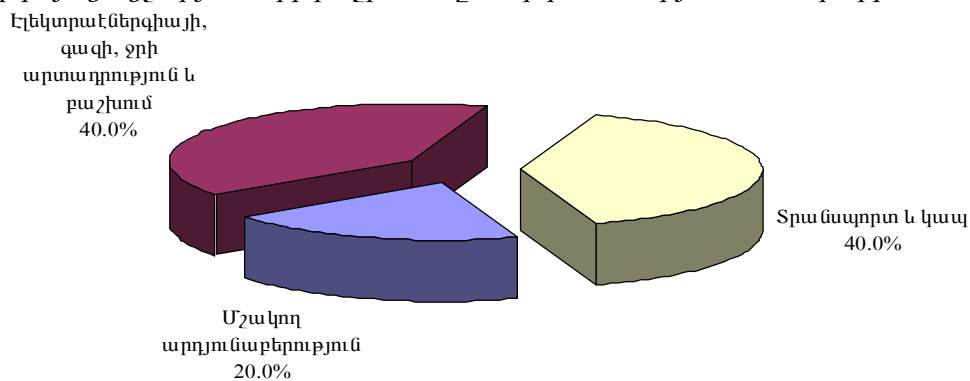
6.6. Կազմակերպությունների բաշխումն ըստ մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների

Ըստ հետազոտության արդյունքների՝ գործող կազմակերպություններից 5-ը, որոնցից 4-ը գտնվում են Ստեփանակերտ քաղաքում, իսկ մեկը՝ Ասկերանի շրջանում, ունեն 27 մասնաճյուղեր և մեկ ներկայացուցչություն:

Գործող կազմակերպությունների մասնաճյուղերի համար, որպես գործունեության հիմնական տեսակ բնութագրական է եղել «տրանսպորտ ու կապ», «էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում» և «մշակող արդյունաբերություն» գործունեության տեսակները, որոնց տեսակարար կշիռները կազմել են, համապատասխանաբար, 40.0-ական տոկոս և 20.0 տոկոս (հավելված 1, աղյուսակ 29, 30) :

Գործող կազմակերպությունների մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների արտացոլված է ստորև բերված գծապատկեր 34-ում:

Գծապատկեր 34. Գործող կազմակերպությունների մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների բաշխումն ըստ գործունեության տեսակների

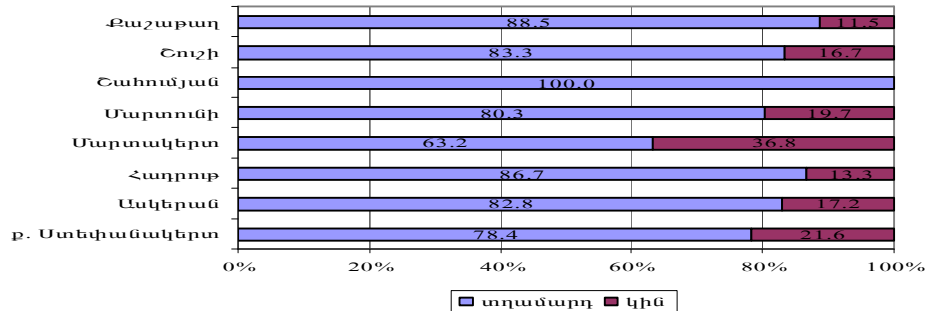
6.7. Կանանց և տղամարդկանց տնտեսական ակտիվությունը

6.7.1. Կազմակերպությունների ղեկավարների զեներացիան կառուցվածքը

Հետազոտության արդյունքները հնարավորություն են տվել դիտարկել կազմակերպությունների ղեկավարների սեռային կառուցվածքը, համաձայն որի կանայք կազմել են 21.3 տոկոսը, տղամարդիկ՝ 78.7 տոկոսը (հավելված 1, աղյուսակ 31, 32): Հանրապետության բոլոր շրջաններում տնօրենների մեծամասնությունը տղամարդիկ են: Շահումյանի շրջանում գործող բոլոր կազմակերպությունների տնօրենները տղամարդիկ

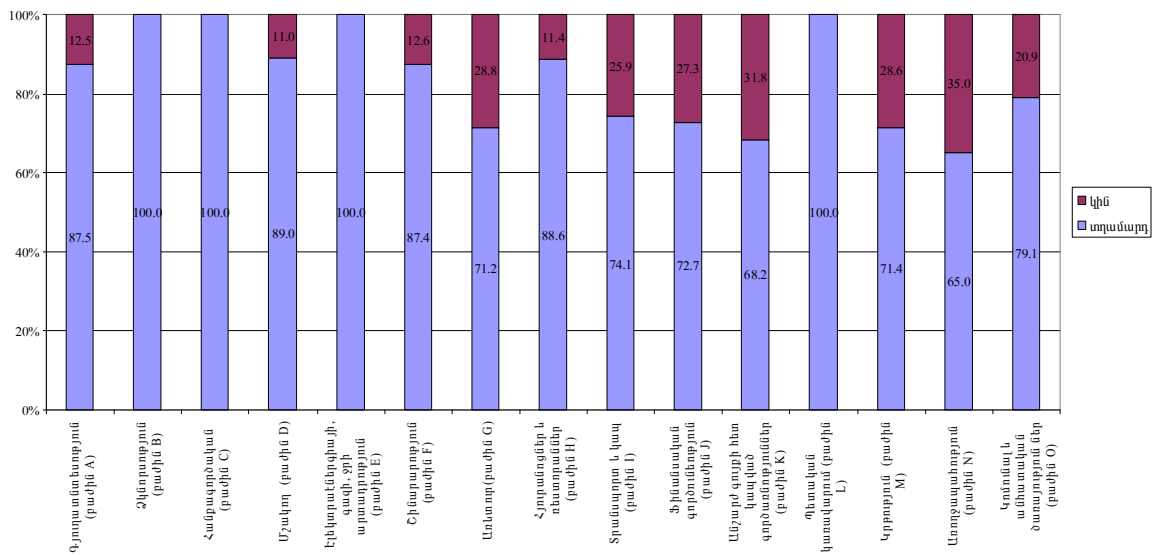
են: Քաշաթաղի շրջանում տղամարդկանց տեսակարար կշիռը կազմել է 88.5 տոկոս, Հաղրուքի շրջանում՝ 86.7 տոկոս, Շուշիի շրջանում՝ 83.3 տոկոս, Ասկերանի շրջանում՝ 82.8 տոկոս, Մարտունու շրջանում՝ 80.3 տոկոս, կանանց տեսակարար կշիռը համեմատաբար բարձր է Մարտակերտի շրջանում՝ 36.8 տոկոս:

Գծապատկեր 35. Գործող կազմակերպությունների տնօրենների բաշխումն ըստ սեռի՝ շրջաններով

Կին տնօրենների 51.4 տոկոսը ղեկավարում են առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման, 11.8 տոկոսը՝ շինարարության ոլորտներում գործող կազմակերպություններ: Ըստ գործունեության տեսակների կանանց ներկայացվածությունը տնօրենների կարգավիճակով բարձր է անշարժ գույքի հետ կապված գործառնությունների, վարձակալման և սպառողներին ծառայությունների մատուցման, առևտրի կրթության, ֆինանսական գործունեության ոլորտներում՝ կազմելով ընդամենի 31.8 տոկոսը, 28.8 տոկոսը և 28.6 տոկոսը:

Գծապատկեր 36. Գործող կազմակերպությունների տնօրենների բաշխումն ըստ սեռի և գործունեության տեսակների

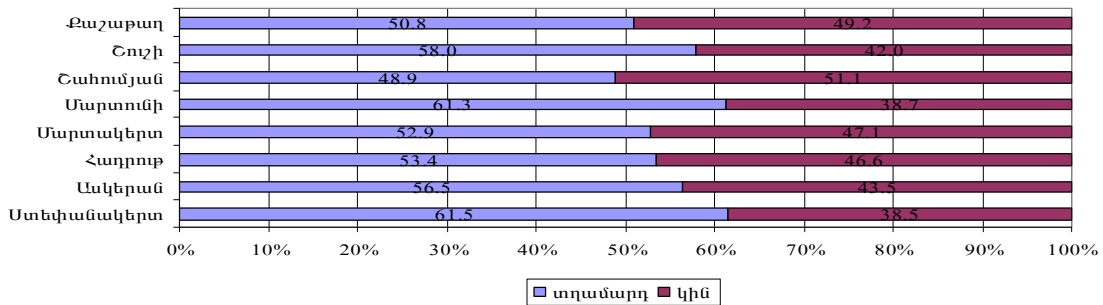

6.7.2. Անհատ ձեռնարկատերերի գենդերային կառուցվածքը

Ըստ հետազոտության արդյունքների հաշվետու ժամանակաշրջանում տղամարդիկ կազմել են գործող անհատ ձեռնարկատերերի 58.8 տոկոսը, կանայք՝ 41.2 տոկոսը (հավելված 2, աղյուսակ 16, 17): Անհատ ձեռնարկատերերի սեռային կառուցվածքի դիտարկումը շրջաններով ցույց է տալիս, որ տղամարդկանց կշիռը գործող անհատ

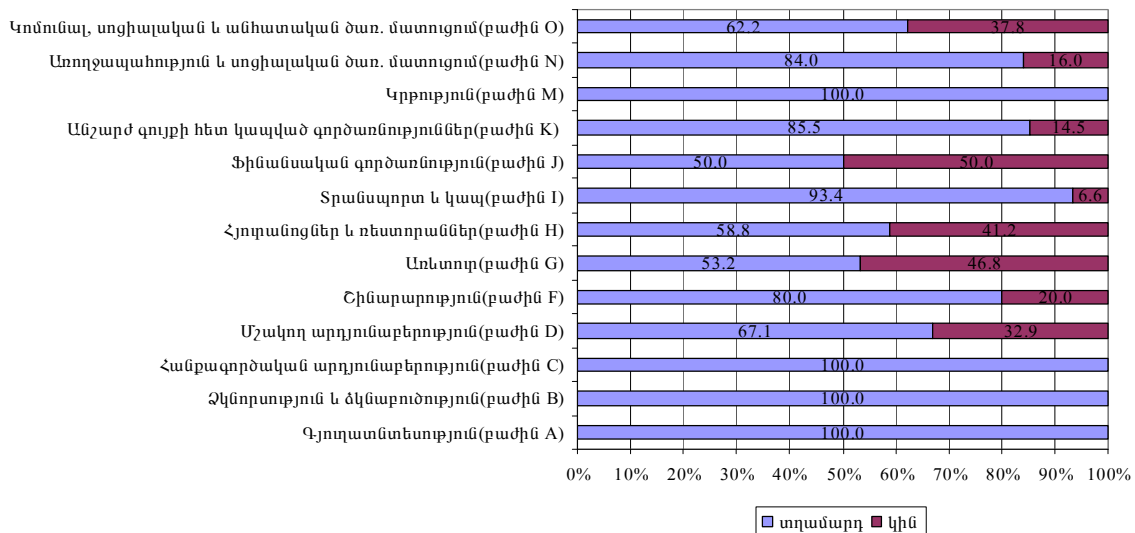
ձեռնարկատերերի կառուցվածքում գերազանցում է բոլոր շրջաններում, բացի Շահումյանի շրջանից, առավել ընդգծված՝ ք. Ստեփանակերտում և Մարտունու շրջանում, համապատասխանաբար՝ 61.5 և 61.3 տոկոս:

Գծապատկեր 37. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ սեռի՝ շրջաններով

Կին անհատ ձեռնարկատերերի 81.6 տոկոսը գործում է առևտրի, 6.0տոկոսը՝ հյուրանոցների և ռեստորանների գործունեության և 5.9 տոկոսը՝ կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցման գործունեության ոլորտներում: Արական սեռի ներկայացուցիչների 64.9 տոկոսը ընդգրկված է առևտրի, 11.8 տոկոսը՝ տրանսպորտ և կապ, 6.8 տոկոսը՝ կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցման, 5.9-ական տոկոսը՝ մշակող արդյունաբերության և հյուրանոցներ և ռեստորաններ բնագավառներում:

Գծապատկեր 38. Գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ սեռի և գործունեության տեսակների

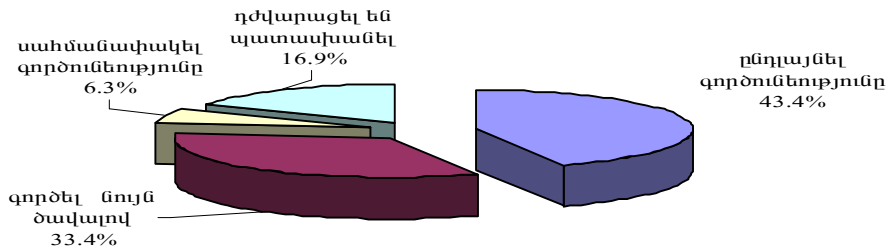

6.8. Տնտեսավարող սուբյեկտների ապագա տնտեսական ծրագրերը

6.8.1. Կազմակերպությունների ապագա տնտեսական ծրագրերը

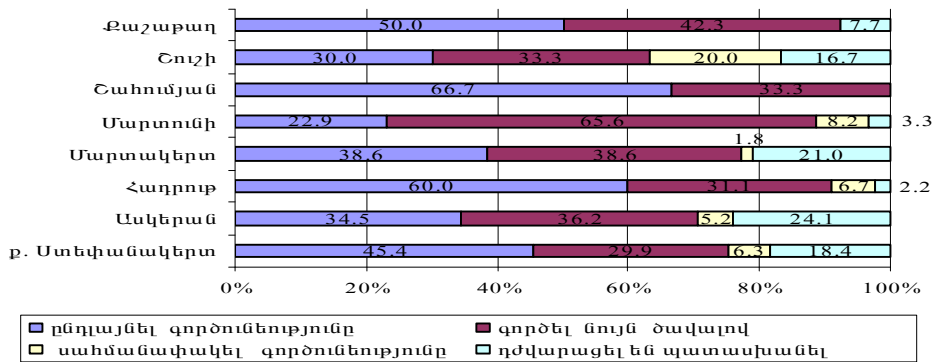
Հետազոտությանը մասնակցած գործող կազմակերպություններից 432-ը կամ 43.4 տոկոսը նախորդ տարվա համեմատ իր գործունեությունը ընդլայնելու, 33.4 տոկոսը կամ 333-ը՝ նույն ծավալով գործելու, իսկ 63-ը կամ 6.3 տոկոսը իր գործունեությունը սահմանափակելու ծրագրեր ունեն: Հետազոտության արդյունքներով 168 կազմակերպություն կամ 16.9 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

Գծապատկեր 39. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ հետագա գործարար ծրագրի

Ըստ շրջանների այդ հարցին՝ Շահումյանի շրջանում հարցված իրավաբանական անձանց 66.7 տոկոսը, Հաղրուքի շրջանում՝ 60.0 տոկոսը, Քաշաթաղի շրջանում՝ 50.0 տոկոսը և Ստեփանակերտում՝ 45.4 տոկոսը պատասխանել են, որ նախորդ տարվա համեմատ մտադիր են ընդլայնել իրենց գործունեությունը, Մարտունու շրջանում՝ 65.6 տոկոսը, Մարտակերտի շրջանում՝ 38.6 տոկոսը, Ասկերանի շրջանում՝ 36.2 տոկոսը, Շուշիի շրջանում՝ 33.3 տոկոսը մտադիր են գործել նախորդ տարվա ծավալով:

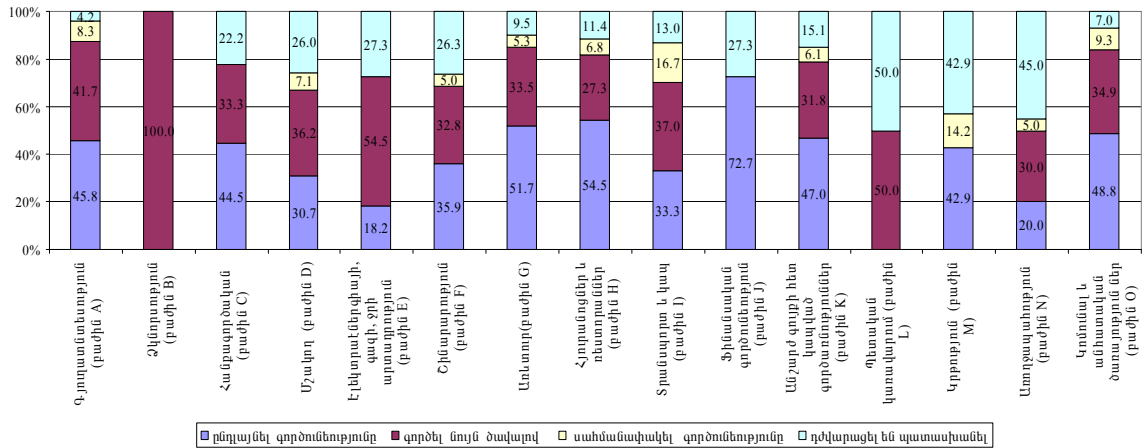
Գծապատկեր 40. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով

Չնայած Ասկերանի շրջանի հետազոտությանը մասնակցած իրավաբանական անձինք ընդհանուրի մեջ ունեցել են 5.8 տոկոս տեսակարար կշիռ, հարցաթերթի՝ իրենց հետագա գործարար ծրագրերի մասին հարցին պատասխանել դժվարացողներից նրանց մասնաբաժինը կազմել է 8.3 տոկոս:

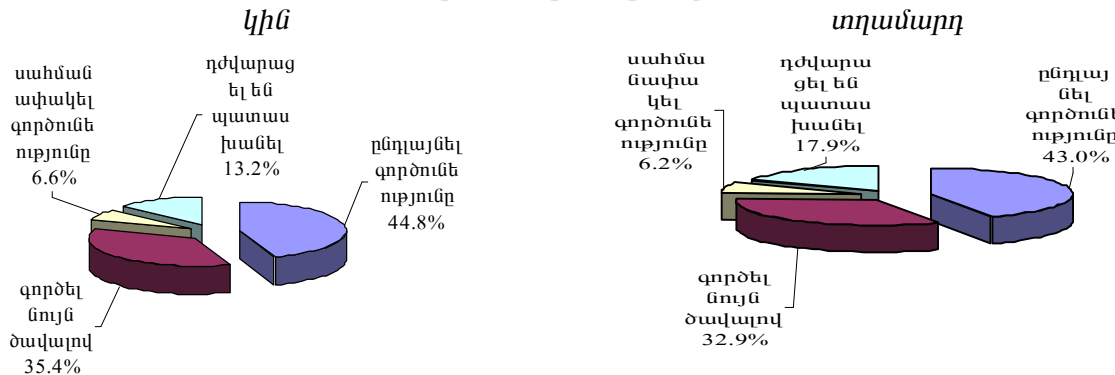
Ըստ հետազոտության տվյալների նախորդ տարվա համեմատ իրենց գործունեությունը ընդլայնելու մտադրություն ունեցող իրավաբանական անձանց 45.4 տոկոսի և 16.4 տոկոսի, նախորդ տարվա նույն ծավալով գործելու մտադրություն ունեցողների 38.1 տոկոսի և 19.5 տոկոսի, իրենց գործունեությունը սահմանափակելու մասին հայտարարածների՝ 31.7 տոկոսի և 15.9 տոկոսի գործունեության տեսակները եղել են, համապատասխանաբար, «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգումը» և «շինարարությունը»: Այս գործունեության տեսակներին են դասվել նաև այդ հարցին «դժվարացել են պատասխանել» նշածների, համապատասխանաբար, 21.4 տոկոսը և 31.0 տոկոսը:

Գծապատկեր 41. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

Իրավաբանական անձանց կին տնօրենների մեծամասնությունը՝ 44.8 տոկոսը և տղամարդ տնօրենների մեծամասնությունը՝ 43.0 տոկոսը, գործունեությունը ընդլայնելու մտադրություն ունեն :

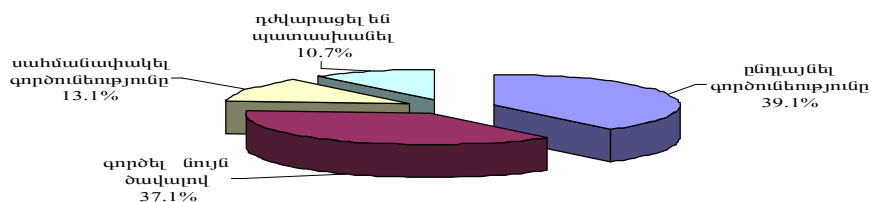
Գծապատկեր 42. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների բաշխումն ըստ իրականացրած գործարար ծրագրի և սեռի (ընդհանուրի նկատմամբ, տոկոսով)

6.8.2. Անհատ ձեռնարկատերերի ապագա տնտեսական ծրագրերը

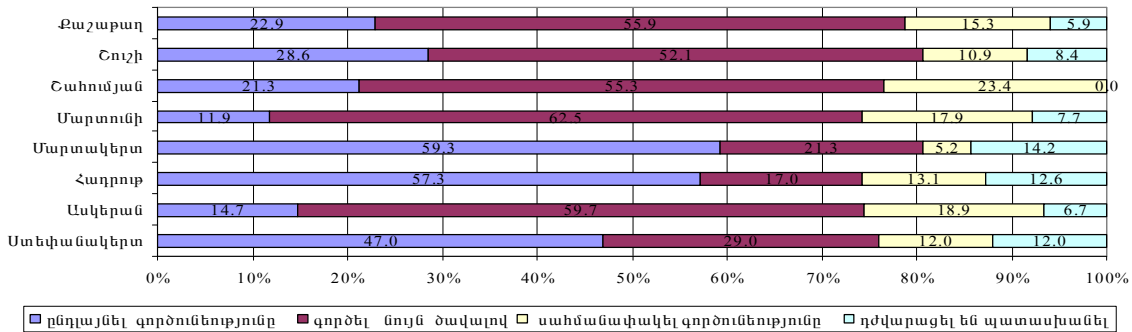
Հետազոտությանը մասնակցած 3051 անհատ ձեռնարկատերերից 1194-ը կամ 39.1 տոկոսը մտադիր է նախորդ տարվա համեմատ ընդլայնել իր գործունեությունը, 37.1 տոկոսը կամ 1133-ը՝ գործել նույն ժամկետով, իսկ 399-ը կամ 13.1 տոկոսը սահմանափակել այն: Հետազոտության արդյունքներով 325-ը կամ 10.7 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

Գծապատկեր 43. Անհատ ձեռնարկատերերն ըստ հետագա գործարար ծրագրի

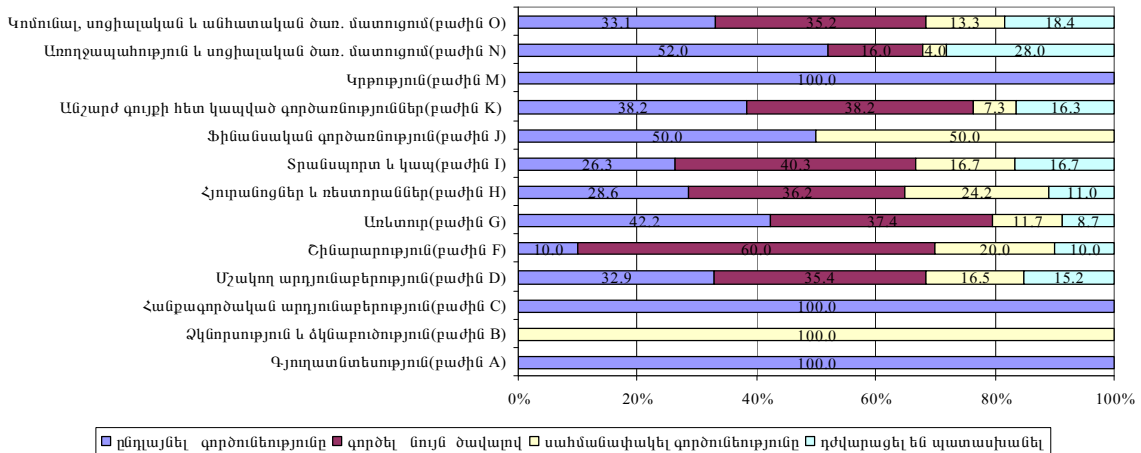
Մարտակերտի շրջանում հարցված անհատ ձեռնարկատերերի 59.3 տոկոսը, Հաղորթի շրջանում՝ 57.3 տոկոսը և Ստեփանակերտ քաղաքում՝ 47.0 տոկոսը մտադիր են նախորդ տարվա համեմատ ընդլայնել իրենց գործունեությունը, Մարտունու շրջանում՝ 62.5 տոկոսը, Ասկերանի շրջանում՝ 59.7 տոկոսը, Քաշաթաղի շրջանում՝ 55.9 տոկոսը, Շահումյանի շրջանում՝ 55.3 տոկոսը, Շուշիի շրջանում՝ 52.1 տոկոսը՝ գործել նախորդ տարվա ծավալով:

Գծապատկեր 44. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով

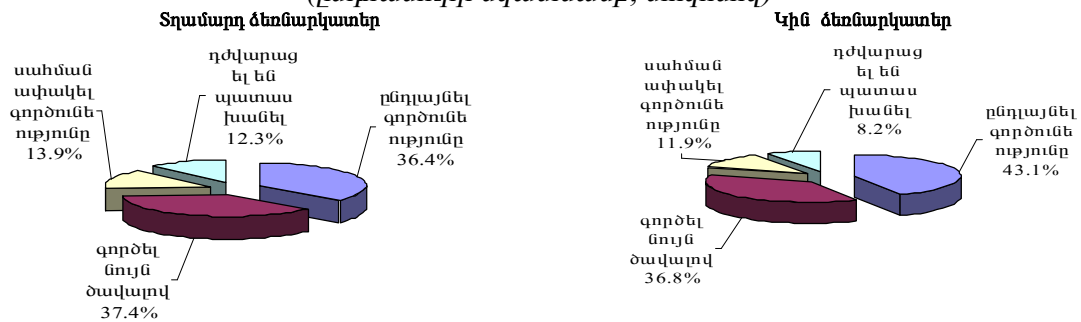
Ըստ հետազոտության արդյունքների նախորդ տարվա համեմատ իրենց գործունեությունը ընդլայնելու մտադրություն ունեցող անհատ ձեռնարկատերերի 77.5 տոկոսի, նախորդ տարվա նույն ծավալով գործելու մտադրություն ունեցողների 72.3 տոկոսի, իրենց գործունեությունը սահմանափակողների՝ 64.2 տոկոսի գործունեության տեսակը եղել է «առևտուր և ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների ու անձնական օգտագործման իրերի նորոգումը»: Այդ գործունեության տեսակին են դասվել նաև այդ հարցին պատասխանել դժվարացողների 58.5 տոկոսը:

Գծապատկեր 45. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ ՏԳՏԳ բաժիններով, %

Անհատ ձեռնարկատերերի կին տնօրենների մեծամասնությունը՝ 43.1 տոկոսը, գործունեությունը ընդլայնելու մտադրություն ունեն, տղամարդ տնօրենների մեծամասնությունը՝ 37.4 տոկոսը, մտադիր են նախորդ տարվա համեմատ գործել նույն ծավալով:

Գծապատկեր 46. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի տնօրենների բաշխումն ըստ իրականացրած գործարար ծրագրի (ընդհանուրի նկատմամբ, տոկոսով)

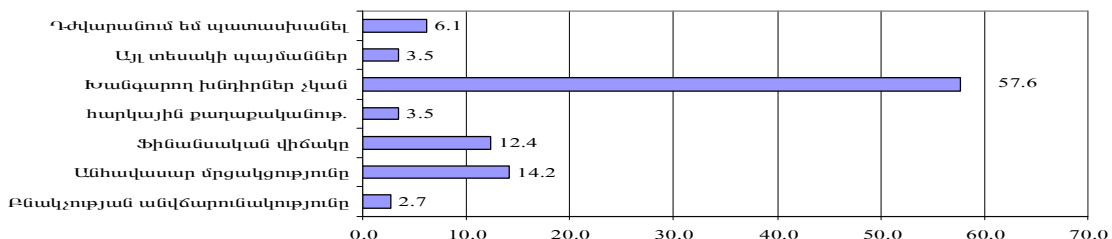

6.9. Տնտեսական գործունեության զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները

6.9.1. Կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները

Քիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների վերաբերյալ հարցին գործող իրավաբանական անձանց 57.6 տոկոսը կամ 574-ը պատասխանել են, որ իրենց քիզնեսի զարգացմանը ոչինչ չի խանգարում: Որպես քիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիր հետազոտված իրավաբանական անձինք կարևորել են անհավասար մրցակցությունը և ֆինանսական վիճակը, համապատասխանաբար, 14.2 տոկոսը և 12.4 տոկոսը, հարկային քաղաքականությունը և այլ տնտեսական պայմանները՝ 3.5-ական տոկոսը: Հետազոտության արդյունքներով 61-ը կամ 6.1 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «ինչն է խանգարում իրենց քիզնեսի զարգացմանը» հարցին:

Գծապատկեր 47. Իրավաբանական անձանց քիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները, %

Ըստ շրջանների ֆինանսական վիճակը որպես քիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող գործոն առավել հաճախ նշվել է Մարտունու (41.0 տոկոսը) շրջանում գործող իրավաբանական անձանց կողմից: Մարտակերտի շրջանում հարցված իրավաբանական անձանց 42.1 տոկոսի համար քիզնեսի զարգացմանը խանգարող խնդիրներ չկան, 26.3 տոկոսին՝ ֆինանսական վիճակը, 15.8 տոկոսին՝ անհավասար մրցակցությունը: Ստեփանակերտում, Հաղուրթի, Մարտունու, Շահումյանի ու Շուշիի շրջաններում հարցվածների, համապատասխանաբար, 14.8, 13.3, 14.7, 33.3 ու 20.0 տոկոսը իրենց քիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող հիմնական գործոն համարել են անհավասար մրցակցությունը: Բոլոր շրջաններում(բացի Մարտունու շրջանից) հարցված

իրավաբանական անձանց մեծամասնությունը՝ 38.5 տոկոսից մինչև 66.7 տոկոսը, իրենց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող որևէ խնդիր չի նշել:

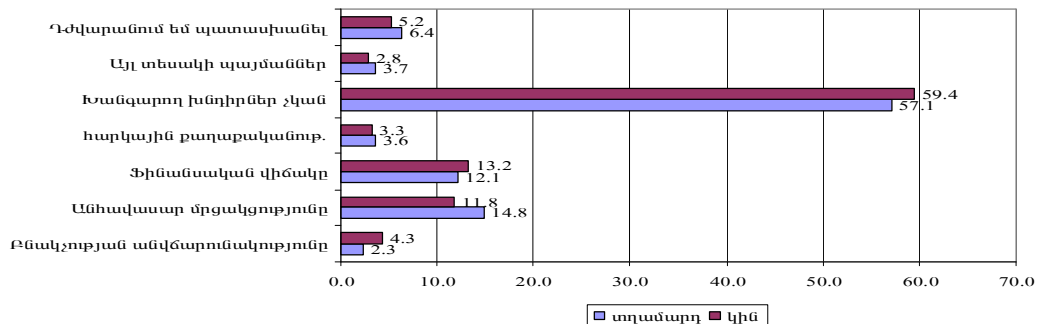
Աղյուսակ 10.

Իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող խնդիրներն ըստ առաջնահերթության, շրջաններով, %

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը քիչը՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	2.7	1.5	3.4	15.6	7.0	1.6			7.7
Անհավասար մրցակցությունը	14.2	14.8	6.9	13.3	15.8	14.7	33.3	20.0	
Ֆինանսական վիճակը	12.4	6.8	17.2	26.7	26.3	41.0		16.7	26.9
Հարկային քաղաքականություն	3.5	4.2	5.2			3.3			
Խանգարող խնդիրներ չկան	57.6	64.3	53.5	40.0	42.1	27.9	66.7	40.0	38.5
Այլ տեսակի պայմաններ	3.5	2.5	1.7	4.4	3.5	8.2		3.3	23.1
Դժվարանում են պատասխանել	6.1	5.9	12.1		5.3	3.3		20.0	3.8

Իրավաբանական անձանց և կին, և տղամարդ տնօրենների մեծամասնությունը (համապատասխանաբար 59.4 տոկոսը և 57.1 տոկոսը) իր բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող որևէ խնդիր չի մատնանշել: Իրենց բիզնեսի զարգացումը խոչընդոտող խնդիրների շարքում կանայք ավելի հաճախ նշել են ֆինանսական վիճակը՝ 13.2 տոկոսը, տղամարդիկ՝ անհավասար մրցակցությունը՝ 14.8 տոկոսը:

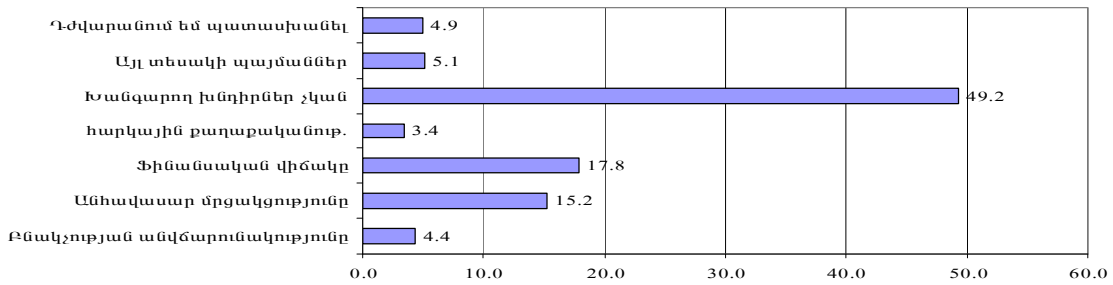
Գծապատկեր 48. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների բաշխումն ըստ բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների, %

6.9.2. Անհատ ձեռնարկատերերի տնտեսական գործունեության զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները

Բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների վերաբերյալ հարցին անհատ ձեռնարկատերերի 49.2 տոկոսը կամ 1501-ը պատասխանել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը ոչինչ չի խանգարում: Որպես բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիր հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերը կարևորել են ֆինանսական վիճակը՝ 17.8 տոկոսը, անհավասար մրցակցությունը՝ 15.2 տոկոսը, բնակչության անվճարունակությունը՝ 4.4 տոկոսը:

Գծապատկեր 49. Անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները, %

Ըստ շրջանների բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող գործոնների բնութագրերը տարբեր են: Այսպես. ֆինանսական վիճակը որպես խոչընդոտ առավել հաճախ նշվել է Մարտունու (43.8 տոկոսը), Մարտակերտի (43.2 տոկոսը) և Շահումյանի (21.4 տոկոսը) շրջանների անհատ ձեռնարկատերերի կողմից: Անհավասար մրցակցությունը որպես խոչընդոտ նշվել է Հաղորուքի (35.9 տոկոսը), Շուշիի(16.8 տոկոսը), Մարտունու(16.5 տոկոսը) շրջանների և Ստեփանակերտի (15.3 տոկոսը) հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերի կողմից: Ստեփանակերտ քաղաքում, Ասկերանի, Քաշաթաղի և Շուշիի շրջաններում հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերի մեծամասնությունը, համապատասխանաբար, 63.8, 56.5, 35.6 և 34.5 տոկոսը նշել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող խնդիրներ չկան:

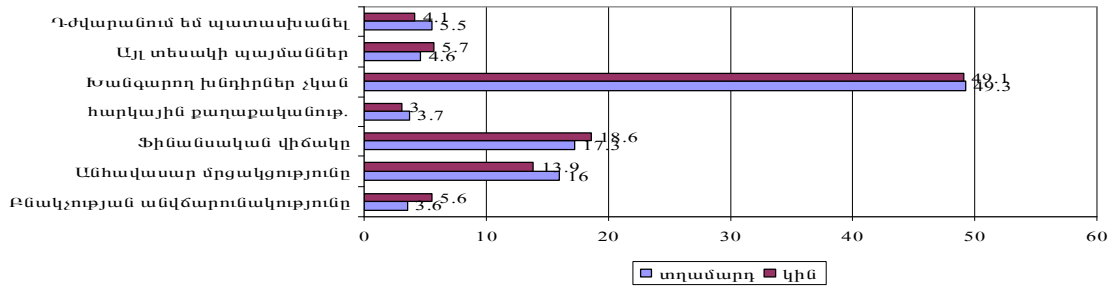
Աղյուսակ 1.

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղորուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	4.4	2.0	7.0	10.2	8.4	3.1	6.4	7.6	9.3
Անհավասար մրցակցությունը	15.2	15.3	7.4	35.9	8.4	16.5	10.6	16.8	8.5
Ֆինանսական վիճակը	17.8	7.7	15.4	7.3	43.2	43.8	21.4	17.6	16.9
Հարկային քաղաքականություն	3.4	4.4	0.0	2.4	3.9	1.5	10.6	5.0	1.7
Խանգարող խնդիրներ չկան	49.2	63.8	56.5	30.1	31.6	24.7	10.6	34.5	35.6
Այլ տեսակի պայմաններ	5.1	1.1	9.8	7.3	2.9	8.5	34.0	6.7	22.9
Դժվարանում են պատասխանել	4.9	5.7	3.9	6.8	1.6	1.9	6.4	11.8	5.1

Իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող խնդիր չունեին տղամարդ անհատ ձեռնարկատերերի 49.3 տոկոսը, կին անհատ ձեռնարկատերերի 49.1 տոկոսը, շուրջ 311 տղամարդ և 233 կին անհատ ձեռնարկատեր իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող խնդիր է համարել ֆինանսական վիճակը, համապատասխանաբար, 287-ը և 175-ը՝ անհավասար մրցակցությունը: Հետազոտության արդյունքները վկայում են, որ թղթաբանությունը առավել անհաճ է տղամարդկանց:

Գծապատկեր 50. Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի տնօրենների բաշխումն ըստ բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների

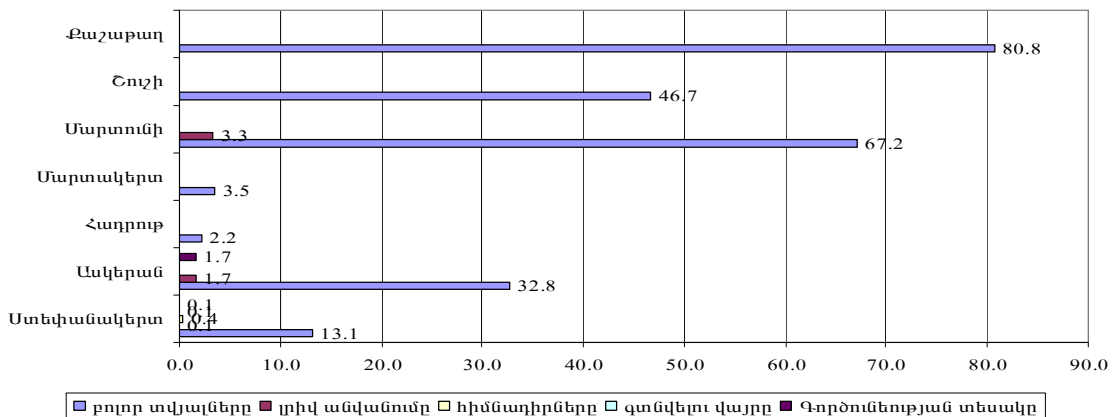
6.10. Տնտեսավարող սուբյեկտների վերաբերյալ հավաքագրված տեղեկությունները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրումը

6.10.1 Իրավաբանական անձանց վերաբերյալ տվյալները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրումը

Սույն հետազոտությանը իրենց վերաբերյալ հավաքագրված տեղեկությունները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց հարցման դեպքում տրամադրմանը համաձայնություն տվել է հարցմանը մասնակցած գործող կազմակերպությունների 19.3 տոկոսը: Իրենց վերաբերյալ հավաքագրված տեղեկությունները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց հարցման դեպքում տրամադրմանը համաձայնություն տվել են Ստեփանակերտ քաղաքում գործող կազմակերպությունների 13.1 տոկոսը, Ասկերանի շրջանում՝ 32.8 տոկոսը, Մարտունու շրջանում՝ 67.2 տոկոսը, Շուշիի շրջանում՝ 46.7 տոկոսը, Քաշաթաղի շրջանում՝ 80.8 տոկոսը: Իրենց լրիվ անվանման մասին տեղեկությունները այլ անձանց տրամադրել համաձայնվել են Մարտունու և Ասկերանի շրջաններում գործող իրավաբանական անձանց, համապատասխանաբար՝ 3.3 տոկոսը և 1.7 տոկոսը:

Շահումյանի շրջանում գործող կազմակերպություններից ոչ մեկը իրենց վերաբերյալ հավաքագրված տեղեկությունները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց հարցման դեպքում տրամադրմանը համաձայնություն չի տվել:

Գծապատկեր 51. Իրավաբանական անձանց վերաբերյալ տվյալները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրման համաձայնությունը ըստ շրջանների, %

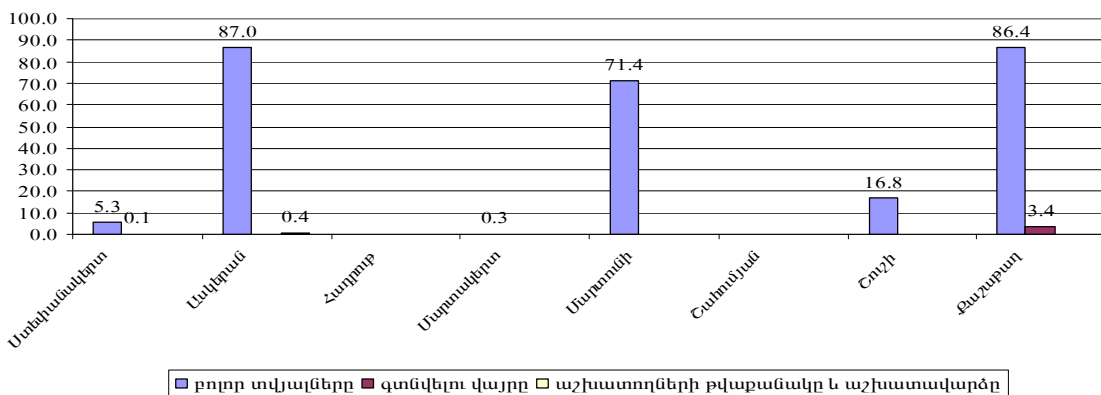
6.10.2. Անհատ ձեռնարկատերերի վերաբերյալ տվյալները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրման համաձայնությունը

Այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց բոլոր տվյալները տրամադրման իրենց

համաձայնությունն են տվել հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերի 24.5 տոկոսը, ընդ որում՝ Ասկերանի շրջանում՝ 87.0 տոկոսը, Քաշաթաղի շրջանում՝ 86.4 տոկոսը, Մարտունու շրջանում՝ 71.4 տոկոսը, Շուշիի շրջանում՝ 16.8 տոկոսը և Ստեփանակերտ քաղաքում՝ 5.3 տոկոսը: Իրենց գտնվելու վայրի մասին տեղեկություններ ներկայացնել համաձայնվել են Քաշաթաղի շրջանի (3.4 տոկոս) և Ստեփանակերտ(0.1 տոկոս) անհատ ձեռնարկատերերը:

Համաձայն չեն իրենց տվյալները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրման Հաղրուփի և Շահումյանի շրջանների հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերը, աշխատողների թվաքանակի և աշխատավարձի մասին տվյալներ տրամադրել համաձայնվել են միայն Ասկերանի շրջանի հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերի 0.4 տոկոսը :

Գծապատկեր 52. Անհատ ձեռնարկատերերի տվյալները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրման համաձայնությունը, %

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բիզնես ռեգիստրի հետազոտության արդյունքները թույլ են տալիս կատարել հետևյալ եզրահանգումները.

1. Հետազոտությամբ ընդգրկվել են 3244 իրավաբանական անձ և 6207 անհատ ձեռնարկատեր: Ստեփանակերտ քաղաքին բաժին է ընկնում հանրապետությունում գրանցված կազմակերպությունների 65.3 տոկոսը և անհատ ձեռնարկատերերի 50.6 տոկոսը, գործող կազմակերպությունների 71.9 տոկոսը և անհատ ձեռնարկատերերի 50.9 տոկոսը, չգործող կազմակերպությունների 53.9 տոկոսը և անհատ ձեռնարկատերերի 48.4 տոկոսը, չհայտնաբերված կազմակերպությունների 97.5 տոկոսը և անհատ ձեռնարկատերերի 88.1 տոկոսը, հրաժարված կազմակերպությունների 66.7 տոկոսը:

2. Հետազոտությամբ ստացված արդյունքների համաձայն՝ հարցման ժամանակաընթացքում գործել է կազմակերպությունների ընդամենի 30.7%-ը, չի գործել 55.7%-ը, չի հայտնաբերվել՝ 13.5%-ը, հրաժարվել են ընդամենի 0.1%-ը: Գործող անհատ ձեռնարկատերերը կազմել են ընդամենի 49.2%-ը, չգործողները՝ 48.4%-ը, իսկ չհայտնաբերվածները՝ 2.4%-ը:

3. Հետազոտությամբ պարզվել է, որ գերփոքր են եղել գործող կազմակերպությունների 57.8 տոկոսը, փոքր՝ 29.7 տոկոսը: Միջին և խոշոր կազմակերպությունների տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար 5.1 տոկոս և 7.4 տոկոս: Գերփոքր են եղել գործող անհատ ձեռնարկատերերի 99.3 տոկոսը, փոքր՝ 0.6 տոկոսը և միջին՝ 0.1 տոկոսը:

4. Ըստ 2012թ. ընթացքում գործելու տևողության որոշվող չափերի՝ հետազոտությամբ պարզվել է, որ գործող կազմակերպությունների 79.7 տոկոսը գործել են 9 ամսից ավելի, 6.7 տոկոսը՝ 6-9 ամիս, 5.5 տոկոսը՝ 3-6 ամիս և 8.1 տոկոսը՝ մինչև 3 ամիս ժամկետով, անհատ ձեռնարկատերերի 10.3 տոկոսը գործել է մինչև 3 ամիս, 10.6 տոկոսը՝ 3-6 ամիս, 9.7 տոկոսը՝ 6-9 ամիս, իսկ 69.4 տոկոսը՝ 9ամսից ավել ժամկետով:

5. Իրենց վերաբերյալ հավաքագրված բոլոր տեղեկությունները այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց հարցման դեպքում տրամադրմանը համաձայնություն տվել է հարցմանը մասնակցած գործող կազմակերպությունների 19.3 տոկոսը, անհատ ձեռնարկատերերի՝ 24.5 տոկոսը:

6. Հետազոտության արդյունքների համաձայն, գործող կազմակերպությունների գերակշիռ մեծամասնության համար կազմակերպական-իրավական ձև է հանդիսացել սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը, որի տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 74.5 տոկոսը: Բաժնետիրական ընկերությունների (փակ և բաց) տեսակարար կշիռը կազմել է ընդամենի 18.7 տոկոսը: Ընդ որում, փակ բաժնետիրական ընկերությունները կազմել են բաժնետիրական ընկերությունների ընդամենի 98.4 տոկոսը: Ինչ վերաբերում է կազմակերպական-իրավական այլ ձևերին, ապա դրանք են՝ արտադրական կոոպերատիվներ և պետական ձեռնարկություններ, որոնց տեսակարար կշիռը հանրագումարով կազմել են ընդամենի 6.8 տոկոսը:

7. Գործող կազմակերպությունների 18.8%-ը և անհատ ձեռնարկատերերի 3.5 %-ը զբաղվել է գործունեության երկու և ավելի տեսակով:

8. Գործող կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի համար, որպես գործունեության հիմնական տեսակ, ընդհանուր առմամբ, բնութագրական է եղել առևտուրը (63.5%), ծառայությունները (23.1%) և արդյունաբերությունը (7.6%), համապատասխանաբար՝ 38.1%, 24.8% և 14.7% կազմակերպությունների համար և 71.8%, 22.6% և 5.2% անհատ ձեռնարկատերերի համար:

9. Գործող կազմակերպությունների կողմից 2012թ. ընթացքում արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթը կազմել է 154782.6 մլն դրամ, որի 23.4 տոկոսը կամ 36183.9 մլն դրամը ձևավորվել է արդյունաբերության, 17.7 տոկոսը կամ 27477.4 մլն դրամ՝ շինարարության, 43.5 տոկոսը կամ մոտ 67404.1 մլն դրամը՝ առևտրի, 14.3 տոկոսը կամ մոտ 22063.5 մլն դրամը՝ ծառայությունների ոլորտում: Հասույթի ձևավորման կառուցվածքում գերակայող են եղել խոշոր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 45.8 տոկոսը (կամ մոտ 70894.5 մլն դրամ): Տեսակարար կշռով խոշոր կազմակերպությունների կողմից ձևավորված հասույթի ցուցանիշին հաջորդել են փոքր կազմակերպությունները, որոնց գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթի ցուցանիշը 2012թ. կազմել է ընդամենի 31.0 տոկոսը կամ մոտ 47991.1 մլն դրամ:

10. Անհատ ձեռնարկատերերի կողմից 2012թ. արտադրանքի (ապրանքների, ծառայությունների) իրացումից ստացված հասույթը կազմել է մոտ 23395.1 մլն դրամ, որի 90.2 տոկոսը կամ 21100.8 մլն դրամը ձևավորվել է առևտրի, 4.6 տոկոսը կամ մոտ 1082.1 մլն դրամը արդյունաբերության ոլորտներում, 4.8 տոկոսը կամ մոտ 1115.6 մլն դրամը ծառայությունների ոլորտում: Գործող անհատ ձեռնարկատերերի կողմից ձևավորված հասույթի կառուցվածքում գերիոքը անհատ ձեռնարկատերերի գործունեության արդյունքում ձևավորված հասույթը կազմել է ընդամենի 87.9 %-ը:

11. Աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի 67.9 տոկոսը բաժին է ընկել խոշոր, 18.2 տոկոսը՝ փոքր, 9.0 տոկոսը՝ միջին և 4.9 տոկոսը գերիոքը կազմակերպություններին: Միջին

ամսական անվանական աշխատավարձի չափի ըստ կազմակերպությունների չափերի դիտարկմամբ պարզվում է, որ միջին ամսական աշխատավարձի մակարդակից բարձր ցուցանիշ արձանագրվել է փոքր, միջին և խոշոր կազմակերպություններում՝ համապատասխանաբար 100.1, 102.0 և 104.2 տոկոս, իսկ գերփոքր կազմակերպություններում միջին ամսական անվանական աշխատավարձը կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 62.9 տոկոսը:

Կազմակերպությունների միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի շրջանային կտրվածքով դիտարկումը վկայում է բոլոր շրջաններում դրա՝ միջին հանրապետական ցուցանիշից ցածր լինելու մասին: Ստեփանակերտում այն կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 106.0 տոկոսը:

12. Աշխատանքի վարձատրության ֆոնդի 84.8 տոկոսը բաժին է ընկել գերփոքր, 12.0 տոկոսը՝ փոքր և 3.2 տոկոսը՝ միջին անհատ ձեռնարկատերերին: Միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի դիտարկումը ըստ անհատ ձեռնարկատերերի չափերի հանրապետության մասշտաբով վկայում է դրանց ուղիղ համեմատական կախվածության մասին. այսպես, միջին ամսական անվանական աշխատավարձը կազմել է միջին հանրապետական ցուցանիշի 97.4 տոկոսը գերփոքր, 114.7 տոկոսը փոքր և 129.2 տոկոս միջին անհատ ձեռնարկատերերի մոտ:

Անհատ ձեռնարկատերերի միջին ամսական անվանական աշխատավարձի չափի շրջանային կտրվածքով դիտարկումը վկայում է Ստեփանակերտի, Մարտունու և Շուշիի շրջաններում դրա՝ միջին հանրապետական ցուցանիշից ցածր լինելու մասին (համապատասխանաբար 97.6 տոկոս, 99.8 տոկոս և 98.4 տոկոս):

13. Ըստ հետազոտության արդյունքների՝ գործող կազմակերպություններից 5-ը ունեն 27 մասնաճյուղեր և մեկ ներկայացուցչություն:

14. Կազմակերպությունների ղեկավարների սեռային կառուցվածքի դիտարկումը խոսում է կանանց ներկայացվածության ցածր մակարդակի մասին. կանայք կազմել են 21.3 տոկոսը, տղամարդիկ՝ 78.7 տոկոսը: Կին տնօրենների 51.4 տոկոսը ղեկավարում են առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման, 11.8 տոկոսը՝ շինարարության ոլորտներում գործող կազմակերպություններ:

15. Ըստ հետազոտության արդյունքների հաշվետու ժամանակաշրջանում տղամարդիկ կազմել են գործող անհատ ձեռնարկատերերի 58.8 տոկոսը, կանայք՝ 41.2 տոկոսը: Կին անհատ ձեռնարկատերերի 81.6 տոկոսը գործում է առևտրի, 6.0 տոկոսը՝ հյուրանոցների և ռեստորանների գործունեության ու 5.9 տոկոսը՝ կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցման ոլորտներում:

16. Գործող կազմակերպություններից 432-ը կամ 43.4 տոկոսը նախորդ տարվա համեմատ իր գործունեությունը ընդլայնելու, 33.4 տոկոսը կամ 333-ը՝ նույն ծավալով գործելու, իսկ 63-ը կամ 6.3 տոկոսը իր գործունեությունը սահմանափակելու ծրագրեր ունեն: Հետազոտության արդյունքներով 168 կազմակերպություն կամ 16.9 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

17. Անհատ ձեռնարկատերերից 1194-ը կամ 39.1 տոկոսը մտադիր է նախորդ տարվա համեմատ ընդլայնել իր գործունեությունը, 37.1 տոկոսը կամ 1133-ը՝ գործել նույն ծավալով, իսկ 399-ը կամ 13.1 տոկոսը սահմանափակել այն: Հետազոտության արդյունքներով 325-ը կամ 10.7 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսի՞նն է Ձեր գործարար ծրագիրը» հարցին:

18. Բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների վերաբերյալ հարցին գործող իրավաբանական անձանց 57.6 տոկոսը կամ 574-ը պատասխանել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը ոչինչ չի խանգարում: Որպես բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիր հետազոտված իրավաբանական անձինք կարևորել են անհավասար մրցակցությունը և ֆինանսական վիճակը, համապատասխանաբար, 14.2 տոկոսը և 12.4 տոկոսը, հարկային քաղաքականությունը և այլ տնտեսական պայմանները՝ 3.5-ական տոկոսը: Հետազոտության արդյունքներով 61-ը կամ 6.1 տոկոսը դժվարացել են պատասխանել «ինչն է խանգարում իրենց բիզնեսի զարգացմանը» հարցին:

Անհատ ձեռնարկատերերի 49.2 տոկոսը կամ 1501-ը պատասխանել են, որ իրենց բիզնեսի զարգացմանը ոչինչ չի խանգարում: Որպես բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող առաջնահերթ խնդիր հետազոտված անհատ ձեռնարկատերերը կարևորել են ֆինանսական վիճակը՝ 17.8 տոկոսը, անհավասար մրցակցությունը՝ 15.2 տոկոսը, բնակչության անվճարունակությունը՝ 4.4 տոկոսը:

*

*

*

Հետազոտության արդյունքները ԼՂՀ ԱՎԾ-ին հնարավորություն տվեցին.

- համարել ԼՂՀ ԱՎԾ բիզնես-ռեգիստրի տվյալների բազան նոր կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի վերաբերյալ համապատասխան տվյալներով,
- բիզնես-ռեգիստրի տվյալների բազայի ընդլայնմանը զուգընթաց՝ բազմազանել վիճակագրությունում դիտարկումների ընտրանքային եղանակների կիրառման շրջանակները,
- տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից իրականացվող գործունեության տեսակները կողավորել համաձայն ՏԳՏԳ-ի, ինչը ստացված արդյունքները համադրելի է դարձնում ՀՀ ԱՎԾ բիզնես-ռեգիստրում առկա՝ արդեն իսկ ՏԳՏԳ հիման վրա կողավորված այլ բազաների հետ,
- վարել կազմակերպությունների և անհատ ձեռնարկատերերի ժողովրդագրություն,
- բացահայտել տնտեսավարող սուբյեկտների գործարար ակտիվությունը սահմանափակող առաջնահերթ խնդիրները:

Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ց 1

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

Հետազոտությանը ընդգրկված իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Հրաժարվել են	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	3244	996	1809	3	436
Ստեփանակերտ	2118	716	975	2	425
Ասկերան	173	58	113		2
Հաղրուք	148	45	103		
Մարտակերտ	198	57	137		4
Մարտունի	286	61	220		5
Շահումյան	19	3	16		
Շուշի	123	30	93		
Քաշաթաղ	179	26	152	1	

Հետազոտությանը ընդգրկված իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Հրաժարվել են	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ստեփանակերտ	65.3	71.9	53.9	66.7	97.5
Ասկերան	5.3	5.8	6.2		0.5
Հաղրուք	4.6	4.5	5.7		
Մարտակերտ	6.1	5.7	7.6		0.9
Մարտունի	8.8	6.2	12.2		1.1
Շահումյան	0.6	0.3	0.9		
Շուշի	3.8	3.0	5.1		
Քաշաթաղ	5.5	2.6	8.4	33.3	

Հետազոտությանը ընդգրկված իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Հրաժարվել են	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	100.0	30.7	55.7	0.1	13.5
Ստեփանակերտ	100.0	33.8	46.0	0.1	20.1
Ասկերան	100.0	33.5	65.3		1.2
Հաղրուք	100.0	30.4	69.6		
Մարտակերտ	100.0	28.8	69.2		2.0
Մարտունի	100.0	21.3	76.9		1.8
Շահումյան	100.0	15.8	84.2		
Շուշի	100.0	24.4	75.6		
Քաշաթաղ	100.0	14.5	84.9	0.6	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ գրանցման վայրի և գործունեության իրականացման վայրի տարբերությունների

Գրանցման վայրը	Ընդամենը	Գործունեության իրականացման վայրը								
		Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ	ք.Երևան
Ընդամենը	303	212	29	4	20	7	3	4	10	14
Ստեփանակերտ	247	197	19	1	9	3	2	3	3	10
Ասկերան	18	6	10					1		1
Հաղրուք	9	3		3						3
Մարտակերտ	12	1			11					
Մարտունի	5	1				4				
Շահումյան	1						1			
Շուշի	3	3								
Քաշաթաղ	8	1							7	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ գրանցման վայրի և գործունեության իրականացման վայրի տարբերությունների (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Գրանցման վայրը	Ընդամենը	Գործունեության իրականացման վայրը								
		Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ	ք.Երևան
Ընդամենը	100.0	70.0	9.6	1.3	6.6	2.3	1.0	1.3	3.3	4.6
Ստեփանակերտ	100.0	79.8	7.7	0.4	3.6	1.2	0.8	1.2	1.2	4.1
Ասկերան	100.0	33.3	55.5					5.6		5.6
Հաղրուք	100.0	33.3		33.3						33.3
Մարտակերտ	100.0	8.3			91.7					
Մարտունի	100.0	20.0				80.0				
Շահումյան	100.0						100.0			
Շուշի	100.0	100.0								
Քաշաթաղ	100.0	12.5							87.5	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	996	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	575	x	100.0
փոքր	296	x	100.0
միջին	51	x	100.0
խոշոր	74	x	100.0

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)			
Ընդամենը	24	100.0	2.4
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	12	50.0	2.1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	11	45.8	3.7
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	1	4.2	1.4
Չկնրություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)			
Ընդամենը	1	100.0	0.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	100.0	0.2
Հանրագործական արդյունաբերություն (բաժին C)			
Ընդամենը	9	100.0	0.9
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3	33.3	0.5
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	5	55.6	1.7
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	1	11.1	1.4
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)			
Ընդամենը	127	100.0	12.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	62	48.8	10.8
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	58	45.7	19.6
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	3	2.4	5.9
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	4	3.1	5.4
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)			
Ընդամենը	11	100.0	1.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	18.1	0.3
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	4	36.4	1.4
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	1	9.1	2.0
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	4	36.4	5.4
Շինարարություն (բաժին F)			
Ընդամենը	198	100.0	19.9
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	94	47.5	16.3
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	74	37.4	25.0
միջին՝ 26-50 աշխատողներ	13	6.5	25.5
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	17	8.6	22.9
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անճնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)			
Ընդամենը	379	100.0	38.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	262	69.1	45.6
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	93	24.6	31.4
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	16	4.2	31.3
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	8	2.1	10.8
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+J+K+L+M+N+O)			
Ընդամենը	247	100.0	24.8
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	139	56.3	24.2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	51	20.6	17.2
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	18	7.3	35.3
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	39	15.8	52.7
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)			
Ընդամենը	44	100.0	4.4
այդ թվում՝			

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	29	65.9	5.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	7	15.9	2.4
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	7	15.9	13.7
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	1	2.3	1.3
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)			
Ընդամենը	54	100.0	5.4
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	23	42.6	4.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	16	29.6	5.4
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	6	11.1	11.7
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	9	16.7	12.1
Տրանսպորտ՝ 60+63 հատված			
Ընդամենը	41	100.0	4.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	15	36.6	2.6
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	15	36.6	5.1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	5	12.2	9.8
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	6	14.6	8.1
Կապ՝ 64 հատված			
Ընդամենը	13	100.0	1.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	8	61.5	1.4
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	7.7	0.3
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	7.7	1.9
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3	23.1	4.0
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)			
Ընդամենը	11	100.0	1.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	9	81.8	1.6
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	9.1	0.3
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	9.1	2.0
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպասողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)			
Ընդամենը	66	100.0	6.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	56	84.8	9.7
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	6	9.1	2.0
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	4	6.1	5.4
Պետական կառավարում (բաժին L)			
Ընդամենը	2	100.0	0.2
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	50.0	0.2
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	1	50.0	1.4
Կրթություն (բաժին M)			
Ընդամենը	7	100.0	0.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	14.3	0.2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	42.8	1.0
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	14.3	2.0
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	2	28.6	2.7
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)			
Ընդամենը	20	100.0	2.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3	15.0	0.5
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	15.0	1.0
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	5.0	2.0

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	13	65.0	17.6
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)			
Ընդամենը	43	100.0	4.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	17	39.5	3.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	15	34.9	5.1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	2	4.7	3.9
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	9	20.9	12.2

Աղյուսակ 7

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԳ բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հատրոս	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաջաբաղ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	996	716	58	45	57	61	3	30	26
այդ թվում՝									
գերփոքր	575	416	30	25	37	33	1	19	14
փոքր	296	202	19	16	14	24	2	8	11
միջին	51	39	3	3	2	2	0	1	1
խոշոր	74	59	6	1	4	2	0	2	0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)									
Ընդամենը	24	12	4	0	0	4	0	2	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	12	6	3					2	1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	11	6	1			3			1
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	1					1			
Չկնրություն, ձկնարքություն (բաժին B)									
Ընդամենը	1	1	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	1							
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)									
Ընդամենը	9	5	2	1	0	0	0	0	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3	1	1	1					
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	5	3	1						1
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	1	1							
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)									
Ընդամենը	127	89	12	8	7	7	1	2	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	62	42	5	3	6	4		2	
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	58	41	6	5	1	3	1		1
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	3	3							

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հադրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	4	3	1						
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում(բաժին E)									
Ընդամենը	11	7	0	0	0	2	0	0	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2					1			1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	4	2				1			1
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	1	1							
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	4	4							
Շինարարություն (բաժին F)									
Ընդամենը	198	135	13	10	11	10	2	5	12
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	94	68	4	4	5	4	1	1	7
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	74	43	5	5	6	5	1	4	5
միջին՝ 26-50 աշխատողներ	13	10	1	1		1			
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	17	14	3						
Առևտուր,ավտոմեքենաների,կենցաղային արտադրատեսակների և անճակալան օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)									
Ընդամենը	379	274	15	16	30	32	0	10	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	262	185	10	11	24	22		8	2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	93	69	4	4	5	9		2	
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	16	12	1	1	1	1			
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	8	8							
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+J+K+L+M+N+O)									
Ընդամենը	247	193	12	10	9	6	0	11	6
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	139	113	7	6	2	2	0	6	3
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	51	38	2	2	2	3	0	2	2
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	18	13	1	1	1	0	0	1	1
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	39	29	2	1	4	1	0	2	0
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)									
Ընդամենը	44	35	2	4	0	0	0	2	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	29	21	2	4				1	1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	7	7							
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	7	6						1	
խոշոր՝ 30-ից ավել	1	1							

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
աշխատողներ									
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)									
Ընդամենը	54	40	2	1	5	1	0	5	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	23	16			2	1		4	
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	16	12	1	1	1			1	
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	6	4	1		1				
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	9	8			1				
Տրանսպորտ՝ 60+63 հատված									
Ընդամենը	41	28	2	1	4	1	0	5	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	15	9			1	1		4	
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	15	11	1	1	1			1	
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	5	3	1		1				
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	6	5			1				
Կապ՝ 64 հատված									
Ընդամենը	13	12	0	0	1	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	8	7			1				
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1							
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1							
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3	3							
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)									
Ընդամենը	11	11	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	9	9							
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1							
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1							
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)									
Ընդամենը	66	56	5	2	1	0	0	1	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	56	47	5	2				1	1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	6	6							
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	4	3			1				
Պետական կառավարում (բաժին L)									
Ընդամենը	2	2							
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5	1	1							

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հադրոս	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
աշխատողներ									
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	1	1							
Կրթություն (բաժին M)									
Ընդամենը	7	7	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	1							
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	3							
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1							
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	2	2							
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)									
Ընդամենը	20	13	1	1	1	2	0	1	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	3	2				1			
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	2							1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1							
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	13	8	1	1	1	1		1	
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)									
Ընդամենը	43	29	2	2	2	3	0	2	3
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	17	16							1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	15	7	1	1	1	3		1	1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	2			1					1
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	9	6	1		1			1	

Աղյուսակ 8

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և կազմակերպական-իրավական ձևերի

	Ընդամենը	Արտասովորական կառուցվածքով	Սահմանափակ պատահականություններով ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Ընդամենը	996	65	742	183	3	3
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	24		17	7		
Չկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1		1			
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9		5	4		
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	127	14	91	22		

	Ընդամենը	Արտադրական կոտակերտով	Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	11	2	2	6	1	
Շինարարություն (բաժին F)	198	11	153	32	2	
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	379	30	314	35		
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	44	6	33	5		
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	54		46	8		
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	11		5	6		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	66	2	48	16		
Պետական կառավարում (բաժին L)	2					2
Կրթություն (բաժին M)	7		6	1		
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	20		4	16		
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	43		17	25		1

Աղյուսակ 9

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԳ բաժինների և կազմակերպական-իրավական ձևերի

	Ընդամենը	Արտադրական կոտակերտով	Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	2.4		2.3	3.8		
Չկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	0.1		0.1	0		
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	0.9		0.7	2.2		
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	12.7	21.5	12.3	12.0		
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	1.1	3.1	0.3	3.3	33.3	
Շինարարություն (բաժին F)	19.9	16.9	20.6	17.5	66.7	
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	38.1	46.2	42.3	19.1		
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	4.4	9.2	4.4	2.7		
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	5.4		6.2	4.4		
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	1.1		0.7	3.3		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և	6.7	3.1	6.5	8.7		

	Ընդամենը	Արտադրական կոտայերատիվ	Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)						
Պետական կառավարում (բաժին L)	0.2					66.7
Կրթություն (բաժին M)	0.7		0.8	0.6		
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	2.0		0.5	8.7		
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	4.3		2.3	13.7		33.3

Աղյուսակ 10

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և կազմակերպական-իրավական ձևերի

	Ընդամենը	Արտադրական կոտայերատիվ	Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն
Ընդամենը	100.0	6.5	74.5	18.4	0.3	0.3
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն(բաժին A)	100.0		70.8	29.2		
Չկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	100.0		100.0			
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	100.0		55.6	44.4		
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	100.0	11.0	71.7	17.3		
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	100.0	18.2	18.2	54.5	9.1	
Շինարարություն (բաժին F)	100.0	5.5	77.3	16.2	1.0	
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտա դրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	100.0	7.9	82.9	9.2		
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	100.0	13.6	75.0	11.4		
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	100.0		85.2	14.8		
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	100.0		45.5	54.5		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	100.0	3.0	72.7	24.3		
Պետական կառավարում (բաժին L)	100.0					100.0
Կրթություն (բաժին M)			85.7	14.3		
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	100.0		20.0	80.0		
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	100.0		39.5	58.2		2.3

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն
ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության**

Շրջանները	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	996	80	55	67	794
Ստեփանակերտ	716	60	40	46	570
Ասկերան	58	6	5	1	46
Հաղրուք	45	1			44
Մարտակերտ	57	1	2	6	48
Մարտունի	61	3	4	7	47
Շահումյան	3				3
Շուշի	30	2	3	4	21
Քաշաթաղ	26	7	1	3	15

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն
ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)**

Շրջանները	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ստեփանակերտ	71.9	75.0	72.7	68.7	71.8
Ասկերան	5.8	7.5	9.1	1.5	5.8
Հաղրուք	4.5	1.2			5.5
Մարտակերտ	5.7	1.2	3.6	8.9	6.1
Մարտունի	6.2	3.8	7.3	10.4	5.9
Շահումյան	0.3				0.4
Շուշի	3.0	2.5	5.5	6.0	2.6
Քաշաթաղ	2.6	8.8	1.8	4.5	1.9

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն
ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)**

Շրջանները	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	8.1	5.5	6.7	79.7
Ստեփանակերտ	100.0	8.4	5.6	6.4	79.6
Ասկերան	100.0	10.4	8.6	1.7	79.3
Հաղրուք	100.0	2.2			97.8
Մարտակերտ	100.0	1.8	3.5	10.5	84.2

Շրջանները	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Մարտունի	100.0	4.9	6.6	11.5	77.0
Շահումյան	100.0				100.0
Շուշի	100.0	6.7	10.0	13.3	70.0
Քաշաթաղ	100.0	26.9	3.9	11.5	57.7

Աղյուսակ 14

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն կազմակերպական-իրավական ձևերով ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	996	80	55	67	794
Արտադրական կոոպերատիվ	65	5	2	5	53
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	742	63	45	55	579
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	183	12	8	7	156
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	3				3
Պետական ձեռնարկություն	3				3

Աղյուսակ 15

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը կազմակերպական-իրավական ձևերով ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

	Ընդամենը գործող իրավաբանական անձինք	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	8.1	5.5	6.7	79.7
Արտադրական կոոպերատիվ	100.0	7.7	3.1	7.7	81.5
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	100.0	8.5	6.1	7.4	78.0
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	100.0	6.6	4.4	3.8	85.2
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	100.0				100.0
Պետական ձեռնարկություն	100.0				100.0

Աղյուսակ 16

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների ու հատվածների և գործելու տևողության

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	ԸՆԴԱՍԵՆԸ	996	80	55	67	794
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)						
	Ընդամենը՝ որից	24	2	2	1	19

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
01	Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և ծառայությունների մատուցում այլ բնագավառներում	24	2	2	1	19
Չկնորսություն, ձկնարածություն (բաժին B)						
	Ընդամենը՝ որից	1				1
05	Չկնորսություն, ձկնարածություն և ծառայությունների մատուցում այլ բնագավառներում	1				1
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)						
	Ընդամենը՝ որից	9	2	0	1	6
10	Քարածխի, գորշ ածխի և տորֆի արդյունահանում	1	1			
13	Օգտակար հանածոների արդյունահանում, բացի վառելիքաէներգետիկից	1				1
14	Հանքագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	7	1		1	5
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)						
	Ընդամենը՝ որից	127	13	6	6	102
15	Մննդամթերքի, ներառյալ խմիչքները, արտադրություն	50	7	2	2	39
18	Հագուստի արտադրություն, մարդու մշակում և ներկում	1				1
20	Բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրատեսակների արտադրություն, բացի կահույքից	14	1	1	2	10
22	Հրատարակչական գործ, տպագրական գործ, տեղեկատվական նյութերի վերարտադրում	3				3
25	Ռետիմեն և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն	1				1
26	Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	20	1	2	1	16
27	Մետաղագործական արդյունաբերություն	1				1
28	Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	15	1	1		13
32	Ռադիոյի, հեռուստատեսության և կապի համար սարքավորանքի արտադրություն	2	1			1
33	Բժշկական սարքավորանքի, չափիչ և օպտիկական սարքերի և ժամացույսների	1				1

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	արտադրություն					
36	Կահույքի և ուրիշ խմբավորում ներում չներառված այլ արտա- դրատեսակների արտադրություն	19	2		1	16
Էլեկտրատնտեսության, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում(բաժին E)						
	Ընդամենը՝ որից	11	1	0	1	9
40	Էլեկտրատնտեսության, գազի, տաք ջրի և գոլորշու արտադրություն և բաշխում	10	1		1	8
41	Ջրի հավաքում, մաքրում և բաշխում	1				1
Շինարարություն (բաժին F)						
	Ընդամենը՝ որից	198	24	22	23	129
45	Շինարարություն	198	24	22	23	129
Առևտուր,ավտոմեքենաների,կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)						
	Ընդամենը՝ որից	379	15	12	17	335
50	Ավտոմեքենաների, մոտոցիկլների առևտուր, տեխնիկական սպասարկում և նորոգում	57	3			54
51	Մեծածախ առևտուր և առևտուր գործակալների միջոցով, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից	9			1	8
52	Մանրածախ առևտուր, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	313	12	12	16	273
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)						
	Ընդամենը՝ որից	44	6	3	2	33
55	Հյուրանոցների և ռեստորանների կողմից մատուցվող ծառայություններ	44	6	3	2	33
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)						
	Ընդամենը՝ որից	54	4	2	5	43
60	Ցամաքային տրանսպորտի գործունեություն	33	4	2	2	25
62	Օդային տրանսպորտի գործունեություն	1				1
63	Օժանդակ և լրացուցիչ տրանսպորտային գործունեություն	7			2	5
64	Կապ	13			1	12
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)						
	Ընդամենը՝ որից	11	1	0	0	10
66	Ապահովագրություն	5	1			4
67	Ֆինանսական	6				6

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	միջնորդության և ապահովագրության բնագավառում օժանդակ գործունեություն					
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)						
	Ընդամենը՝ որից	66	8	5	8	45
70	Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ	34	3	3	4	24
71	Մեքենաների և սարքավորանքի վարձակալում առանց սպա սարկոդ անձնակազ- մի, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործ ման իրերի վարձույթ	7	2			5
72	Հաշվողական տեղնիկայի հետ կապված գործունեություն	3			1	2
73	Հետազոտություններ և վճակումներ	5	2		1	2
74	Այլ տեսակի ծառայությունների մատուցում սպառողներին	17	1	2	2	12
Պետական կառավարում (բաժին L)						
	Ընդամենը՝ որից	2				2
75	Պետական կառավարում	2				2
Կրթություն(բաժին M)						
	Ընդամենը՝ որից	7				7
80	Կրթություն	7				7
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)						
	Ընդամենը՝ որից	20			2	18
85	Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	20			2	18
Կոմունալ,անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)						
	Ընդամենը՝ որից	43	4	3	1	35
90	Կեղտաջրերի, թափոնների հեռացում և համանման գործունեություն	11				11
92	Հանգստի և զվարճություն- ների կազմակերպման, վճակույթի և սպորտի բնագավառների գոր- ծունեություն	24	2	2	1	19
93	Անհատական ծառայությունների մատուցում	8	2	1		5

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի՝ շրջանային կտրվածքով

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	996	716	58	45	57	61	3	30	26
Արտադրական կոոպերատիվ	65	32	9	2	6	15		1	
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	742	540	37	34	45	37	3	24	22
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	183	140	12	9	6	8		4	4
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	3	2				1			
Պետական ձեռնարկություն	3	2						1	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	71.9	5.8	4.5	5.7	6.2	0.3	3.0	2.6
Արտադրական կոոպերատիվ	100.0	49.2	13.9	3.1	9.2	23.1		1.5	
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	100.0	72.8	5.0	4.6	6.0	5.0	0.4	3.2	3.0
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	100.0	76.5	6.5	4.9	3.3	4.4		2.2	2.2
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	100.0	66.7				33.3			
Պետական ձեռնարկություն	100.0	66.7						33.3	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Արտադրական կոոպերատիվ	6.5	4.5	15.5	4.4	10.5	24.6		3.3	
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	74.5	75.4	63.8	75.6	79.0	60.7	100.0	80.0	84.6
Փակ բաժնետիրական ընկերություն	18.4	19.5	20.7	20.0	10.5	13.1		13.4	15.4
Բաց բաժնետիրական ընկերություն	0.3	0.3				1.6			
Պետական ձեռնարկություն	0.3	0.3						3.3	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր (մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (կրողների)՝ շրջանային կտրվածքով

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղբուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	996	716	58	45	57	61	3	30	26
Պետություն	54	39	2	3	1	4		3	2
Համայնք	11	7			2	1		1	
Քաղաքացի	639	515	48	18	15	23	2	11	7
Իրավաբանական անձ	292	155	8	24	39	33	1	15	17
<i>որից՝</i>									
<i>հիմնադիրների (մասնակիցների) կազմում առկա են նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձինք և (կամ) քաղաքացիներ</i>	46	34	4	3	1			1	3

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր (մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (կրողների)՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղբուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	71.9	5.8	4.5	5.7	6.2	0.3	3.0	2.6
Պետություն	100.0	72.2	3.7	5.6	1.8	7.4		5.6	3.7
Համայնք	100.0	63.6			18.2	9.1		9.1	
Քաղաքացի	100.0	80.6	7.5	2.8	2.4	3.6	0.3	1.7	1.1
Իրավաբանական անձ	100.0	53.1	2.7	8.2	13.4	11.3	0.4	5.1	5.8
<i>որից՝</i>									
<i>հիմնադիրների (մասնակիցների) կազմում առկա են նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձինք և (կամ) քաղաքացիներ</i>	100.0	73.9	8.7	6.5	2.2			2.2	6.5

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ կազմակերպության հիմնադիր (մասնակից) հանդիսացողների սեփականության սուբյեկտների (կրողների)՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Կազմակերպական-իրավական ձևերը	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղբուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Պետություն	5.4	5.5	3.4	6.7	1.8	6.6		10.0	7.7
Համայնք	1.1	1.0			3.5	1.6		3.3	
Քաղաքացի	64.2	71.9	82.8	40.0	26.3	37.7	66.7	36.7	26.9
Իրավաբանական անձ	29.3	21.6	13.8	53.3	68.4	54.1	33.3	50.0	65.4
<i>որից՝</i>									
<i>հիմնադիրների (մասնակիցների) կազմում առկա են նաև օտարերկրյա իրավաբանական անձինք և (կամ) քաղաքացիներ</i>	4.6	4.7	6.9	6.7	1.8			3.3	11.5

Հետազոտությանը ընդգրկված գործունեության միայն մեկ տեսակ ունեցող գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ-ի բաժինների և հատվածների

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	809	X	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)				
	Ընդամենը՝ որից	19	100.0	2.4
01	Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագավառներում	19	100.0	2.4
Չկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)				
	Ընդամենը՝ որից	1	100.0	0.1
05	Չկնորսություն, ձկնաբուծություն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագավառներում	1	100.0	0.1
Հանքագործական արդյունաբերություն(բաժին C)				
	Ընդամենը՝ որից	6	100.0	0.7
10	Քարածխի, գորշ ածխի և տորֆի արդյունահանում	1	16.7	0.1
14	Հանքագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	5	83.3	0.6
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)				
	Ընդամենը՝ որից	98	100.0	12.1
15	Սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքների, արտադրություն	36	36.7	4.5
20	Բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրատեսակների արտադրություն, բացի կահույքից	13	13.3	1.6
22	Հրատարակչական գործ, տպագրական գործ, տեղեկատվական նյութերի վերարտադրում	2	2.1	0.2
26	Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	16	16.3	2
27	Մետաղագործական արդյունաբերություն	1	1.0	0.1
28	Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	11	11.2	1.4
32	Ռադիոյի, հեռուստատեսության և կապի համար սարքավորանքի արտադրություն	2	2.1	0.2
33	Բժշկական սարքավորանքի, չափիչ և օպտիկական սարքերի և ժամացույցների արտադրություն	1	1.0	0.1
36	Կահույքի և ուրիշ խմբավորումներում չներառված այլ արտադրատեսակների արտադրություն	16	16.3	2
Էլեկտրաէներգիայի , գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում(բաժին E)				
	Ընդամենը՝ որից	5	100.0	0.6
40	Էլեկտրաէներգիայի , գազի, տաք ջրի և գոլորշու արտադրություն և բաշխում	5	100.0	0.6
Շինարարություն (բաժին F)				

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամեն- նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
	Ընդամենը՝ որից	164	100.0	20.3
45	Շինարարություն	164	100.0	20.3
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)				
	Ընդամենը՝ որից	315	100.0	38.9
50	Ավտոմեքենաների, մոտոցիկլ- ների առևտուր, տեխնիկական սպասարկում և նորոգում	39	12.4	4.8
51	Մեծածախ առևտուր և առևտուր գործակալների միջոցով, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլ- ների առևտրից	7	2.2	0.9
52	Մանրածախ առևտուր, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցի- կլների առևտրից, կենցաղա- յին արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	269	85.4	33.2
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)				
	Ընդամենը՝ որից	28	100.0	3.5
55	Հյուրանոցների և ռեստորան- ների կողմից մատուցվող ծառայություններ	28	100.0	3.5
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)				
	Ընդամենը՝ որից	40	100.0	4.9
60	Ցամաքային տրանսպորտի գործունեություն	23	57.5	2.8
62	Օդային տրանսպորտի գործունեություն	1	2.5	0.1
63	Օժանդակ և լրացուցիչ տրանսպորտային գործունեություն	5	12.5	0.6
64	Կապ	11	27.5	1.4
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)				
	Ընդամենը՝ որից	11	100.0	1.3
66	Ապահովագրություն	5	45.5	0.6
67	Ֆինանսական միջնորդության և սպահովագրության բնագա- վառում օժանդակ գործունեու- թյուն	6	54.5	0.7
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)				
	Ընդամենը՝ որից	60	100.0	7.4
70	Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ	33	55.0	4.1
71	Մեքենաների և սարքավորանքի վարձակալում առանց սպա սարկող անձնակազմի, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործ ման իրերի վարձույթ	5	8.3	0.6
72	Հաշվողական տեղնիկայի հետ կապված գործունեություն	3	5.0	0.4
73	Հետազոտություններ և մշակումներ	5	8.3	0.6
74	Այլ տեսակի ծառայությունների մատուցում սպառողներին	14	23.4	1.7
Պետական կառավարում (բաժին L)				

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Իրավաբանական անձանց քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
	Ընդամենը՝ որից	2	100.0	0.3
75	Պետական կառավարում	2	100.0	0.3
Կրթություն(բաժին M)				
	Ընդամենը՝ որից	6	100.0	0.7
80	Կրթություն	6	100.0	0.7
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)				
	Ընդամենը՝ որից	20	100.0	2.5
85	Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	20	100.0	2.5
Կոմունալ,անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)				
	Ընդամենը՝ որից	34	100.0	4.3
90	Կեղտաջրերի, թափոնների հեռացում և համանման գործունեություն	7	20.6	0.9
92	Հանգստի և զվարճությունների կազմակերպման, մշակույթի և սպորտի բնագավառների գործունեություն	24	70.6	3
93	Անհատական ծառայությունների մատուցում	3	8.8	0.4

Աղյուսակ 24

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց հասույթի բաշխումը
ըստ ՏԳՏԳ-ի բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի**

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	154782633.4	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	21405806.2	x	100.0
փոքր	47991056.2	x	100.0
միջին	14491269.9	x	100.0
խոշոր	70894501.1	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անասնապահական տնտեսություն (բաժին A)			
Ընդամենը	1653369.5	100.0	1.1
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	82407.1	5.0	0.4
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	804872.4	48.7	1.7
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	766090.0	46.3	1.1
Չկնորություն,ձկնաբուծություն (բաժին B)			
Ընդամենը	320.0	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	320.0	100.0	0.0
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)			
Ընդամենը	13556836.5	100.0	8.8
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	26429.0	0.2	0.1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	680089.5	5.0	1.4
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	12850318.0	94.8	18.1
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)			
Ընդամենը	11288505.6	100.0	7.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	816765.8	7.2	3.8

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	5580955.3	49.4	11.6
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	1371234.1	12.2	9.4
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	3519550.4	31.2	5.0
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)			
Ընդամենը	11338589.4	100.0	7.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	10753.2	0.1	0.1
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	886286.4	7.8	1.8
միջին՝ 51-100 աշխատողներ	186220.0	1.6	1.3
խոշոր՝ 100-ից ավել աշխատողներ	10255329.8	90.5	14.5
Շինարարություն (բաժին F)			
Ընդամենը	27477441.7	100.0	17.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1489218.5	5.4	7.0
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	6824314.3	24.9	14.2
միջին՝ 26-50 աշխատողներ	2420302.8	8.8	16.7
խոշոր՝ 50-ից ավել աշխատողներ	16743606.1	60.9	23.6
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)			
Ընդամենը	67404060.2	100.0	43.5
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	16968477.4	25.2	79.3
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	30072047.8	44.6	62.7
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	9473048.3	14.0	65.4
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	10890486.7	16.2	15.4
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+J+K+L+M+N+O)			
Ընդամենը	22063510.5	100.0	14.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2011435.2	9.1	9.3
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3142490.5	14.3	6.6
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1040464.7	4.7	7.2
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	15869120.1	71.9	22.3
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)			
Ընդամենը	1349547.1	100.0	0.9
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	227197.7	16.8	1.1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	292380.4	21.7	0.6
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	502532.4	37.2	3.5
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	327436.6	24.3	0.5
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)			
Ընդամենը	11419198.4	100.0	7.4
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	337221.6	3.0	1.6
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1008712.4	8.8	2.1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	347239.5	3.0	2.4
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	9726024.9	85.2	13.7
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)			
Ընդամենը	1026297.3	100.0	0.7
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	993834.3	96.9	4.6
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	322.0	0.0	0.0
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	32141.0	3.1	0.2
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)			
Ընդամենը	2651781.1	100.0	1.7
այդ թվում՝			

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	294512.1	11.1	1.4
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1628388.4	61.4	3.4
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	728880.6	27.5	1.0
Պետական կառավարում (բաժին L)			
Ընդամենը	284943.5	100.0	0.2
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	4789.0	1.7	0.0
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	280154.5	98.3	0.4
Կրթություն (բաժին M)			
Ընդամենը	483682.8	100.0	0.3
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	7969.9	1.6	0.0
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	26995.5	5.6	0.1
	8563.0	1.8	0.1
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	440154.4	91.0	0.6
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)			
Ընդամենը	3479961.2	100.0	2.2
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	71628.3	2.1	0.3
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	33204.4	0.9	0.1
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	89590.0	2.6	0.6
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	3285538.5	94.4	4.6
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)			
Ընդամենը	1368099.1	100.0	0.9
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	74282.3	5.4	0.3
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	152487.4	11.2	0.3
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	60398.8	4.4	0.4
խոշոր՝ 30-ից ավել աշխատողներ	1080930.6	79.0	1.5

Աղյուսակ 25

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց և առանձնացված ստորաբաժանումների հասույթի բաշխումն ըստ կազմակերպական-իրավական ձևերի և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ կազմակերպական-իրավական ձևի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	154782633.4	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	21405806.2	x	100.0
փոքր	47991056.2	x	100.0
միջին	14491269.9	x	100.0
խոշոր	70894501.1	x	100.0
Արտադրական կոոպերատիվ			
Ընդամենը	5499921.8	100.0	3.5
այդ թվում՝			
գերփոքր	462134.6	8.4	2.2
փոքր	2220362.1	40.4	4.6
միջին	753328.7	13.7	5.2
խոշոր	2064096.4	37.5	2.9
Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն			
Ընդամենը	80038344.1	100.0	51.7
այդ թվում՝			

	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ կազմակերպական- իրավական ձևի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
գերփոքր	18879659.9	23.6	88.2
փոքր	36740298.8	45.9	76.6
միջին	6525641.6	8.1	45
խոշոր	17892743.8	22.4	25.2
Փակ բաժնետիրական ընկերություն			
Ընդամենը	63140462.7	100.0	40.8
այդ թվում՝			
գերփոքր	2033472.6	3.2	9.5
փոքր	9005614.2	14.3	18.8
միջին	3368510.5	5.3	23.3
խոշոր	48732865.4	77.2	68.8
Բաց բաժնետիրական ընկերություն			
Ընդամենը	1943228.9	100.0	1.3
այդ թվում՝			
փոքր	18587.9	1.0	0.0
խոշոր	1924641.0	99.0	2.7
Պետական ձեռնարկություն			
Ընդամենը	291136.7	100.0	0.2
այդ թվում՝			
գերփոքր	4789.0	1.6	0.0
փոքր	6193.2	2.1	0.0
խոշոր	280154.5	96.2	0.4
Առանձնացված ստորաբաժանում			
Ընդամենը	3869539.2	100.0	2.5
այդ թվում՝			
գերփոքր	25750.1	0.7	0.1
միջին	3843789.1	99.3	26.5

Աղյուսակ 26

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ հասույթի, աշխատավարձի և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով(տոկոսով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթալ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝									
գերփոքր	57.8	58.1	51.7	55.6	64.9	54.1	33.3	63.3	53.8
փոքր	29.7	28.2	32.8	35.5	24.6	39.3	66.7	26.7	42.3
միջին	5.1	5.5	5.2	6.7	3.5	3.3		3.3	3.9
խոշոր	7.4	8.2	10.3	2.2	7.0	3.3		6.7	
Հասույթը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝									
գերփոքր	13.8	11.2	9.6	10.8	32.6	57.1	19.2	39.6	19.1
փոքր	31.0	28.6	28.5	77.8	37.2	23.8	80.8	43.1	77.1
միջին	9.4	10.1	4.8	8.7	11.2	4.9		3.2	3.8
խոշոր	45.8	50.1	57.1	2.7	19.0	14.2		14.1	
Աշխատավարձի ֆոնդը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝									
գերփոքր	4.9	4.1	5.7	9.6	14.4	8.9	20.8	12.7	20.1
փոքր	18.2	16.6	24.4	40.7	16.7	29.7	79.2	29.3	61.9
միջին	9.0	9.3	4.4	15.5	3.5	8.2		12.7	18.0
խոշոր	67.9	70.0	65.5	34.2	65.4	53.2		45.3	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումն ըստ հասույթի, աշխատավարձի և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ կազմակերպական-իրավական ձևերով

	Ընդամենը	Լրտարական կոոպերատիվ	Սահմանափակ պատասխանատվության ընկերություն	Փակ բաժնետիրական ընկերություն	Բաց բաժնետիրական ընկերություն	Պետական ձեռնարկություն	Արանցիվ ստորաբաժանում
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>այդ թվում՝</i>							
գերփոքր	57.8	56.9	64.6	31.7		33.3	55.6
փոքր	29.7	33.9	29.2	30.1	33.3	33.3	
միջին	5.1	4.6	4.0	9.8			44.4
խոշոր	7.4	4.6	2.2	28.4	66.7	33.3	
Հասույթը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>այդ թվում՝</i>							
գերփոքր	13.8	8.4	23.6	3.2		1.7	0.7
փոքր	31.0	40.4	45.9	14.3	1.0	2.1	
միջին	9.4	13.7	8.1	5.3			99.3
խոշոր	45.8	37.5	22.4	77.2	99.0	96.2	
Աշխատավարձի ֆոնդը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
<i>այդ թվում՝</i>							
գերփոքր	4.9	10.7	14.9	0.9		0.8	6.8
փոքր	18.2	29.2	47.8	7.0	2.2	1.6	
միջին	9.0	23.1	13.0	6.1			93.2
խոշոր	67.9	37.0	24.3	86.0	97.8	97.6	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց միջին ամսական անվանական աշխատավարձի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	գերփոքր	փոքր	միջին	խոշոր
Ընդամենը	100.0	62.9	100.1	102.0	104.2
Ստեփանակերտ	100.0	60.2	104.6	101.9	102.7
Ասկերան	100.0	80.1	100.6	104.4	101.7
Հաղրուք	100.0	69.1	107.1	102.8	103.7
Մարտակերտ	100.0	92.9	101.3	101.0	101.3
Մարտունի	100.0	80.0	101.8	101.3	103.1
Շահումյան	100.0	99.6	100.1		
Շուշի	100.0	88.0	102.0	109.3	100.2
Քաշաթաղ	100.0	91.3	102.9	101.0	

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող հրավաքանական անձանց բաշխումն ըստ ՏԳՏԳ բաժինների, մասնաճյուղերի ու ներկայացուցչությունների և գտնվելու վայրի

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների անվանումը	Իրավաքանական անձինք		Գտնվելու վայրը			
			մասնաճյուղերի թիվը		ներկայացուցչությունների թիվը	
	ընդամենը	այդ թվում՝ ունեն մասնաճյուղեր (ներկայացուցչություններ)	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս
Ընդամենը	996	5	27	-	-	1
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	24					
Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1					
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9					
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	127	1				1
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	11	2	13			
Շինարարություն (բաժին F)	198					
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	379					
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	44					
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	54	2	14			
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	11					
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	66					
Պետական կառավարում (բաժին L)	2					
Կրթություն (բաժին M)	7					
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	20					
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	43					

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող հրավաքանական անձանց բաշխումն ըստ մասնաճյուղերի ու ներկայացուցչությունների և գտնվելու վայրի՝ շրջանային կտրվածքով

Շրջանները	Իրավաքանական անձինք		Գտնվելու վայրը			
			մասնաճյուղերի թիվը		ներկայացուցչությունների թիվը	
	ընդամենը	այդ թվում՝ ունեն մասնաճյուղեր (ներկայացուցչություններ)	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս	ԼՂՀ տարածքում	ԼՂՀ-ից դուրս
Ընդամենը	996	5	27			1
ք. Ստեփանակերտ	716	4	3			
Ասկերան	58	1	4			1
Հաղրուք	45		4			
Մարտակերտ	57		4			
Մարտունի	61		4			
Շահումյան	3		1			
Շուշի	30		4			
Քաշաթաղ	26		3			

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների բաշխումն ըստ սեռի՝ շրջանային կտրվածքով

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը	996	784	212	78.7	21.3
ք. Ստեփանակերտ	716	561	155	78.4	21.6
Ասկերան	58	48	10	82.8	17.2
Հաղրուք	45	39	6	86.7	13.3
Մարտակերտ	57	36	21	63.2	36.8
Մարտունի	61	49	12	80.3	19.7
Շահումյան	3	3		100.0	
Շուշի	30	25	5	83.3	16.7
Քաշաթաղ	26	23	3	88.5	11.5

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների բաշխումն ըստ սեռի՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

	Ընդամենը, մարդ	որից՝	
		տղամարդ	կին
Ընդամենը	996	784	212
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	24	21	3
Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1	1	
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9	9	
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	127	113	14
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	11	11	
Շինարարություն (բաժին F)	198	173	25
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	379	270	109
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	44	39	5
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	54	40	14
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	11	8	3
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	66	45	21
Պետական կառավարում (բաժին L)	2	2	
Կրթություն (բաժին M)	7	5	2
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	20	13	7
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	43	34	9

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	996	716	58	45	57	61	3	30	26
ընդլայնել գործունեությունը	432	325	20	27	22	14	2	9	13

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
գործել նույն ծավալով	333	214	21	14	22	40	1	10	11
սահմանափակել գործունեությունը	63	45	3	3	1	5		6	
դժվարացել են պատասխանել	168	132	14	1	12	2		5	2

Աղյուսակ 34

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետազոտվող գործարար ծրագրի՝ շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ընդլայնել գործունեությունը	43.4	45.4	34.5	60.0	38.6	22.9	66.7	30.0	50.0
գործել նույն ծավալով	33.4	29.9	36.2	31.1	38.6	65.6	33.3	33.3	42.3
սահմանափակել գործունեությունը	6.3	6.3	5.2	6.7	1.8	8.2		20.0	
դժվարացել են պատասխանել	16.9	18.4	24.1	2.2	21.0	3.3		16.7	7.7

Աղյուսակ 35

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետազոտվող գործարար ծրագրի՝ շրջաններով (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոթ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	100.0	71.9	5.8	4.5	5.7	6.2	0.3	3.0	2.6
ընդլայնել գործունեությունը	100.0	75.2	4.6	6.3	5.1	3.2	0.5	2.1	3.0
գործել նույն ծավալով	100.0	64.3	6.3	4.2	6.6	12.0	0.3	3.0	3.3
սահմանափակել գործունեությունը	100.0	71.4	4.8	4.8	1.6	7.9		9.5	
դժվարացել են պատասխանել	100.0	78.6	8.3	0.6	7.1	1.2		3.0	1.2

Աղյուսակ 36

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բաշխումը ըստ հետազոտվող գործարար ծրագրի՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

	Ընդամենը	որից՝ ըստ հետազոտվող գործարար ծրագրի			
		ընդլայնել գործունեությունը	գործել նույն ծավալով	սահմանափակել գործունեությունը	դժվարացել են պատասխանել
Ընդամենը	996	432	333	63	168
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	24	11	10	2	1
Չկնորություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1		1		
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9	4	3		2
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	127	39	46	9	33

	Ընդամենը	որից՝ ըստ հետագա գործարար ծրագրի			
		ընդլայնել գործունեությունը	գործել նույն ծավալով	սահմանափակել գործունեությունը	դժվարացել են պատասխանել
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	11	2	6		3
Շինարարություն (բաժին F)	198	71	65	10	52
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	379	196	127	20	36
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	44	24	12	3	5
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	54	18	20	9	7
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	11	8			3
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	66	31	21	4	10
Պետական կառավարում (բաժին L)	2		1		1
Կրթություն (բաժին M)	7	3		1	3
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	20	4	6	1	9
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	43	21	15	4	3

Աղյուսակ 37

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների հետագա գործարար ծրագրերը՝ ըստ սեռային բաշխմամբ

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	996	784	212	100.0	100.0
ընդլայնել գործունեությունը	432	337	95	43.0	44.8
գործել նույն ծավալով	333	258	75	32.9	35.4
սահմանափակել գործունեությունը	63	49	14	6.2	6.6
դժվարացել են պատասխանել	168	140	28	17.9	13.2

Աղյուսակ 38

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով

	Ընդամենը	Մտեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	996	716	58	45	57	61	3	30	26
Բնակչության անվճարունակությունը	27	11	2	7	4	1			2
Անհավասար մրցակցությունը	141	106	4	6	9	9	1	6	
Ֆինանսական վիճակը	123	49	10	12	15	25		5	7
Հարկային քաղաքականություն	35	30	3			2			

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոփ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Խանգարող խնդիրներ չկան	574	460	31	18	24	17	2	12	10
Այլ տեսակի պայմաններ	35	18	1	2	2	5		1	6
Դժվարանում են պատասխանել	61	42	7		3	2		6	1

Աղյուսակ 39

Նյութազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոփ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	2.7	1.5	3.4	15.6	7.0	1.6			7.7
Անհավասար մրցակցությունը	14.2	14.8	6.9	13.3	15.8	14.7	33.3	20.0	
Ֆինանսական վիճակը	12.4	6.8	17.2	26.7	26.3	41.0		16.7	26.9
Հարկային քաղաքականություն	3.5	4.2	5.2			3.3			
Խանգարող խնդիրներ չկան	57.6	64.3	53.5	40.0	42.1	27.9	66.7	40.0	38.5
Այլ տեսակի պայմաններ	3.5	2.5	1.7	4.4	3.5	8.2		3.3	23.1
Դժվարանում են պատասխանել	6.1	5.9	12.1		5.3	3.3		20.0	3.8

Աղյուսակ 40

Նյութազոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրոփ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	100.0	71.9	5.8	4.5	5.7	6.2	0.3	3.0	2.6
Բնակչության անվճարունակությունը	100.0	40.8	7.4	25.9	14.8	3.7			7.4
Անհավասար մրցակցությունը	100.0	75.1	2.8	4.3	6.4	6.4	0.7	4.3	
Ֆինանսական վիճակը	100.0	39.8	8.1	9.8	12.2	20.3		4.1	5.7
Հարկային քաղաքականություն	100.0	85.7	8.6			5.7			
Խանգարող խնդիրներ չկան	100.0	80.1	5.4	3.1	4.2	3.0	0.4	2.1	1.7
Այլ տեսակի պայմաններ	100.0	51.4	2.9	5.7	5.7	14.3		2.9	17.1
Դժվարանում են պատասխանել	100.0	68.9	11.5		4.9	3.3		9.8	1.6

Հնտագոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

	Ընդամենը	Բնակչության սիրունությունը նյութի	Անհատական մասնակցությունը	Ֆինանսական միտքով	Նյութական արտադրանքի ձևերով	Խանգարող խնդիրներ	Այլ տեսակի սխալներ	Գծված անհատական
Ընդամենը	996	27	141	123	35	574	35	61
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	24		4	4	1	12	2	1
Չկնորություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1			0		1	0	
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	9		3	1		2	2	1
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	127	3	28	13	4	67	4	8
Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում (բաժին E)	11			2		4	1	4
Շինարարություն (բաժին F)	198	3	40	36	7	92	9	11
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	379	10	28	44	12	256	9	20
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	44	6	11	1	2	20	2	2
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	54	1	12	8	1	28	1	3
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	11			1	1	8	1	
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	66	1	8	3	4	45	2	3
Պետական կառավարում (բաժին L)	2			0		2	0	
Կրթություն (բաժին M)	7	1		0		4	1	1
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	20		3	3		13	1	
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	43	2	4	7	3	20	0	7

Հնտագոտությանը ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տնօրենների սեռային բաշխումն ըստ բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը որից՝	996	784	212	100.0	100.0
Բնակչության անվճարունակությունը	27	18	9	2.3	4.3
Անհավասար մրցակցությունը	141	116	25	14.8	11.8
Ֆինանսական վիճակը	123	95	28	12.1	13.2

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Հարկային քաղաքականություն	35	28	7	3.6	3.3
Խանգարող խնդիրներ չկան	574	448	126	57.1	59.4
Այլ տեսակի պայմաններ	35	29	6	3.7	2.8
Դժվարանում են պատասխանել	61	50	11	6.4	5.2

Աղյուսակ 43

Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տվյալները ըստ այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրման համաձայնության, ըստ շրջանների

Շրջանները	Ընդամենը	տրամադրման համաձայնություն են տվել հետևյալ կետերի տվյալները՝						
		բոլոր տվյալները	լրիվ անվանումը	հիմնադիրները	գտնվելու վայրը	Գործունեության տեսակը	հասույթը	աշխատողների թվաքանակը և աշխատավարձը
Ընդամենը	996	192	4	3	1	2	0	0
Ստեփանակերտ	716	94	1	3	1	1		
Ասկերան	58	19	1			1		
Հաղրուք	45	1						
Մարտակերտ	57	2						
Մարտունի	61	41	2					
Շահումյան	3							
Շուշի	30	14						
Քաշաթաղ	26	21						

Աղյուսակ 44

Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող իրավաբանական անձանց տվյալները ըստ այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրման համաձայնության, ըստ շրջանների (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Տրամադրման համաձայնություն են տվել հետևյալ կետերի տվյալները՝						
	բոլոր տվյալները	լրիվ անվանումը	հիմնադիրները	գտնվելու վայրը	Գործունեության տեսակը	հասույթը	աշխատողների թվաքանակը և աշխատավարձը
Ընդամենը	19.3	0.4	0.3	0.1	0.2		
Ստեփանակերտ	13.1	0.1	0.4	0.1	0.1		
Ասկերան	32.8	1.7			1.7		
Հաղրուք	2.2						
Մարտակերտ	3.5						
Մարտունի	67.2	3.3					
Շահումյան							
Շուշի	46.7						
Քաշաթաղ	80.8						

Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Ց 2

ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ԱՂՅՈՒՍԱԿՆԵՐ

Հետազոտությանը ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	6207	3051	3005	151
Ստեփանակերտ	3139	1553	1453	133
Ասկերան	579	285	289	5
Հաղրուք	385	206	179	
Մարտակերտ	675	310	365	
Մարտունի	818	413	398	7
Շահումյան	97	47	47	3
Շուշի	208	119	88	1
Քաշաթաղ	306	118	186	2

Հետազոտությանը ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0
Ստեփանակերտ	50.6	50.9	48.4	88.1
Ասկերան	9.3	9.3	9.6	3.3
Հաղրուք	6.2	6.8	6.0	
Մարտակերտ	10.9	10.2	12.1	
Մարտունի	13.2	13.5	13.2	4.6
Շահումյան	1.6	1.5	1.6	2.0
Շուշի	3.3	3.9	2.9	0.7
Քաշաթաղ	4.9	3.9	6.2	1.3

Հետազոտությանը ընդգրկված անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գործելու, չգործելու և չհայտնաբերելու հանգամանքի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը	Գործել են	Չեն գործել	Չեն հայտնաբերվել
Ընդամենը	100.0	49.2	48.4	2.4
Ստեփանակերտ	100.0	49.5	46.3	4.2
Ասկերան	100.0	49.2	49.9	0.9
Հաղրուք	100.0	53.5	46.5	
Մարտակերտ	100.0	45.9	54.1	
Մարտունի	100.0	50.5	48.6	0.9
Շահումյան	100.0	48.5	48.5	3.0
Շուշի	100.0	57.2	42.3	0.5
Քաշաթաղ	100.0	38.6	60.8	0.6

**Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գրանցման վայրի
և գործունեության իրականացման վայրի տարբերությունների**

Գրանցման վայրը	Ընդամենը	Գործունեության իրականացման վայրը							
		Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	863	741	36	8		13		30	35
Ստեփանակերտ	731	722	4	3		1		1	
Ասկերան	45	13	32						
Հաղրուք									
Մարտակերտ	7	1		5				1	
Մարտունի	16	3				12		1	
Շահումյան									
Շուշի	29	2						27	
Քաշաթաղ	35								35

**Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ գրանցման վայրի
և գործունեության իրականացման վայրի տարբերությունների (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի
նկատմամբ)**

Գրանցման վայրը	Ընդամենը	Գործունեության իրականացման վայրը							
		Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	85.9	4.2	0.9		1.5		3.5	4.0
Ստեփանակերտ	100.0	98.8	0.6	0.4		0.1		0.1	
Ասկերան	100.0	28.9	71.1						
Հաղրուք									
Մարտակերտ	100.0	14.3		71.4				14.3	
Մարտունի	100.0	18.8				75.0		6.2	
Շահումյան									
Շուշի	100.0	6.9						93.1	
Քաշաթաղ	100.0								100.0

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերերի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Ընդամենը	3051	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	3029	x	100.0
փոքր	20	x	100.0
միջին	2	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)			
Ընդամենը	2	100.0	0.07
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	100.0	0.07
Չկնրություն, ձկնորսություն (բաժին B)			
Ընդամենը	1	100.0	0.03
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	100.0	0.03
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)			
Ընդամենը	1	100.0	0.03
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	100.0	0.03
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)			
Ընդամենը	158	100.0	5.18
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	148	93.7	4.89
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	10	6.3	50.00
Շինարարություն (բաժին F)			
Ընդամենը	10	100.0	0.33
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	9	90.0	0.30
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	1	10.0	5.00
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)			
Ընդամենը	2190	100.0	71.78
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2183	99.7	72.07
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	6	0.3	30.00
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	0.0	50.00
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+K+N+O)			
Ընդամենը	689	100.0	22.58
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	685	99.4	22.61
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	0.4	15.00
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	0.2	50.00
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)			
Ընդամենը	182	100.0	5.97
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	182		6.01
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)			
Ընդամենը	228	100.0	7.47
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	225	98.7	7.43

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերերի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	2	0.9	10.00
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	0.4	50.00
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)			
Ընդամենը	2	100.0	0.07
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	100.0	0.07
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպասողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)			
Ընդամենը	55	100.0	1.80
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	54	98.2	1.78
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1.8	5.00
Կրթություն (բաժին M)			
Ընդամենը	1	100.0	0.03
այդ թվում՝ 0.2			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	100.0	0.03
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)			
Ընդամենը	25	100.0	0.82
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	25	100.0	0.82
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)			
Ընդամենը	196	100.0	6.42
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	196	100.0	6.47

Աղյուսակ 7

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարծ	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	3051	1553	285	206	310	413	47	119	118
այդ թվում՝									
գերփոքր	3029	1536	285	205	307	413	47	118	118
փոքր	20	15	0	1	3	0	0	1	0
միջին	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անասնաբուծություն (բաժին A)									
Ընդամենը	2	1	0	0	0	1	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	1				1			
Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)									
Ընդամենը	1	0	0	0	1	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1				1				
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)									
Ընդամենը	1	0	0	1	0	0	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1			1					

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)									
Ընդամենը	158	74	14	10	18	20	1	6	15
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	148	67	14	9	17	20	1	5	15
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	10	7		1	1			1	
Շինարարություն (բաժին F)									
Ընդամենը	10	8	0	0	0	2	0	0	0
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	9	7				2			
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	1	1							
Առևտուր,ավտոմեքենաների,կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)									
Ընդամենը	2190	1050	208	165	248	313	41	77	88
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2183	1045	208	165	246	313	41	77	88
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	6	4			2				
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1							
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+K+N+O)									
Ընդամենը	689	420	63	30	43	77	5	36	15
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	685	416	63	30	43	77	5	36	15
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	3	3	0	0	0	0	0	0	0
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)									
Ընդամենը	182	99	15	9	14	23	3	10	9
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	182	99	15	9	14	23	3	10	9
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)									
Ընդամենը	228	148	29	5	7	18	1	18	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	225	145	29	5	7	18	1	18	2
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	2	2							
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1	1							
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)									
Ընդամենը	2	2							
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2	2							
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)									

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	55	40	4	1	2	5	1	1	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	54	39	4	1	2	5	1	1	1
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1	1							
Կրթություն (բաժին M)									
Ընդամենը	1	1							
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1	1							
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)									
Ընդամենը	25	15	1	1	3	4	0	0	1
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	25	15	1	1	3	4	0	0	1
Կոմունալ-անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)									
Ընդամենը	196	115	14	14	17	27	0	7	2
այդ թվում՝									
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	196	115	14	14	17	27	0	7	2

Աղյուսակ 8

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության

Շրջանները	Ընդամենը գործող անհատ ձեռնարկատերեր	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	3051	315	322	297	2117
Ստեփանակերտ	1553	161	168	150	1074
Ասկերան	285	25	35	30	195
Հաղրուք	206	18	10	12	166
Մարտակերտ	310	31	26	21	232
Մարտունի	413	41	45	47	280
Շահումյան	47	6	7	3	31
Շուշի	119	17	21	18	63
Քաշաթաղ	118	16	10	16	76

Աղյուսակ 9

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության (տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը գործող անհատ ձեռնարկատերեր	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Ստեփանակերտ	50.9	51.1	52.2	50.5	50.7
Ասկերան	9.3	7.9	10.9	10.1	9.2
Հաղրուք	6.8	5.7	3.1	4.0	7.8
Մարտակերտ	10.2	9.9	8.1	7.1	11.0

Շրջանները	Ընդամենը գործող անհատ ձեռնարկատերեր	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Մարտունի	13.5	13.0	14.0	15.8	13.2
Շահումյան	1.5	1.9	2.1	1.0	1.5
Շուշի	3.9	5.4	6.5	6.1	3.0
Քաշաթաղ	3.9	5.1	3.1	5.4	3.6

Աղյուսակ 10

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հաշվետու տարում գործելու տևողության (տոկոսով՝ շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Ընդամենը գործող անհատ ձեռնարկատերեր	Գործելու տևողությունը			
		մինչև 3ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
Ընդամենը	100.0	10.3	10.6	9.7	69.4
Ստեփանակերտ	100.0	10.4	10.8	9.7	69.1
Ասկերան	100.0	8.8	12.3	10.5	68.4
Հաղրուք	100.0	8.7	4.9	5.8	80.6
Մարտակերտ	100.0	10.0	8.4	6.8	74.8
Մարտունի	100.0	9.9	10.9	11.4	67.8
Շահումյան	100.0	12.8	14.9	6.4	65.9
Շուշի	100.0	14.3	17.7	15.1	52.9
Քաշաթաղ	100.0	13.6	8.4	13.6	64.4

Աղյուսակ 11

Հետազոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ բաժինների ու հատվածների և գործելու տևողության

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	3051	315	322	297	2117
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)						
	Ընդամենը՝ որից	2				2
01	Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագավառներում	2				2
Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)						
	Ընդամենը՝ որից	1	1			
05	Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագավառներում	1	1			
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)						
	Ընդամենը՝ որից	1	1			
14	Հանքագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1	1			
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)						

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	Ընդամենը՝ որից	158	23	23	19	93
15	Սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքները, արտադրություն	113	18	14	15	66
20	Բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրա- տեսակների արտադրություն, բացի կահույքից	14	4	3	2	5
26	Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտա- դրություն	10		2		8
28	Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	7		3		4
29	Մեքենաների և սարքավորումների արտադրություն	1			1	
36	Կահույքի և ուրիշ խմբավորում ներում չներառված այլ արտա- դրատեսակների արտադրու- թյուն	13	1	1	1	10
Շինարարություն (բաժին F)						
	Ընդամենը՝ որից	10	2		2	6
45	Շինարարություն	10	2		2	6
Առևտուր,ավտոմեքենաների,կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)						
	Ընդամենը՝ որից	2190	168	207	193	1622
50	Ավտոմեքենաների, մոտոցիկլ- ների առևտուր, տեխնիկական սպասարկում և նորոգում	174	10	22	27	115
51	Մեծածախ առևտուր և առևտուր գործակալների միջոցով, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից	4			1	3
52	Մանրածախ առևտուր, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցի- կլների առևտրից, կենցաղա- յին արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	2012	158	185	165	1504
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)						
	Ընդամենը՝ որից	182	48	26	23	85
55	Հյուրանոցների և ռեստորան- ների կողմից մատուցվող ծառայություններ	182	48	26	23	85
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)						
	Ընդամենը՝ որից	228	39	30	34	125
60	Ցամաքային տրանսպորտի գործունեություն	192	26	26	29	111
64	Կապ	36	13	4	5	14
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)						
	Ընդամենը՝ որից	2	1	1		
66	Ապահովագրություն	2	1	1		
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)						
	Ընդամենը՝ որից	55	11	9	4	31
70	Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ	4	2		1	1
71	Մեքենաների և սարքավորան- քի վարձակալում առանց սպա	7	1	3	1	2

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Ընդամենը	Գործելու տևողությունը			
			մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-9 ամիս	9 ամսից ավելի
	սարկոդ անձնակազմի, կեն- ցադալին արտադրատեսակ- ների և անձնական օգտագործ ման իրերի վարձույթ					
73	Հետազոտություններ և մշակումներ	1	1			
74	Այլ տեսակի ծառայությունների մատուցում սպառողներին	43	7	6	2	28
Կրթություն (բաժին M)						
	Ընդամենը՝ որից	1				1
80	Կրթություն	1				1
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)						
	Ընդամենը՝ որից	25	1	2		22
85	Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	25	1	2		22
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)						
	Ընդամենը՝ որից	196	20	24	22	130
92	Հանգստի և զվարճությունների կազմակերպման, մշակույթի և սպորտի բնագավառների գոր- ծունեություն	23	2	5	6	10
93	Անհատական ծառայությու- նների մատուցում	173	18	19	16	120

Աղյուսակ 12

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործունեության միայն մեկ տեսակ ունեցող գործող անհատ
ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ ՏԳՏԴ-ի բաժինների և հատվածների**

Հատված (ըստ ՏԳՏԴ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերե րի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամե- նի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2944	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)				
	Ընդամենը՝ որից	2	100.0	0.1
01	Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագա- վառներում	2	100.0	0.1
Չկնրություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)				
	Ընդամենը՝ որից	1	100.0	0.0
0.5	Չկնրություն, ձկնաբուծություն և ծառայությունների մատուցում այդ բնագավառներում	1	100.0	0.0
Հանրագործական արդյունաբերություն (բաժին C)				
	Ընդամենը՝ որից	1	100.0	0.0
14	Հանրագործական արդյունաբերության այլ ճյուղեր	1	100.0	0.0
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)				
	Ընդամենը՝ որից	145	100.0	4.9

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերե րի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամե- նի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
15	Սննդամթերքի, ներառյալ խմիչքները, արտադրություն	103	71.0	3.5
20	Բնափայտի մշակում, փայտից և խցանակեղևից արտադրա-տեսակների արտադրություն, բացի կահույքից	14	9.7	0.5
26	Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտա-դրություն	9	6.2	0.3
28	Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն	5	3.4	0.2
29	Մեքենաների և սարքավորումների արտադրություն	1	0.7	0.0
36	Կահույքի և ուրիշ խմբավորում ներում չներառված այլ արտա-դրատեսակների արտադրու-թյուն	13	9.0	0.4
Շինարարություն (բաժին F)				
	Ընդամենը՝ որից	10	100.0	0.4
45	Շինարարություն	10	100.0	0.4
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)				
	Ընդամենը՝ որից	2124	100.0	72.1
50	Ավտոմեքենաների, մոտոցիկլների առևտուր, տեխնիկական սպասարկում և նորոգում	168	7.9	5.7
51	Մեծածախ առևտուր և առևտուր գործակալների միջոցով, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից	4	0.2	0.1
52	Մանրածախ առևտուր, բացի ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների առևտրից, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	1952	91.9	66.3
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)				
	Ընդամենը՝ որից	168	100.0	5.7
55	Հյուրանոցների և ռեստորանների կողմից մատուցվող ծառայություններ	168	100.0	5.7
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)				
	Ընդամենը՝ որից	226	100.0	7.7
60	Ցամաքային տրանսպորտի գործունեություն	191	84.5	6.5
64	Կապ	35	15.5	1.2
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)				
	Ընդամենը՝ որից	2	100.0	0.1
66	Ապահովագրություն	2	100.0	0.1
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)				
	Ընդամենը՝ որից	52	100.0	1.8
70	Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնու- թյուններ	4	7.7	0.2
71	Մեքենաների և սարքավորանքի վարձակա- լում առանց սպասարկող անձնակազմի, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի վարձույթ	5	9.6	0.2
73	Հետագոտություններ և մշակումներ	1	1.9	0.0
74	Այլ տեսակի ծառայությունների մատուցում սպառողներին	42	80.8	1.4

Հատված (ըստ ՏԳՏԳ-ի)	Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժինների և հատվածների անվանումը	Անհատ ձեռնարկատերե- րի քանակը	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամե- նի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
Կրթություն (բաժին M)				
	Ընդամենը՝ որից	1	100.0	0.0
80	Կրթություն	1	100.0	0.0
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)				
	Ընդամենը՝ որից	24	100.0	0.8
85	Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում	24	100.0	0.8
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)				
	Ընդամենը՝ որից	188	100.0	6.4
92	Հանգստի և զվարճությունների կազմակերպման, մշակույթի և սպորտի բնագավառների գործունեություն	21	11.2	0.7
93	Անհատական ծառայությունների մատուցում	167	88.8	5.7

Աղյուսակ 13

**Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի հասույթի բաշխումն
ըստ ՏԳՏԳ-ի բաժինների և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի**

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	23395060.6	x	100.0
այդ թվում՝			
գերփոքր	20577586.1	x	100.0
փոքր	1394539.1	x	100.0
միջին	1422935.4	x	100.0
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)			
Ընդամենը	1200.0	100.0	0.01
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1200.0	100.0	0.01
Չկնրություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)			
Ընդամենը	22.0	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	22.0	100.0	0.0
Հանրագործական արդյունաբերություն(բաժին C)			
Ընդամենը	2100.0	100.0	0.01
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	2100.0	100.0	0.01
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)			
Ընդամենը	1079993.9	100.0	4.61
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	756221.6	70.0	3.67
փոքր՝ 6-50 աշխատողներ	323772.3	30.0	23.22
Շինարարություն (բաժին F)			
Ընդամենը	95375.3	100.0	0.41

Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի բաժնի անվանումը	Հասույթը (հազար դրամ)	Տոկոսով՝ տվյալ գործունեության տեսակի ընդամենի նկատմամբ	Տոկոսով՝ ընդամենի նկատմամբ
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	83875.3	87.9	0.41
փոքր՝ 6-25 աշխատողներ	11500.0	12.1	0.82
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)			
Ընդամենը	21100757.2	100.0	90.19
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	18704479.0	88.6	90.90
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	1004207.8	4.8	72.01
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	1392070.4	6.6	97.83
Ծառայություններ (բաժիններ H+I+K+N+O)			
Ընդամենը	1115612.2	100.0	4.77
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	1029688.2	92.3	5.00
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	55059.0	4.9	3.95
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	30865.0	2.8	2.17
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)			
Ընդամենը	413807.7	100.0	1.77
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	413807.7	100.0	2.01
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)			
Ընդամենը	306587.1	100.0	1.31
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	257728.1	84.0	1.25
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	17994.0	5.9	1.29
միջին՝ 16-30 աշխատողներ	30865.0	10.1	2.17
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)			
Ընդամենը	390.0	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	390.0	100.0	0.0
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)			
Ընդամենը	136160.7	100.0	0.58
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	99095.7	72.8	0.48
փոքր՝ 6-15 աշխատողներ	37065.0	27.2	2.66
Կրթություն (բաժին M)			
Ընդամենը	300.0	100.0	0.0
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	300.0	100.0	0.0
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)			
Ընդամենը	67270.4	100.0	0.29
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	67270.4	100.0	0.33
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)			
Ընդամենը	191096.3	100.0	0.82
այդ թվում՝			
գերփոքր՝ մինչև 5 աշխատողներ	191096.3	100.0	0.93

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ հասույթի, աշխատավարձի և և ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով(տոկոսով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
գերփոքր	99.3	98.9	100.0	99.5	99.0	100.0	100.0	99.2	100.0
փոքր	0.6	1.0		0.5	1.0			0.8	
միջին	0.1	0.1							
Հասույթը	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
գերփոքր	87.9	84.7	100.0	90.7	81.2	100.0	100.0	92.7	100.0
փոքր	6.0	5.9		9.3	18.8			7.3	
միջին	6.1	9.4							
Աշխատավարձ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
գերփոքր	84.8	81.2	100.0	82.9	80.3	100.0	100.0	72.3	100.0
փոքր	12.0	13.5		17.1	19.7			27.7	
միջին	3.2	5.3							

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի միջին ամսական անվանական աշխատավարձի բաշխումն ըստ աշխատողների թվաքանակի չափորոշիչի՝ շրջանային կտրվածքով (տոկոսով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	գերփոքր	փոքր	միջին
Ընդամենը	100.0	97.4	114.7	129.2
Ստեփանակերտ	100.0	96.3	115.7	132.4
Ասկերան	100.0	100.0		
Հաղրուք	100.0	95.9	126.3	
Մարտակերտ	100.0	99.8	100.8	
Մարտունի	100.0	100.0		
Շահումյան	100.0	100.0		
Շուշի	100.0	94.3	118.8	
Քաշաթաղ	100.0	100.0		

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ սեռի՝ շրջանային կտրվածքով

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը	3051	1795	1256	58.8	41.2
ք. Ստեփանակերտ	1553	955	598	61.5	38.5
Ասկերան	285	161	124	56.5	43.5
Հաղրուք	206	110	96	53.4	46.6
Մարտակերտ	310	164	146	52.9	47.1
Մարտունի	413	253	160	61.3	38.7
Շահումյան	47	23	24	48.9	51.1
Շուշի	119	69	50	58.0	42.0
Քաշաթաղ	118	60	58	50.8	49.2

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումն ըստ սեռի՝ ՏԳՏԳ բաժիններով

	Ընդամենը, մարդ	որից՝	
		տղամարդ	կին
Ընդամենը	3051	1795	1256
Գ-յուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	2	2	
Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1	1	
Հանքագործական արդյունաբերություն(բաժին C)	1	1	
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	158	106	52
Շինարարություն (բաժին F)	10	8	2
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	2190	1165	1025
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	182	107	75
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	228	213	15
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	2	1	1
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալություն և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	55	47	8
Կրթություն (բաժին M)	1	1	
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	25	21	4
Կոմունալ, անհատական և այլ ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	196	122	74

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	3051	1553	285	206	310	413	47	119	118
ընդլայնել գործունեությունը	1194	730	42	118	184	49	10	34	27
գործել նույն ծավալով	1133	450	170	35	66	258	26	62	66
սահմանափակել գործունեությունը	399	186	54	27	16	74	11	13	18
դժվարացել են պատասխանել	325	187	19	26	44	32		10	7

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետագա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով (տոկոսներով (շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ընդլայնել գործունեությունը	39.1	47.0	14.7	57.3	59.3	11.9	21.3	28.6	22.9
գործել նույն ծավալով	37.1	29.0	59.7	17.0	21.3	62.5	55.3	52.1	55.9
սահմանափակել գործունեությունը	13.1	12.0	18.9	13.1	5.2	17.9	23.4	10.9	15.3
դժվարացել են պատասխանել	10.7	12.0	6.7	12.6	14.2	7.7	0.0	8.4	5.9

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետազա գործարար ծրագրի՝ շրջաններով (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	100.0	50.9	9.3	6.8	10.2	13.5	1.5	3.9	3.9
ընդլայնել գործունեությունը	100.0	61.1	3.5	9.9	15.4	4.1	0.8	2.9	2.3
գործել նույն ծավալով	100.0	39.7	15.0	3.1	5.8	22.8	2.3	5.5	5.8
սահմանափակել գործունեությունը	100.0	46.6	13.5	6.8	4.0	18.5	2.8	3.3	4.5
դժվարացել են պատասխանել	100.0	57.5	5.8	8.0	13.5	9.9	0.0	3.1	2.2

Հետազոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բաշխումը ըստ հետազա գործարար ծրագրի՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

	Ընդամենը	որից՝ ըստ հետազա գործարար ծրագրի			
		ընդլայնել գործունեությունը	գործել նույն ծավալով	սահմանափակել գործունեությունը	դժվարացել են պատասխանել
Ընդամենը	3051	1194	1133	399	325
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	2	2			
Չկնորություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1			1	
Հանքագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	1	1			
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	158	52	56	26	24
Շինարարություն (բաժին F)	10	1	6	2	1
Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում (բաժին G)	2190	925	819	256	190
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	182	52	66	44	20
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	228	60	92	38	38
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	2	1		1	
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողների ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	55	21	21	4	9

	Ընդամենը	որից՝ ըստ հետագա գործարար ծրագրի			
		ընդլայնել գործունեությունը	գործել նույն ծավալով	սահմանափակել գործունեությունը	դժվարացել են պատասխանել
Կրթություն (բաժին M)	1	1			
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	25	13	4	1	7
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	196	65	69	26	36

Աղյուսակ 22

Վնասագոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի հետագա գործարար ծրագրերը՝ ըստ սեռային բաշխմամբ

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը որից՝ մտադիր են	3051	1795	1256	100.0	100.0
ընդլայնել գործունեությունը	1194	653	541	36.4	43.1
գործել նույն ծավալով	1133	671	462	37.4	36.8
սահմանափակել գործունեությունը	399	249	150	13.9	11.9
դժվարացել են պատասխանել	325	222	103	12.3	8.2

Աղյուսակ 23

Վնասագոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի քիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարծն	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	3051	1553	285	206	310	413	47	119	118
Բնակչության անվճարումնակությունը	134	31	20	21	26	13	3	9	11
Անհավասար մրցակցությունը	462	238	21	74	26	68	5	20	10
Ֆինանսական վիճակը	544	119	44	15	134	181	10	21	20
Հարկային քաղաքականություն	105	69	0	5	12	6	5	6	2
Խանգարող խնդիրներ չկան	1501	990	161	62	98	102	5	41	42
Այլ տեսակի պայմաններ	155	17	28	15	9	35	16	8	27
Դժվարանում են պատասխանել	150	89	11	14	5	8	3	14	6

Աղյուսակ 24

Վնասագոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի քիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղարծն	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Բնակչության անվճարումնակությունը	4.4	2.0	7.0	10.2	8.4	3.1	6.4	7.6	9.3
Անհավասար	15.2	15.3	7.4	35.9	8.4	16.5	10.6	16.8	8.5

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
մրցակցությունը									
Ֆինանսական վիճակը	17.8	7.7	15.4	7.3	43.2	43.8	21.4	17.6	16.9
Հարկային քաղաքականություն	3.4	4.4	0.0	2.4	3.9	1.5	10.6	5.0	1.7
Խանգարող խնդիրներ չկան	49.2	63.8	56.5	30.1	31.6	24.7	10.6	34.5	35.6
Այլ տեսակի պայմաններ	5.1	1.1	9.8	7.3	2.9	8.5	34.0	6.7	22.9
Դժվարանում են պատասխանել	4.9	5.7	3.9	6.8	1.6	1.9	6.4	11.8	5.1

Աղյուսակ 25

Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները շրջաններով (տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ)

	Ընդամենը	Ստեփանակերտ	Ասկերան	Հաղրուք	Մարտակերտ	Մարտունի	Շահումյան	Շուշի	Քաշաթաղ
Ընդամենը որից՝	100.0	50.9	9.3	6.8	10.2	13.5	1.5	3.9	3.9
Բնակչության անվճարունակությունը	100.0	23.1	14.9	15.7	19.4	9.7	2.3	6.7	8.2
Անհավասար մրցակցությունը	100.0	51.5	4.6	16.0	5.6	14.7	1.1	4.3	2.2
Ֆինանսական վիճակը	100.0	21.9	8.1	2.7	24.6	33.3	1.8	3.9	3.7
Հարկային քաղաքականություն	100.0	65.7	0.0	4.8	11.4	5.7	4.8	5.7	1.9
Խանգարող խնդիրներ չկան	100.0	66.0	10.7	4.1	6.5	6.8	0.4	2.7	2.8
Այլ տեսակի պայմաններ	100.0	11.0	18.1	9.7	5.8	22.6	10.3	5.1	17.4
Դժվարանում են պատասխանել	100.0	59.3	7.3	9.4	3.3	5.3	2.0	9.4	4.0

Աղյուսակ 26

Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի բիզնեսի զարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրները՝ ՏԳՏԴ բաժիններով

	Ընդամենը	Բնակչության անվճարունակություններ	Անհավասար մրցակցություն	Ֆինանսական վիճակը	Հարկային քաղաքականություն	Խանգարող խնդիրներ չկան	Այլ տեսակի պայմաններ	Դժվարանում են պատասխանել
Ընդամենը	3051	134	462	544	105	1501	155	150
Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն (բաժին A)	2			1			1	
Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն (բաժին B)	1			0	1		0	
Հանրագործական արդյունաբերություն (բաժին C)	1			0			1	
Մշակող արդյունաբերություն (բաժին D)	158	1	50	32	2	58	8	7
Շինարարություն (բաժին E)	10		3	2		4	0	1
Առևտուր, պվտոմեքենաների,	2190	106	266	408	62	1134	112	102

	Ընդամենը	Բնակչության անվճարումնակա- լությունը	Անհավասար մրցակցությունը	Ֆինանսական վիճակը	Հարկային քաղաքա- կանությունը	Խանգարող խնդիրներ չկան	Այլ տեսակի պայմաններ	Դժվարանում են պատասխանել
Կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգ- տագործման իրերի նորոգում (բաժին G)								
Հյուրանոցներ և ռեստորաններ (բաժին H)	182	9	40	38	8	67	9	11
Տրանսպորտ և կապ (բաժին I)	228	7	69	24	7	103	4	14
Ֆինանսական գործունեություն (բաժին J)	2		2	0			0	
Անշարժ գույքի հետ կապված գործառնություններ, վարձակալում և սպառողներին ծառայությունների մատուցում (բաժին K)	55	3	6	7	4	29	3	3
Կրթություն (բաժին M)	1			0			0	1
Առողջապահություն և սոցիալական ծառայությունների մատուցում (բաժին N)	25	2	2	2	5	11	3	
Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայությունների մատուցում (բաժին O)	196	6	24	30	16	95	14	11

Աղյուսակ 27

Հնտագոտությանը ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի սեռային բաշխումն ըստ քիզնսի գարգացմանը խանգարող առաջնահերթ խնդիրների

	Ընդամենը, մարդ	որից՝		տոկոսներով՝ ընդամենի նկատմամբ	
		տղամարդ	կին	տղամարդ	կին
Ընդամենը որից՝	3051	1795	1256	100.0	100.0
Բնակչության անվճարումնակությունը	134	64	70	3.6	5.6
Անհավասար մրցակցությունը	462	287	175	16.0	13.9
Ֆինանսական վիճակը	544	311	233	17.3	18.6
Հարկային քաղաքականություն	105	67	38	3.7	3.0
Խանգարող խնդիրներ չկան	1501	884	617	49.3	49.1
Այլ տեսակի պայմաններ	155	83	72	4.6	5.7
Դժվարանում են պատասխանել	150	99	51	5.5	4.1

Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի տվյալները ըստ այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրման համաձայնության, ըստ շրջանների

Շրջանները	Ընդամենը	որից՝ տրամադրման համաձայնություն են տվել հետևյալ կետերի տվյալները՝		
		բոլոր տվյալները	գտնվելու վայրը	աշխատողների թվաքանակը և աշխատավարձը
Ընդամենը	3051	749	5	1
Ստեփանակերտ	1553	83	1	
Ասկերան	285	248		1
Հաղբուք	206			
Մարտակերտ	310	1		
Մարտունի	413	295		
Շահումյան	47			
Շուշի	119	20		
Քաշաթաղ	118	102	4	

Հնտագոտությամբ ընդգրկված գործող անհատ ձեռնարկատերերի տվյալները ըստ այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց տրամադրման համաձայնության, ըստ շրջանների (տոկոսներով շրջանի ընդամենի նկատմամբ)

Շրջանները	Տրամադրման համաձայնություն են տվել հետևյալ կետերի տվյալները		
	բոլոր տվյալները	գտնվելու վայրը	աշխատողների թվաքանակը և աշխատավարձը
Ընդամենը	24.5	0.2	0.0
Ստեփանակերտ	5.3	0.1	
Ասկերան	87.0		0.4
Հաղբուք			
Մարտակերտ	0.3		
Մարտունի	71.4		
Շահումյան			
Շուշի	16.8		
Քաշաթաղ	86.4	3.4	

ՀՐԱՀԱՆԳ
ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՅ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԲԻԶՆԵՍ(ՉԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՈՒԳԻՍՏՐԻ
ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻ ԼՐԱՑՄԱՆ

Ի Ը Ն Ղ Հ Ա Ն Ո Ւ Ր Դ Ր ՈՒ Յ Թ Ն Ե Ր

1. Սույն հրահանգով սահմանվում է «Իրավաբանական անձանց վիճակագրական բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի հարցաթերթի» (այսուհետ՝ հարցաթերթ) լրացման կարգը:

2. Հարցաթերթը ներկայացվում է համաձայն «Պետական վիճակագրության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի, օրենքով սահմանված կարգով՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից հաստատված «Պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրի», Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Վիճակագրական տեղեկությունների ներկայացման կարգը հաստատելու մասին» N5 և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի վարման կարգը հաստատելու մասին» N6 որոշումների:

3. Տրամադրված տեղեկությունների գաղտնիությունը երաշխավորվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

4. Հարցաթերթը ներկայացնում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի բաժնում գրանցված առևտրային իրավաբանական անձինք, որոնք այդ մասին նախապես տեղեկացվում են:

5. Հարցաթերթը ներկայացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային բաժին՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 25-ը:

6. Հարցաթերթը լրացվում է հաշվետու տարվա արդյունքների հիման վրա:

7. Բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրը վիճակագրական տեղեկատվական ռեգիստր է՝ որը վարվում է վիճակագրական դիտարկումների անցկացման, դրանց ընտրանքի կառուցման աշխատանքների կազմակերպման, համակարգման և իրականացման նպատակով:

8. Հարցաթերթի տվյալները լրացվում են վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների կողմից, ինքնուրույնաբար, բացառությամբ մեկ աստղանիշով նշված վանդակների (ծածկագրերի), որոնք լրացվում են պետական վիճակագրություն իրականացնող մարմնի աշխատակիցների կողմից՝ քննարկելով իրավաբանական անձի համապատասխան մասնագետների հետ:

9. Պետական վիճակագրության մասին օրենսդրության խախտումը վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների, ինչպես նաև պետական վիճակագրություն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձանց համար առաջացնում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

10. Վիճակագրական տեղեկությունների ներկայացման հետ կապված այլ խնդիրները կարգավորվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

ՈՒ Լ Ր Ա Ց Մ Ա Ն Կ Ա Ր Գ Ը

11. Հարցաթերթում պարունակվող տվյալներն նախատեսված են բացառապես վիճակագրական նպատակներով օգտագործման համար: Այլ մարմիններին կամ երրորդ անձանց դրանք կարող են տրամադրվել վիճակագրական տեղեկատվություն տրամադրող իրավաբանական անձի համաձայնության դեպքում, որի համար 4-ից մինչև 15 կետերի դիմաց շրջանակում հարցաթերթը լրացնողի կողմից լրացվում է «այո» կամ «ոչ»:

12. Հարցաթերթի **1-ին**՝ «իրավաբանական անձի ծածկագիրը» և **2-րդ**՝ «պետական ռեգիստրում գրանցման համարը» կետերը լրացվում են համաձայն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի կողմից տրված վկայականի համապատասխան տողերի: **3-րդ** կետում լրացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության կողմից տրված հարկ վճարողի հաշվառման համարը:

13. **4-րդ**՝ «իրավաբանական անձի լրիվ անվանումը», **5-րդ**՝ «կազմակերպական-իրավական ձևը», **6-րդ**՝ «հիմնադիրները (մասնակիցները)» և **7-րդ**՝ «իրավաբանական անձի գտնվելու վայրը» կետերը լրացվում են իրավաբանական անձանց կանոնադրության հիման վրա: Ընդ որում, մի քանի հիմնադրի (մասնակցի) առկայության դեպքում **6-րդ** կետում նշումները (v) կատարվում են միաժամանակ՝ համապատասխան վանդակներում, բացառությամբ բաժնետիրական ընկերությունների համար, որը լրացվում է բաժնետերերի գրանցամատյանի (ռեեստրի) հիման վրա:

14. **8-րդ**՝ «հաշվետու տարում իրականացված գործունեության տեսակները» կետում լրացվում են իրավաբանական անձի կողմից հաշվետու տարում իրականացված գործունեության բոլոր (և՛ հիմնական, և՛ ոչ հիմնական) տեսակներն՝ ըստ գուտ հասույթի նվազող հաջորդականության: Լրացումն իրականացվում է իրավաբանական անձի կողմից՝ քննարկելով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության համապատասխան մասնագետների հետ: Վերջիններս, իրենց հերթին, առաջնորդվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տնտեսական զարգացման նախարարության 2008թվականի հուլիսի 3-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական գործունեության դասակարգիչը կիրառման մեջ դնելու մասին» թիվ 1-2/80-Ն հրամանով:

15. **9-րդ**՝ «արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից ստացված գուտ հասույթը (առանց ավելացված արժեքի և ակցիզային հարկերի)» կետը լրացվում է հիմնվելով հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված սկզբունքների և կանոնների վրա: Նշված կետում լրացվող ցուցանիշների հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի 8-րդ կետում լրացված գործունեության տեսակների հաջորդականությանը:

16. **10-րդ** կետում լրացվում է աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը, հաշվարկված աշխատավարձն ու դրան հավասարեցված միջոցները տարվա համար:

Աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը ստանալու համար ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակից անհրաժեշտ է հանել աշխատողների հետևյալ կատեգորիաների թվաքանակը. հղիության և ծննդաբերության հետ կապված արձակուրդում գտնվող կանայք, ուսումնական հաստատություններում սովորող և ուսումնական արձակուրդում գտնվողները, իրենց հաշվին, ինչպես նաև վարչակազմի նախաձեռնությամբ առանց աշխատավարձի պահպանման արձակուրդում գտնվողները:

Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով, մասնավորապես, տարվա համար որոշվում է հաշվետու տարվա բոլոր ամիսների աշխատողների միջին ամսական թվաքանակների գումարը ամիսների թվի (12-ի) վրա բաժանելով:

Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով ամսվա համար հաշվարկվում է հաշվետու ամսվա յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա (ամսվա 1-ից մինչև 30 կամ 31, փետրվարի համար 28 կամ 29-ը) ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակի հանրագումարը (ներառյալ տոն (ոչ աշխատանքային) և հանգստյան օրերը), հաշվետու ամսվա օրացուցային օրերի թվի վրա բաժանելու միջոցով: Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը հանգստյան կամ տոն (ոչ աշխատանքային) օրերի համար ընդունվում է նախորդ աշխատանքային օրվա ցուցակային թվաքանակին հավասար:

Եթե աշխատողների ցուցակային թվաքանակի ամենօրյա հաշվառում չի տարվում, աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով հաշվետու ամսվա համար հաշվարկվում է նախորդ ամսվա վերջի և հաշվետու ամսվա վերջի ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակների գումարը 2-ի վրա բաժանելու միջոցով:

Աշխատողների թվաքանակի ըստ գործունեության տեսակների բաշխվածության վերաբերյալ ճշգրիտ տվյալների բացակայության դեպքում, նշված կետում կարելի է նշել նաև մոտավոր գնահատականներ: Այս կետում լրացված տվյալների հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի 8-րդ և 9-րդ կետում նշված գործունեության տեսակների հաջորդականությանը:

17. **11-րդ**՝ «գործունեության հիմնական տեսակի իրականացման վայրը» կետը լրացվում է, եթե իրավաբանական անձն իր գործունեությունն իրականացնում է մեկ այլ՝ գտնվելու վայրից տարբերվող վայրում:

18. **12-րդ**՝ «հաշվետու տարվա այն ամիսներին, երբ իրավաբանական անձը գործել է, անհրաժեշտ է կատարել նշում (v)» կետում կատարվում է նշում այն ամիսների վանդակներից ներքև գտնվող վանդակներում, որոնց ընթացքում իրավաբանական անձը գործել է:

Գործունեության իրականացումը ենթադրում է արտադրության ծավալի և (կամ) հաշվեգրված գուտ հասույթի առկայությունը գործունեության որևէ տեսակի գծով:

19. **13-րդ**՝ «նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսին է Չեր գործարար ծրագիրը» կետում ընտրվում է չորս նշված տարբերակներից որևէ մեկը:

20. **14-րդ**՝ կետում նշվում են իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող միևնույն երեք առաջնահերթ խնդիրներ:

21. **15-րդ**՝ «տեղեկություններ մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների (այդ թվում՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքից դուրս) անվանման, գտնվելու վայրի և այլնի մասին» կետը լրացնում են այն իրավաբանական անձինք, որոնք ունեն ներկայացուցչություններ, մասնաճյուղեր՝ ինչպես Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում, այնպես էլ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքից դուրս:

**ԱՆՀԱՏ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ
 ԲԻԶՆԵՍ(ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՈՒԳԻՍՏՐԻ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ
 (տարեկան)**

20__ թվականի արդյունքներով

ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԳԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
 ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային բաժին	Ներկայացնում են՝ անհատ ձեռնարկատերերը	Ներկայացման ժամկետը՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 25-ը
---	--	--

1. Պետական ռեզիստրում գրանցման համարը
 (լրացվում է համաձայն գրանցման վկայականի)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ութանիշ թիվ)
 (լրացվում է հարկային մարմնի կողմից տրված համարը)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Եթե համաձայն եք, որ այլ մարմինների կամ երրորդ անձանց հարցման դեպքում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության կողմից տրամադրվեն հաջորդ 3-ից 11 կետերի տվյալները, ապա այստեղ նշեք «ԱՅՈ»։ Եթե համաձայն եք միայն որոշ ցուցանիշների տրամադրման հետ, ապա «ԱՅՈ», նշումը կատարեք համապատասխան կետի դիմաց:

3. Անհատ ձեռնարկատերի անունը, ազգանունը

4. Անհատ ձեռնարկատերի գտնվելու վայրը

4.1 շրջանը _____ ծածկագիրը* համայնքը _____ ծածկագիրը*

4.2 բնակավայրը _____

4.3 փողոցը, շենքը, բնակարանը _____ փոստային դասիչը / / / / /

4.4 հեռախոս(ներ)ը _____

5. Անհատ ձեռնարկատերի գործունեության հիմնական տեսակի իրականացման վայրը

(լրացվում է, եթե չի հանրակրթում 4-րդ կետում լրացված հասցեի հետ)

5.1 շրջանը _____ ծածկագիրը* համայնքը _____ ծածկագիրը*

5.2 բնակավայրը _____

5.3 փողոցը, շենքը, բնակարանը _____ փոստային դասիչը / / / / /

5.4 հեռախոս(ներ)ը _____

6. Հաշվետու տարում իրականացված գործունեության տեսակ(ներ)ը

6.1 _____

6.2 _____

6.3 _____

6.4 _____

ծածկագիրը*

ծածկագիրը*

ծածկագիրը*

ծածկագիրը*

7. Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից ստացված հասույթը (առանց ավելացված արժեքի և ակցիզային հարկերի)՝ ըստ 6-րդ կետում նշված գործունեության տեսակների**

7.1 _____ հազ. դրամ

7.2 _____ հազ. դրամ

7.3 _____ հազ. դրամ

7.4 _____ հազ. դրամ

ընդամենը _____ հազ. դրամ

8. Աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը, հաշվարկված աշխատավարձն ու դրան հավասարեցված միջոցները ըստ 6-րդ կետում նշված գործունեության տեսակների**

8.1 _____ մարդ _____ հազ. դրամ

8.2 _____ մարդ _____ հազ. դրամ

8.3 _____ մարդ _____ հազ. դրամ

8.4 _____ մարդ _____ հազ. դրամ

ընդամենը _____ մարդ _____ հազ. դրամ

9. Հաշվետու տարվա այն ամիսներին, երբ անհատ ձեռնարկատեր գործել է, անհրաժեշտ է կատարել նշում (v)

հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս	օգոստոս	սեպտեմբեր	հոկտեմբեր	նոյեմբեր	դեկտեմբեր

10. Նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսիքն է Ձեր գործարար ծրագիրը.

1. ընդլայնել գործունեությունը 2. գործել նույն ծավալներով 3. սահմանափակել գործունեությունը 4. դժվարանում են պատասխանել

11. Ինչն է խանգարում Ձեր բիզնեսի զարգացմանը, նշեք առաջնահերթ խնդիրները

1. _____

2. _____

3. _____

Անհատ ձեռնարկատեր՝ _____ /ստորագրություն/

Կ.Տ. Ներկայացման ամսաթիվը _____

* Ծածկագիրը լրացվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության մասնագետների կողմից՝ ընկերությունը անհատ ձեռնարկատերի հետ

** Աշխատողների թվաքանակի և հասույթի՝ ըստ գործունեության տեսակների բաշխվածության վերաբերյալ ճշգրիտ տվյալների բացակայության դեպքում ինքուրժում ենք տալ Ձեր մոտավոր գնահատականները

ՀՐԱՀԱՆԳ
ԱՆՀԱՏ ՉԵՌՆԱՐԿԱՏԵՐԵՐԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԲԻՋՆԵՍ(ՉԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ) ՌԵԳԻՍՏՐԻ
ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻ ԼՐԱՑՄԱՆ

Ի.ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն հրահանգով սահմանվում է «Անհատ ձեռնարկատերերի վիճակագրական քիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի հարցաթերթի» (այսուհետ՝ հարցաթերթ) լրացման կարգը:

2. Հարցաթերթը ներկայացվում է համաձայն «Պետական վիճակագրության մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի, օրենքով սահմանված կարգով՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի կողմից հաստատված «Պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրի», Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Վիճակագրական տեղեկությունների ներկայացման կարգը հաստատելու մասին» N5 և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության վիճակագրության պետական խորհրդի 2003 թվականի հոկտեմբերի 17-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում քիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրի վարման կարգը հաստատելու մասին» N6 որոշումների:

3. Տրամադրված տեղեկությունների գաղտնիությունը երաշխավորվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

4. Հարցաթերթը ներկայացնում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի բաժնում գրանցված բոլոր անհատ ձեռնարկատերերը, որոնք այդ մասին նախապես տեղեկացվում են:

5. Հարցաթերթը ներկայացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության տարածքային բաժին՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա փետրվարի 25-ը:

6. Հարցաթերթը լրացվում է հաշվետու տարվա արդյունքների հիման վրա:

7. Բիզնես (ձեռնարկատիրական) ռեգիստրը վիճակագրական տեղեկատվական ռեգիստր է՝ որը վարվում է վիճակագրական դիտարկումների անցկացման, դրանց ընտրանքի կառուցման աշխատանքների կազմակերպման, համակարգման և իրականացման նպատակով:

8. Հարցաթերթի տվյալները լրացվում են վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների կողմից, ինքնուրույնաբար, բացառությամբ մեկ աստղանիշով նշված վանդակների (ծածկագրերի), որոնք լրացվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության ստորաբաժանումների կողմից:

9. Պետական վիճակագրության մասին օրենսդրության խախտումը վիճակագրական տեղեկություններ տրամադրողների, ինչպես նաև պետական վիճակագրություն իրականացնող մարմնի պաշտոնատար անձանց համար առաջացնում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

10. Վիճակագրական տեղեկությունների ներկայացման հետ կապված այլ խնդիրները կարգավորվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

II. ԼՐԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

11. Հարցաթերթում պարունակվող տվյալներն օգտագործվելու են բացառապես վիճակագրական նպատակներով օգտագործման համար: Այլ մարմիններին կամ երրորդ անձանց դրանք կարող են տրամադրվել վիճակագրական տեղեկատվություն տրամադրող անհատ ձեռնարկատիրոջ համաձայնության դեպքում, որի համար 3-ից մինչև 11 կետերի դիմաց շրջանակում հարցաթերթը լրացնողի կողմից լրացվում է «այո» կամ «ոչ»:

12. Հարցաթերթի 1-ին կետում՝ «պետական ռեգիստրում գրանցման համարը» լրացվում է համաձայն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության արդարադատության նախարարության պետական ռեգիստրի բաժնի կողմից տրված վկայականի համապատասխան տողերի: 2-րդ կետում լրացվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության կողմից տրված հարկ վճարողի հաշվառման համարը:

13. 3-րդ՝ «անհատ ձեռնարկատերի անունը, ազգանունը», 4-րդ՝ «անհատ ձեռնարկատերի գտնվելու վայրը» կետերը լրացվում են անհատ ձեռնարկատերին տրված վկայականի հիման վրա:

14. 5-րդ՝ «անհատ ձեռնարկատերի գործունեության հիմնական տեսակի իրականացման վայրը» կետը լրացվում է, եթե չի համընկնում 4-րդ կետում լրացված հասցեի հետ:

15. 6-րդ՝ «հաշվետու տարում իրականացված գործունեության տեսակները» կետում լրացվում են անհատ ձեռնարկատերի կողմից հաշվետու տարում իրականացված գործունեության բոլոր (և՛ հիմնական, և՛ ոչ հիմնական) տեսակներն՝ ըստ հասույթի նվազող հաջորդականության: Լրացումն իրականացվում է

անհատ ձեռնարկատերի կողմից՝ քննարկելով Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության ազգային վիճակագրական ծառայության համապատասխան մասնագետների հետ: Վերջիններս, իրենց հերթին, առաջնորդվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տնտեսական զարգացման նախարարության 2008 թվականի հուլիսի 3-ի «Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական գործունեության դասակարգիչը կիրառման մեջ դնելու մասին» թիվ 1-2/80-Ն հրամանով:

17. 7-րդ՝ «արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից ստացված հասույթը (առանց ավելացված արժեքի և ակցիզային հարկերի)» կետը լրացվում է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված սկզբունքների և կանոնների հիման վրա: Նշված կետում լրացվող ցուցանիշների հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի 6-րդ կետում լրացված գործունեության տեսակների հաջորդականությանը:

18. 8-րդ կետում լրացվում է աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը, հաշվարկված աշխատավարձն ու դրան հավասարեցված միջոցները տարվա համար:

Աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակը ստանալու համար ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակից անհրաժեշտ է հանել աշխատողների հետևյալ կատեգորիաների թվաքանակը. հղիության և ծննդաբերության հետ կապված արձակուրդում գտնվող կանայք, ուսումնական հաստատություններում սովորող և ուսումնական արձակուրդում գտնվողները, իրենց հաշվին, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատիրոջ նախաձեռնությամբ առանց աշխատավարձի պահպանման արձակուրդում գտնվողները:

Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով, մասնավորապես, տարվա համար որոշվում է հաշվետու տարվա բոլոր ամիսների աշխատողների միջին ամսական թվաքանակների գումարը ամիսների թվի (12-ի) վրա բաժանելով:

Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով ամսվա համար հաշվարկվում է հաշվետու ամսվա յուրաքանչյուր օրացուցային օրվա (ամսվա 1-ից մինչև 30 կամ 31, փետրվարի համար 28 կամ 29-ը) ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակի հանրագումարը (ներառյալ տոն (ոչ աշխատանքային) և հանգստյան օրերը), հաշվետու ամսվա օրացուցային օրերի թվի վրա բաժանելու միջոցով: Աշխատողների ցուցակային թվաքանակը հանգստյան կամ տոն (ոչ աշխատանքային) օրերի համար ընդունվում է նախորդ աշխատանքային օրվա ցուցակային թվաքանակին հավասար:

Եթե աշխատողների ցուցակային թվաքանակի ամենօրյա հաշվառում չի տարվում, աշխատողների ցուցակային թվաքանակը միջին հաշվով հաշվետու ամսվա համար հաշվարկվում է նախորդ ամսվա վերջի և հաշվետու ամսվա վերջի ցուցակային կազմի աշխատողների թվաքանակների գումարը 2-ի վրա բաժանելու միջոցով:

Աշխատողների թվաքանակի ըստ գործունեության տեսակների բաշխվածության վերաբերյալ ճշգրիտ տվյալների բացակայության դեպքում, նշված կետում կարելի է նշել նաև մոտավոր գնահատականներ: Այս կետում լրացված տվյալների հաջորդականությունը պետք է համապատասխանի 6-րդ (ինչպես նաև 7-րդ) կետում նշված գործունեության տեսակների (գուտ հասույթների) հաջորդականությանը:

19. 9-րդ՝ «հաշվետու տարվա այն ամիսներին, երբ անհատ ձեռնարկատերը գործել է, անհրաժեշտ է կատարել նշում (v)» կետում կատարվում է նշում այն ամիսների վանդակներից ներքև գտնվող վանդակներում, որոնց ընթացքում ամիսներին անհատ ձեռնարկատերը գործել է:

Գործունեության իրականացումը ենթադրում է արտադրության ծավալի կամ հաշվեգրված գուտ հասույթի առկայությունը գործունեության որևէ տեսակի գծով:

20.10-րդ՝ «նախորդ տարվա համեմատ ինչպիսիքն է Ձեր գործարար ծրագիրը» կետում ընտրվում է չորս նշված տարբերակներից որևէ մեկը:

21.11-րդ՝ կետում նշվում են իրենց բիզնեսի զարգացմանը խոչընդոտող մինչև երեք առաջնահերթ խնդիրներ: